

(ฉบับสมบูรณ์)

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาวะของสังคม (Media Monitor)	
 <p>Media Monitor โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อ เพื่อสุขภาวะของสังคม</p>	รายงานผลการศึกษารอบที่ 4 <u>รายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี</u> (3, 5, 7, 9, 11 และ itv) : กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์ ภาฯ
	ร่วมกับ <u>สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย</u> ณ สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2549
	ได้รับการสนับสนุนจาก มูลนิธิ สหประชาชาติ (มสช.) แผนงานพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ส่วนที่ 1 สรุปผลการศึกษา	4
ส่วนที่ 2 รายละเอียดโครงการรอบที่ 4	6
2.1 ที่มาของการศึกษา	6
2.2 วัตถุประสงค์	8
2.3 ทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัย	9
2.4 หน่วยการศึกษา	37
2.5 ขั้นตอนการศึกษา	37
2.6 หน่วยการวัดและนียมการวัด	38
2.7 กรอบการศึกษา	40
ส่วนที่ 3 ผลการศึกษา	41
1) ความยาวของเนื้อหาข่าวชุมชน ในช่วงรายการข่าวต่างๆ	41
2. ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลาง” การรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว	43
ส่วนที่ 4 สรุปผลการศึกษา	71
ข้อเสนอแนะจากโครงการฯ	72
ส่วนที่ 5 ภาคผนวก	75
ข่าวที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	75

คณะกรรมการโครงการ (ปี 2549)

คณะกรรมการวิชาการ

- ผศ.ดร. วิชาสินี พิพิธกุล
- ดร. นवलน้อย ตริรัตน์
- ดร. สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์
- ดร.เจษฎ์ โทณะวณิก
- อ.ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี

ผู้อำนวยการโครงการ

- ผศ.ดร. เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

นักวิจัย

- งาม เชื้อสถาปนศิริ
- สมัชชา นิลปัทม์
- บัณฑิต ภิญญวัฒน์ชีพ
- โสภา สถาพรชัยวัฒน์

เลขานุการโครงการ

- ธิติมา อูรพีพัฒน์พงศ์

ติดต่อโครงการฯ (ปัจจุบัน ปี 2551)

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor)

เลขที่ 31 อาคารพญาไท ชั้น 5 ห้อง 518 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400

โทรศัพท์ 02-246-7440, โทรสาร 02-246-7441

e-mail: mediamonitorth@gmail.com website: www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “รายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี (3, 5, 7, 9 11 และ itv): กรณีการชุมนุม ของประชาชน 11 กุมภาพันธ์” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สำรวจสัดส่วนเวลา, ปริมาณเนื้อหา การรายงานข่าว “การชุมนุม 11 กุมภาพันธ์” ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า ทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีทั้ง 6 ช่องว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาวิเคราะห์การรายงานข่าวในประเด็น ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลางของการรายงานข่าวนั้นๆ ในแต่ละช่องสถานี โดยศึกษาจาก “เนื้อหาข่าว” ที่เกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรี และการชุมนุม ตลอดจนประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ ฝ่ายสนับสนุน, ฝ่ายไม่สนับสนุน และฝ่ายไม่สนับสนุนฝ่ายใด

ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ: การนำเสนอข่าวของบางช่องสถานีมีปริมาณน้อยมาก หากเปรียบเทียบกับช่องสถานีอื่น และเฉลี่ยรวมทุกช่องก็ไม่เกิน 1 ใน 3 ของเวลารายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวทั้งหมด
2. ประเด็นความเป็นกลาง เกือบทุกช่องสถานียังคงมีความเป็นกลาง อาจมีบ้างบางช่องที่มักจะสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวเข้าไปในการรายงานข่าว โดยมากที่สุดที่เหมือนกันคือการเรียกกลุ่มไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีว่า “มือบ” “กลุ่มต่อต้าน” “ผู้ประท้วง” และเรียกบุคคลที่ร่วมดำเนินการอภิปรายบนเวทีว่า “แกนนำการคัดค้าน”
3. ประเด็นความสมดุล พบว่าทุกช่องมีความสมดุลในการนำเสนอเนื้อหาทั้ง 2 ด้าน และบางช่องก็นำเสนอฝ่ายที่ 3 แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าในแง่สัดส่วนพื้นที่ข่าวของแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ จะเท่ากัน
4. ประเด็นความเป็นธรรม ในมิติด้าน “ภาพและเสียง” ของแหล่งข่าวพบว่า โดยมากเน้นการรายงานข่าวโดยมี “ภาพและเสียง” ของแหล่งข่าวฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรี ขณะที่ “ภาพและเสียง” ของฝ่ายไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับปรากฏน้อยกว่ามาก หรือแทบไม่ปรากฏเลยในบางช่อง
5. ประเด็นความเป็นธรรมในมิติด้าน “เนื้อหา” ของการรายงานข่าวกรณี 11 กุมภาพันธ์ พบว่า เกือบทุกช่องขาดความเป็นธรรมในการนำเสนอเนื้อหาข่าว โดยพบว่า เนื้อหาข่าวของฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรีมีมากกว่า ลึกกว่า และมีรายละเอียดมากกว่าในหลากหลายประเด็น เช่น การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าฯ โดยตำรวจ, การกีดกันนายทักที่ภาคใต้, ประชาชนให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี, เนื้อหาข่าวจากรายการ “นายกทักษิณคุยกับประชาชน” ประเด็นการขายหุ้นชินฯ โดยถูกกฎหมาย, ประเด็นการเตรียมทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญในวาระเลือกตั้งวุฒิสมาชิกซึ่งยึดพื้นที่ในรายการข่าวโดยรวมจากทุกช่องได้มากกว่า

ขณะที่เนื้อหาข่าวของฝ่ายไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับมีประเด็นไม่มากนัก และมักมุ่งเน้นไปที่ประเด็นสถานการณ์การชุมนุม ณ พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าฯ เพียงการนำเสนอ “ภาพ

และบรรยายบรรยากาศ” ของการประชุม สถานการณ์ทั่วไป และประเด็นที่น่าเสนอมากที่สุดคือ “การใช้อำนาจตามบทบาทหน้าที่ของตำรวจต่อกลุ่มผู้ชุมนุม” เช่น การเขียนใบสั่ง การห้ามใช้เครื่องเสียง การห้ามกีดขวางการจราจร โดยมากยังขาดการนำเสนอเนื้อหาสาระของการชุมนุมบนเวที อาจสรุปได้ว่าการรายงานข่าวโดยมากทำได้เพียงให้ผู้ชมทราบบรรยากาศของการชุมนุม แต่จะไม่ทราบถึงสาระสำคัญที่ถูกรบกวนถึงบนเวทีการประชุม

ส่วนที่ 2

รายละเอียดโครงการรอบที่ 4

รายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี

(3, 5, 7, 9, 11 และ itv): กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์

โดย โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพะของสังคม (Media Monitor):

การศึกษารอบที่ 4 ของ “โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพะของสังคม” (Media Monitor) เรื่อง **รายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี (3, 5, 7, 9, 11 และ itv): กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์** เป็นการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาข่าวยุติการชุมนุมที่ออกอากาศในสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 โดยมีรายละเอียดและที่มาของการศึกษา ดังนี้

2.1 ที่มาของการศึกษา

สืบเนื่องมาจาก กรณีการชุมนุมของประชาชน ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 เพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง หลายฝ่ายมีความเห็นว่า สื่อโทรทัศน์ทางสถานีฟรีทีวีส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวการชุมนุมของประชาชน โดยเน้นนำเสนอเนื้อหาข่าวของนายกรัฐมนตรี เช่น เนื้อหาจากรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน ในขณะที่การรายงานข่าวของอีกฝ่าย นำเสนอเพียงบรรยากาศการชุมนุม โดยไม่ได้นำเสนอให้ทราบถึงประเด็นต่างๆ ที่ถูกพูดถึงในเวทีการชุมนุม มีเพียงสถานีโทรทัศน์ทางเคเบิลทีวีคือ “เนชั่น แชนแนล” และ “ASTV” ที่ให้ความสำคัญกับประเด็นข่าวนี้ ทำให้หลายฝ่ายตั้งข้อสังเกตว่า การชุมนุมของประชาชนในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ก็คงเกิดปรากฏการณ์สื่อในแบบเดียวกัน

ดังที่สื่อหนังสือพิมพ์หลายฉบับเห็นว่า การรายงานข่าวของสื่อโทรทัศน์ที่ไม่ใส่ใจและจริงจังต่อการนำเสนอเนื้อหาดังกล่าว อย่างจริงจัง ซึ่งอาจสะท้อนถึงการถูกแทรกแซงจากภาครัฐ หรือสื่ออาจพยายามเซ็นเซอร์ตัวเอง?

(4 ก.พ.) สื่อวิทยุ โทรทัศน์ ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ รายงานข่าว รายการ นายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน กว่า 20 คลื่น พร้อม วิจารณ์ ในบางคลื่น ขณะที่การรายงานข่าวมีขอบ เป็นไปอย่างธรรมดา ไม่มีความพิเศษใดๆ ส่วนการทำข่าวในเวทีภารกิจกู้ชาติ ทุกช่องทีวีให้

ความสนใจ แต่นำเสนอแค่ข่าวต้นชั่วโมง พร้อมโฟกัส ภารกิจ นายกฯที่เชียงใหม่มากกว่า ด้านเว็บข่าว ฮอตสุด คน แห่เข้าเพิ่มสองเท่า

ความสนใจในการรายงานข่าวของสื่อมวลชน ประเภท วิทยุ โทรทัศน์ ใน เวที "ภารกิจกู้ชาติ" ซึ่ง
นำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล เมื่อวานนี้ (4 ก.พ.) มีสื่อมวลชนไทยและต่างประเทศทุกแขนงร่วม
รายงานข่าว โดยเฉพาะทีวี มีการชนที่มงานมาปักหลักรายงานข่าวครบทุกสถานี

รูปแบบการนำเสนอข่าวแต่ละสถานี ไม่ต่างกันมากนัก โดยแต่ละช่อง ใช้กล้องบันทึกภาพ 3-5 ตัว
กระจายกันไปเป็นจุดๆ เพื่อคอยเก็บภาพบุคคลสำคัญ และคนดังที่มาร่วมงาน รวมทั้งบรรยากาศ
ในงานที่ทางฝ่ายผู้จัดนั้น ได้เตรียมกิจกรรมให้ผู้มาร่วมชุมนุมได้ร่วมสนุกมากมาย อาทิ การปา
เป้ารูปคณะรัฐมนตรี การให้พื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นบนป้ายผ้า และการฟังการละเล่นดนตรี
และการแสดงบนเวที เป็นต้น

นับตั้งแต่เข้าถึงเย็นของการชุมนุม แต่ละสถานียังไม่มีการตัดภาพข่าวเข้าสถานีในลักษณะสดทัน
เหตุการณ์ มีแต่การนำเสนอในลักษณะข่าวต้นชั่วโมง ตามปกติ เนื่องจากยังไม่มีเหตุการณ์นำ
สนใจและน่าตื่นเต้นให้ติดตาม จนผู้มาร่วมชุมนุมหลายคนมาร่วมสอบถามผู้สื่อข่าวที่ทีวีว่า เหตุใด
ยังไม่มีการรายงานข่าว เนื่องจากมีญาติมิตรรอชมอยู่ที่บ้าน¹

แม้กระทั่งสถาบันทางวิชาการด้านสื่อสารมวลชนคือ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยแห่ง
ประเทศไทย (ส.ส.ม.ท.) เรียกร้องต่อสื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง คือ

1.ให้ตระหนักถึงการทำหน้าที่นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ รอบด้าน และเป็นธรรม
สำหรับทุกฝ่ายตามกรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชน และ

2.ทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้ายาม ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างเข้มแข็ง เพื่อผลประโยชน์ของ
ประเทศไทย และประชาชน

นั่นเป็นผลสะท้อนการทำหน้าที่สื่อโทรทัศน์ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเหตุให้
องค์กรวิชาชีพสื่อ, เครือข่ายพันธมิตรและองค์กรภาคประชาชน ต่างก็จับตาดูการทำงานของสื่อ ณ สภาพ
การณ์ปัจจุบันว่ามีท่าทีและแนวโน้มเช่นไร

จากความสำคัญดังกล่าวและจากสถานการณ์นี้ "สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย" จึงขอ
ความร่วมมือมายัง "โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (Media Monitor)" เพื่อ
ศึกษาถึงรายงานข่าวทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง ว่าเป็นเช่นไรต่อประเด็นปัญหาดังกล่าว โดยนาย
สมชาย แสงวงการ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวภายหลังจากการประชุมกรรมการ

¹ "สื่อรัฐปิดหู-ตาชาวบ้าน ถ่ายทอดเฉพาะนายกฯ" หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2549

บริหารสมาคมฯ เกี่ยวกับประเด็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่อประเด็นร้อนทางการเมืองของสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ โดยเฉพาะกรณีการชุมนุมครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ 4 ก.พ.49 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ปรากฏว่ามีข้อติติงการรายงานข่าวของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ช่องต่างๆ ว่าไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือให้พื้นที่สำหรับข่าวที่รอบด้านและหลากหลายมากเพียงพอ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แสดงความห่วงใยต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เกรงว่าหากสื่อถูกปิดกั้นการทำงานตามวิชาชีพก็อาจกลายเป็นตัวเร่งให้เกิดความรุนแรง ทางสมาคมฯ จึงได้ขอความร่วมมือไปยังโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม เพื่อทำหน้าที่ติดตาม บันทึกการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ในเหตุการณ์สำคัญๆ และจะเสนอผลสรุปการรวบรวมข้อมูลต่อสาธารณะต่อไป²

ดังที่กล่าวมา “โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อ” (Media Monitor) ภายใต้การสนับสนุนจาก “มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ” (มสช.) โดยแผนงานพัฒนานโยบายสาธารณะเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี และ “สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ” (สสส.) จึงกำหนดการศึกษาวิเคราะห์ “รายการข่าววิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี (3, 5, 7, 9 11 และ itv): กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์” ขึ้น เพื่อศึกษาวิเคราะห์ห้บทบาทของสื่อโทรทัศน์ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 ดังนี้

2.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสำรวจสัดส่วนเวลา, ปริมาณเนื้อหาการรายงานข่าว “การชุมนุม 11 กุมภาพันธ์” ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า ทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีทั้ง 6 ช่องว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด
- 2) ศึกษาวิเคราะห์การรายงานข่าวในประเด็น ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลาง ของการรายงานข่าวนั้นๆ ในแต่ละช่องสถานี

² “ส.นักข่าว ตั้งศูนย์ร้องเรียน ‘ข่าวที่ไม่ได้ออกอากาศ’” ผู้จัดการออนไลน์ ประจำวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2549

2.3 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเรื่องความเป็นกลาง ความสมดุล และความเป็นธรรม
2. แนวคิดเรื่องการรายงานข่าวในสถานการณ์ชุมนุม
3. ทศนะของสังคมไทยต่อบทบาทของสื่อในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมือง
4. ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง 11 กุมภาพันธ์ 49

1) แนวคิดเรื่องความเป็นกลาง ความสมดุล และความเป็นธรรม

1.1) ความสมดุล เป็นกลาง เป็นธรรม

ในทฤษฎีวารสารสนเทศ ความเป็นธรรมมักถูกอธิบายพร้อมกับแนวคิดเรื่องความสมดุลไว้ ดังนี้

จอห์น วุทฒิกรมรักษา³ อธิบายถึงหลักความสมดุลและเที่ยงธรรม (balance and fairness) ไว้ว่า หมายถึง ข่าวที่จะนำเสนอจะต้องให้ความเป็นธรรมแก่คู่กรณีที่มีความขัดแย้งกัน โดยนำเสนอประเด็นสำคัญที่ทั้งสองฝ่ายแสดงความคิดเห็นมาในลักษณะที่สมดุลกัน เช่น บุคคลใดหรือกลุ่มใดถูกผู้อื่นวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรม หรือความคิดเห็นก็ต้องให้อีกฝ่ายได้โต้แย้ง หรือชี้แจงข้อกล่าวหาหรือข้อเท็จจริงด้วย

ขณะที่ **ร.ศ. พิเศษ ชวลาวัช**⁴ อธิบายแนวคิดเรื่องความสมดุล และความเป็นธรรมเอาไว้ว่า “ข่าวนั้นจะต้องมีความจริงที่สามารถอธิบายที่มาอันเป็นไปของข้อเท็จจริงเหล่านั้นอย่างลึกซึ้ง มีลักษณะที่มีความหมายรอบด้าน ดังนั้นวิธีการเสนอข่าวจะต้องคำนึงว่า ผู้ที่ไม่อยู่ในเหตุการณ์สามารถมองเห็นหรือเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกๆ ด้าน เหมือนกับได้อยู่ในเหตุการณ์นั้นเสียเองด้วยการสัมภาษณ์บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ”

แนวคิดนี้ **อาจารย์มาลี บุญศิริพันธ์**⁵ อธิบายรายละเอียดว่า ความสมดุล (Balance) คือการรายงานข่าวที่ควรให้ความเสมอภาคในการเสนอข้อเท็จจริงทุกด้าน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลในข่าว ในกรณีที่เสนอข่าวที่มีความขัดแย้ง ควรเปิดโอกาสให้ทั้งสองฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นและรายงานสู่สายตาผู้อ่าน (หรือผู้ชม) อย่างเท่าเทียมกัน ความสมดุลมิได้หมายถึงการรายงานสิ่งปลุกย่อยทุกสิ่งทุกอย่าง แต่หมายถึงการให้ข้อมูลที่สำคัญเป็นธรรมพอที่ผู้อ่าน (ผู้ชม) สามารถจะใช้ดุลยพินิจได้อย่างถูกต้อง

³ จอห์น วุทฒิกรมรักษา, หลักการรายงานข่าว, กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง 2536

⁴ ร.ศ. พิเศษ ชวลาวัช และคณะ, วิ่งไปกับข่าว ก้าวไปกับโลก, พิมพ์ครั้งที่ 4 2546 สำนักพิมพ์อินฟอร์มีเดีย บุ๊คส์ หน้า 27-28

⁵ มาลี บุญศิริพันธ์, หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพริ้ง 2534

ในการรายงานข่าวการเมือง สื่อย่อมมีอิทธิพลอย่างมากในการชี้้นำความคิดเห็นผู้รับสาร ยกตัวอย่างในการเลือกตั้ง หากที่จะบอกได้ว่าสื่อใดเป็นกลางหรือไม่ อย่างไร

บทความชื่อ “ว่าด้วยความเป็นกลาง”⁶ กล่าวถึงแนวความคิดเรื่องความเป็นกลางเปรียบเทียบกับสังคมไว้อย่างน่าสนใจว่า ความเป็นกลางไม่มี

.....

เบื้องต้น ก็ควรจะได้พิจารณาว่าสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลางนั้นมีอยู่ในทางความเป็นจริงหรือไม่ ในทางคณิตศาสตร์อาจจะมีสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลาง เช่น เลข 2 เป็นเลขกลางระหว่างเลข 1 กับ เลข 3 หรือครึ่งหนึ่งคือสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลาง แต่ครึ่งหนึ่งจะอยู่ตรงไหนก็ยังคงเป็นปัญหาในทางคณิตศาสตร์ เช่น ครึ่งหนึ่งของ 100 คือ 50 แต่ 50 ก็หาใช้กลางแท้ไม่ เพราะจุดกลางระหว่าง 1-100 นั้นอาจจะอยู่ที่ 50.5 ก็ได้

ดังนั้นแม้ในทางคณิตศาสตร์ที่คิดคำนวณได้โดยง่ายก็ยังมีมาฆาภาพของสิ่งที่เรียกว่าเป็นกลางอยู่ ส่วนทางสายกลางเล่า? ก็คือสิ่งที่เป็กลางในทางสมมติอันเป็นผลจากการเปรียบเทียบสิ่งสุดขั้วสองอย่าง คือ ระหว่างอัตตคิลมถานุโยค หรือความสุขขั้วไปทางตั้งอย่างหนึ่ง กับกามสุขขัลลิกานุโยค หรือความสุขขั้วไปทางหย่อนอย่างหนึ่ง

พระบรมศาสดาจึงตรัสถึงมัชฌิมาปฏิปทาหรือทางปฏิบัติอันเป็นสายกลาง ได้แก่มรรค 8 หรือวิถีทางปฏิบัติโดยชอบหรืออีกนัยหนึ่งก็คือวิถีทางปฏิบัติให้ห่างไกลจากกิเลส 8 ประการ ซึ่งเป็นการตรัสในเชิงเปรียบเทียบและในเชิงสมมติ เพื่อให้เห็นความต่างระหว่างสิ่งสุดขั้ว ซึ่งไม่ใช่วิถีแห่งการบรรลุมรรคผลนิพพานอันประเสริฐ ส่วนทางสายกลางซึ่งเป็นหนทางปฏิบัติให้ห่างไกลไปจากกิเลส 8 ประการ คือวิถีทางแห่งการบรรลุมรรคผลนิพพานอันประเสริฐ

ในทางสังคมเล่า? การที่คน ๆ หนึ่งเห็นคน 6-7 คน รุมกระที่บคน ๆ เดียวแล้ววางเฉยอ้างว่าเป็นกลาง หรือเห็นคนตัวใหญ่กว่ารังแกคนตัวเล็กกว่าแล้ววางเฉยอ้างว่าเป็นกลาง หรือเห็นโจรกำลังปล้นชาวบ้านแล้ววางเฉยอ้างว่าเป็นกลาง หรือเห็นคนที่มีโอกาสมากกว่าเอาเปรียบคนที่มีโอกาสน้อยกว่าแล้ววางเฉยอ้างว่าเป็นกลาง หรือเห็นการโกหกมดเท็จแล้ววางเฉยอ้างว่าเป็นกลาง เหล่านี้มันจะเป็นความเป็นกลางที่ตรงไหน?

เนื้อแท้แล้วก็คือการรู้เห็นเป็นใจหรือวางเฉยต่อการที่คนมารุมกระที่บคนน้อย วางเฉยต่อการที่คนซึ่งแข็งแรงกว่ารังแกคนอ่อนแอกว่า วางเฉยต่อการเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ปล่อยให้ถูกปล้นต่อหน้าต่อตา สมยอมให้มีมีการเอาเปรียบหรือการโกหก หลอกลวงนั่นเอง

เหล่านี้สามารถพูดได้อย่างไม่ต้องเกรงใจใครว่าสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลางแบบนี้ก็คือการเข้าข้างผู้เหนือกว่าหรือผู้เอาเปรียบคนอื่นหรือผู้หลอกลวงคนอื่นนั่นเอง ดังนั้นแล้วยอมไม่อาจเรียกได้ว่าเป็นความเป็นกลาง

ศาลสถิตยุติธรรมพิจารณาพิพากษาคดี บางทีอาจสำคัญผิดคิดว่าศาลเป็นกลาง แท้จริงแล้วไม่ใช่ เพราะศาลมีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีไปตามพยานหลักฐานด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ผิดก็ต้องตัดสินว่าผิด ถูกก็ต้องตัดสินว่าถูก ไม่มีการตัดสินเป็นกลางอย่างเด็ดขาด

⁶ “ว่าด้วยความเป็นกลาง” Source - ผู้จัดการรายวัน Sunday, February 13, 2005

ความเชื่อของศาลว่าอะไรผิด อะไรถูก อาจจะเป็นคนละเรื่องกับความจริงหรือความเท็จ เพราะในศาลนั้นยอมรับความเป็นจริงของสังคมว่าหากจะเข้าถึงความจริงหรือความเท็จได้อย่างดั่งแท้ ดังนั้นการฟังข้อเท็จจริงในศาลจึงไม่ใช่ฟังความจริงหรือฟังความเท็จ กฎหมายใช้ถ้อยคำว่าข้อเท็จจริง นั่นคือกฎหมายยอมรับว่ามีแต่ข้อเท็จจริงที่อยู่ในศาล เพราะไม่มีหนทางใด ๆ ที่จะเข้าถึงความจริงหรือความเท็จได้

การปฏิบัติหน้าที่ของ กกต. ก็เหมือนกัน ถูกก็ต้องว่าไปตามถูก ผิดก็ต้องว่าไปตามผิด ดังนั้นกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ กกต. จึงใช้ถ้อยคำว่าสุจริตและเที่ยงธรรม

ไม่มีกฎหมายใดระบุถึงสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลาง นั่นคือในสายตาของกฎหมายไม่เห็นว่ามีความเป็นกลางอยู่ในความเป็นจริง

แม้กระทั่งการโจมตีกล่าวหาเรื่องใดหรือกล่าวหาใครว่าไม่เป็นกลางก็เช่นเดียวกัน แต่การกล่าวหาเหล่านั้นก็คือพยานหลักฐานที่มั่นคงเพียงพอที่จะพิสูจน์ว่าผู้กล่าวหาที่ไม่มีความเป็นกลาง จึงมีความเป็นเดือดเป็นแค้น มีความไม่พอใจไม่พอใจต่อสิ่งที่ไม่ชอบอกไม่ชอบใจ จึงเกิดการกล่าวหาขึ้น

แต่เมื่อตัวเองก็หาความเป็นกลางในใจไม่ได้แล้ว จะไปหาความเป็นกลางจากที่ไหนได้เล่า?

ลองพิจารณาโดยแยกแยะเกิดว่าสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลางนั้นมีอยู่ในความเป็นจริงหรือไม่? และอะไรคือสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลางกันแน่?

จะมีก็แต่หน่วยงานที่เรียกว่าองค์กรกลาง ซึ่งไม่รู้ว่ามีใครตั้ง และไม่รู้ว่ามีใครสักกี่คนที่ยอมรับเท่านั้น ที่เรียกตัวเองว่าเป็นองค์กรกลาง

การสมมติ การกล่าวอ้าง การเรียกขาน โดยใช้คำว่า “กลาง” เป็นเรื่องที่ใครๆ ก็คิดได้ พูดได้ อ้างได้ทั้งสิ้น แต่ในทางความเป็นจริงแล้วมันไม่ได้มีอยู่ในทางความเป็นจริง

ถัดมาก็คือควรพิจารณาว่าการแสวงหา การเรียกร้องต้องการความเป็นกลางหรือความพยายามที่จะประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนกลางนั้นจะบังเกิดประโยชน์สิ่งใด

มันไม่มีประโยชน์ใด ๆ เลยที่จะแสวงหาหรือเรียกร้องต้องการหรือพยายามที่จะปฏิบัติตนเพื่อเป็นคนกลาง

นิทานพื้นบ้านของไทยเรื่องดาอิน ดานา ซึ่งมีดาอินเป็นคนกลางคือคำตอบที่ชัดเจนที่สุดว่าสิ่งที่เรียกว่าความเป็นกลางนั้นก็คือการฉกฉวยโอกาส การฉ้อฉล และการทำมาหากินกับคนที่โง่กว่าตัวเอง โดยที่ไม่ต้องลงทุนลงแรงอะไรเลย เพียงแต่หลอกให้คนอื่นนับถือหรือหลงเชื่อว่าเป็นกลางเท่านั้น

ในท่ามกลางการต่อสู้ระหว่างเผด็จการกับประชาชนในอดีต จิตร ภูมิศักดิ์ มหากวีของประชาชนได้แต่งบทนิพนธ์บทหนึ่งเรียกร้องให้ผู้คนที่ทั้งปวงมาเข้าร่วมในแนวรบของประชาชน ไม่ใช่วางตนเป็นคนกลาง ซึ่งก็คือการเข้าข้างเผด็จการ ดังบทกวีที่ว่า

“มาเข้าร่วมในแนวรบประชาชาติด้วยมือชาวยุทธ์ อย่ามัวยืนสังเกตการณ์แล้วโบกมืออยู่ริมทาง”

บทบาทของสื่อมวลชนเล่า? จิตร ภูมิศักดิ์ ก็ว่าไว้อย่างน่าฟัง และควรเป็นแนวทางปฏิบัติของสื่อมวลชนทั้งปวงว่า

“อาวุธหนังสือพิมพ์ คือปลายคมแห่งปากกา

เป็นทวนอันคมกล้า และโคมทองอันวาววาม

คือปากและคือเสียงของมวลชนอยู่ทุกยาม

เปิดโปงที่เลวทรามและเทิดทูนพิทักษ์ธรรม

สะท้อนความทุกข์ยากและสาเหตุที่เจื่อนงำ

ชี้ทางเป็นแนวทางและเป้าหมายอันโอฬาร

โคมทองต้องส่องทางและลัจธรรมแก่ใจคน

สาดแสงอันร้อนรนให้ปีศาจปราศหนี

นี่คือจรรยาบรรณอุดมการณ์ทั้งมวลมี

.....

วิญญูณหนังสือพิมพ์ธำรงค์ดีป่สร้างชา

ทวนทองในมือขวาและมือซ้ายคือโคมไฟ

กล้าแกร่งด้วยแรงใจและศรัทธาวิชาชาญ

ปกปักพิทักษ์ผลประโยชน์ชาติจากมือพาล”

**สื่อมวลชนทุกแขนงจึงวางตนเป็นกลางไม่ได้ หากจะต้องยืนอยู่ข้างผลประโยชน์ของ
ประเทศชาติและประชาชน ประกอบภารกิจทั้งที่เป็นทวนและทั้งที่เป็นโคมให้มวลมหา
ประชาชนได้ชื่นใจ**

การเรียกร้องให้สื่อมวลชนประพฤติตนเป็นกลาง เป็นเพียงมายาภาพหรือการยืนอยู่ข้างไม่ฝ่ายใด
ก็ฝ่ายหนึ่ง ภายใต้อ้างอิงว่าเป็นกลาง ซึ่งไม่มีอยู่ในความเป็นจริง และแท้จริงแล้วก็คือการประพฤติปฏิบัติ
ตนเป็นตาอยู่ที่นั่นและ โทกพกลมเท่านั้น

รัฐบาลทำถูกก็ต้องบอกว่าถูก ฝ่ายค้านทำถูกก็ต้องบอกว่าถูก รัฐบาลทำผิดก็ต้องบอกว่าผิด ฝ่าย
ค้านทำผิดก็ต้องบอกว่าผิด จะมีความเป็นกลางอยู่ตรงไหนเล่า?

หากเห็นถูกก็เฉย เห็นผิดก็เฉย นั่นย่อมไม่ใช่ความเป็นกลาง เพราะนั่นคือการเข้าข้างฝ่ายใดฝ่าย
หนึ่งอย่างชัดเจน

1.2) ความเป็นกลางในทางวารสารศาสตร์⁷

เนื่องจาก “ความเป็นกลาง” หรือ “objectivity” เป็นปรัชญาพื้นฐานสำหรับงานวารสารศาสตร์ นัก
วารสารศาสตร์ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญ และทำความเข้าใจในหลักการ
อันเป็นหัวใจสำคัญแห่งวิชาชีพวารสารศาสตร์ให้ถ่องแท้

โดยที่ทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ต้องผ่านกระบวนการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติการ
นับตั้งแต่การสื่อข่าว การเขียนข่าว การบรรณาธิกรณ การจัดหน้า ฯลฯ ภายใต้อิทธิพลของเวลาที่เร่งรีบให้ทัน
กำหนดเวลาการจำหน่ายวันต่อวัน ขณะที่หนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อที่ต้องรักษาความน่าเชื่อถือของข่าวสารที่

⁷ มาลี บุญศิริพันธ์ “วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด” สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550. (หมายเหตุ
พิมพ์ทฤษฎีนี้แทรกในรายงาน ฉบับปรับปรุงเนื้อหาใหม่)

นำเสนอผู้สังคม การตัดสินใจนำเสนอข่าวและสารจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ต้องเป็นอิสระปลอดจากข้อผูกพันหรือผลประโยชน์ใดๆ จากบุคคลรอบด้าน

งานประจำวันในกองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับทางเลือกสรรข่าวสารสาระที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างแท้จริง หากบุคลากรคนหนึ่งคนใดขาด “ความเที่ยงตรงในการเลือกเสนอข่าว” แล้วย่อมสร้างความเสียหายหรือผลกระทบทางลบแก่สังคมได้ง่าย ถึงแม้ว่าสถาบันและองค์กรวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้พยายามกำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ปัญหาของความเป็นกลางก็ยังเป็นที่ถกเถียงตีความกันมาตลอดและไม่สามารถหาข้อยุติที่น่าพอใจได้ แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งว่า หลักจริยธรรมทั้งหลายที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพหนังสือพิมพ์นั้น ยังไม่สามารถนำไปถึงอุดมการณ์ในทางปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์เท่าใดนัก

ความสำคัญในความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างจริงจัง ถือเป็นหลักพื้นฐานในการสร้างความตระหนักต่อกรายงานข่าวให้เที่ยงธรรมที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถึงกระนั้น ‘ความเป็นกลาง’ ก็เป็นอุดมการณ์เชิงนามธรรมที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมมองความเป็นไปได้ และสิ้นไหลไปตามกรอบคิดและทัศนคติของแต่ละปัจเจก บริบท สภาพแวดล้อม สภาวะการณ์ทางการเมือง ตลอดจนสังคมและเศรษฐกิจที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับสังกัดอยู่ ยิ่งปัญหาเรื่องความเป็นกลางของหนังสือพิมพ์ เป็นที่ถกเถียงกันมากเท่าใด ทั้งความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ หรือการทำหายในประเด็นที่ว่าในความเป็นจริงความเป็นกลางมีอยู่จริงหรือไม่? กระทั่งถึงความเชื่อของนักปฏิบัติกรหนังสือพิมพ์ที่ว่า ‘ความเป็นกลางเป็นอุดมคติเกินกว่าที่มนุษย์ทั่วไปจะก้าวไปถึงได้’ ก็ตาม การศึกษาพัฒนาการแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นกลางน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในปรัชญาเรื่องนี้ได้ดีขึ้น

อะไรคือ ‘ความเป็นกลาง’

เบน แบ็กดิเกียน (Ben H. Bagdikian) นักวิเคราะห์ที่เนื้อหาสื่อมวลชนได้กล่าวถึงความหมายของความเป็นกลางว่า “ความเป็นกลางในข่าวย่อมมีความหมายต่างกัน ขึ้นอยู่กับทัศนะของแต่ละบุคคล นักหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มักยึดติดอยู่กับความคิดที่ว่า ความเป็นกลางที่แท้จริงไม่มีอยู่ในการอธิบายปรากฏการณ์ของมนุษย์ แต่โดยทั่วไปแล้ว ความเป็นกลางหมายถึงการที่นักข่าวและบรรณาธิการไม่มีความลำเอียง โดยไม่ใส่ความคิดเห็นของตนลงในรายงานข่าว”

ส่วนคอนราด ฟิงก์ (Conrad C. Fink) อดีตนักหนังสือพิมพ์ และศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้ความหมายว่า “ความเป็นกลางก็คือ ความพยายามในการนำเสนอข่าวสารอย่างสมดุลต่อทุกฝ่ายในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยปราศจากความรู้สึกและอารมณ์ร่วมในการนำเสนอข่าวแต่ละชิ้น หลีกเลี่ยงการแทรกความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดลงในข่าวให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ตามทัศนะของเฮมานุส (Pertti Hemanus) ศาสตราจารย์ประจำคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนแห่งมหาวิทยาลัยแทมเพร์ (Tampere) ประเทศฟินแลนด์ว่า “ความเป็นกลาง” ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ เนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง (matter-of-fact character) และความไม่ฝักใฝ่

ฝ่ายใด (impartiality) ทั้งนี้ องค์ประกอบของเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง ได้แก่ ความจริงอย่างครบถ้วน (truthfulness) และเรื่องเกี่ยวข้องกับประเด็นหลักของข้อเท็จจริงนั้น (relevance) ส่วนองค์ประกอบของความไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด ได้แก่ ความสมดุล (balance) และการเสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลาง (neutral presentation)

ศาสตราจารย์เฮมานุสได้อธิบายความหมายขององค์ประกอบในความเป็นกลางโดยอ้างงานวิจัยของจาร์เกน เวสเตอร์สตาล (Jargen Westerstahl) ศาสตราจารย์ทางรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยโกเทนเบิร์ก (Gothenburg) เกี่ยวกับการวัดความเป็นกลางในการเสนอข่าวของสื่อมวลชนในประเทศสวีเดนว่า การนำเสนอข่าวสารตามหลักความเกี่ยวข้องกับประเด็นหลักของข้อเท็จจริง (relevance) นั้น คือการเสนอเรื่องที่สัมพันธ์กับประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ในมุมมองต่างๆ ส่วนความสมดุล (balance) หมายถึง การนำเสนอความคิดเห็นของบุคคลทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคในกรณีที่เกิดความขัดแย้งใดๆ ขึ้น การนำเสนอเนื้อหาอย่างเป็นกลาง (neutral presentation) ก็คือ การละเว้น หลีกเลี่ยงการใส่อารมณ์หรือใช้ภาษาที่มีนัยเชิงโน้มน้ำหนักความคิดผู้อ่าน

ทั้งนี้ ถ้าอธิบายให้ชัดเจนขึ้น ความเป็นกลางตามรูปแบบข้างต้น ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะเนื้อหาที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ซึ่งมี
  - 1.1 ความจริงที่ครบถ้วน (truthfulness)
  - 1.2 ประเด็นที่สัมพันธ์กับความจริงนั้น (relevance) คือ เสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ให้รอบด้าน
2. ความไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (impartiality) ประกอบด้วย
  - 2.1 ความสมดุล (balance) คือ เสนอข้อเท็จจริงจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะในกรณีที่มีความขัดแย้ง ทั้งผลประโยชน์หรือความคิด
  - 2.2 การนำเสนอข้อเท็จจริงอย่างเป็นกลาง (neutral presentation) ได้แก่ การไม่สอดแทรกความคิดใดๆ ของผู้เขียนอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เช่น การเลือกใช้ภาษาที่ใส่อารมณ์ในข่าว ความรู้สึก หรือความคิดที่ซุกซ่อนภายในใจผู้เขียน หรือแม้แต่การเลือกเสนอข้อเท็จจริงเพียงบางส่วน โดยเจตนาสร้างความเข้าใจผิดให้เกิดขึ้นกับผู้อ่าน

สรุปทัศนะของเฮมานุส และเวสเตอร์สตาล เห็นว่าความเป็นกลางประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ประการ คือ การนำเสนอเนื้อหาเฉพาะที่เป็นข้อเท็จจริง และความไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดในกรณีขัดแย้ง ส่วนในประเด็นการเสนอเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างสมดุลและอย่างเป็นกลาง (neutrality) นั้น น่าจะเป็นวิธีการที่นักข่าวควรถือปฏิบัติเพื่อนำไปสู่หลักการแห่งความเป็นกลาง (objectivity) ของวิชาชีพหนังสือพิมพ์เป็นสำคัญ

ทัศนะเกี่ยวกับความเป็นกลางของนักวิชาการข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ **สุภา ศิริमानนท์** ผู้ที่ย้ำถึงความสำคัญของความเป็นกลางในวิชาชีพหนังสือพิมพ์เสมอมาว่า “จริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์กำลังหยั่งรากลึกกลงไปทุกที ทั้งนี้ เนื่องมาจากความปรารถนาที่จะพิทักษ์ปกป้อง ‘ความเชื่อถือ’ ของมหาชนคนอ่านที่จะพึงมีต่อหนังสือพิมพ์ไว้ให้มั่นคง หลักเกณฑ์หรือนัยหนึ่ง ‘ข้อจำกัด’ ที่สำคัญข้อหนึ่งก็คือหลักที่ว่าด้วย ‘ความจริงที่แท้จริง’ (objectivity) นักหนังสือพิมพ์ย่อมได้รับความคาดหวังจากผู้อ่านทั่วไปว่าคำบอกเล่าข่าวสารที่เขารายงานจะหมดจดครบถ้วน ไม่ลำเอียง ไม่ว่าจะเป็แง่ใดของข่าว นั่นคือ ความคาดหวังว่าเขาจะไม่สอดแทรกทรรศนะส่วนตัวหรือความรักความชังส่วนตัวลงไปในรายงานข่าวนั้นๆ พร้อมกับเสนอคุณลักษณะ 5 ประการ เป็นแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุ ‘ความจริงที่แท้จริง’ คือ

1. ความไม่เป็นฝักเป็นฝ่าย (impartiality)
2. การปราศจากข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือทางความสนใจ (absence of conflict of interest)
3. โอกาสของการปฏิเสธ (opportunity of denial)
4. การละเว้นเสียจากความลำเอียงต่อผู้ใกล้ชิด (avoidance of cronyism)
5. การละเว้นเสียจากความเคียดแค้นพยาบาท (avoidance of vengeance)

กล่าวได้ว่า ความเป็นกลาง หรือความจริงที่แท้จริงตามทัศนะของสุภา ศิริमानนท์นั้น น่าจะเป็นหลักจริยธรรมสำคัญยิ่งในงานวารสารศาสตร์ ที่ผู้ปฏิบัติการหนังสือพิมพ์ทุกคนควรยึดถือ เพื่อให้สังคมได้รับข้อเท็จจริงที่แท้จริง ด้วยการไม่ลำเอียง ไม่เห็นแก่ประโยชน์สินจ้างรางวัล ให้ความสำคัญแก่คุณธรรมแก่คุณงามที่มี ความขัดแย้ง ให้โอกาสแสดงความคิดเห็นแย้งอย่างเท่าเทียมกัน

1.3) กรอบปฏิบัติและจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อของบีบีซี (The BBC's Editorial Values)

สมชาย สุวรรณบรรณ (อดีตเจ้าหน้าที่บีบีซีภาคบริการโลก, ลอนดอน อังกฤษ) ได้สรุปหลักปฏิบัติและจรรยาบรรณของนักข่าวบีบีซีเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องความเที่ยงตรงในการรายงานข่าวไว้ดังนี้

1. หลักความเที่ยงตรง

ผู้ชมผู้ฟังจะให้ความเชื่อถือศรัทธาต่อสถาบันสื่อมวลชนก็ต่อเมื่อสถาบันนั้นผ่านการพิสูจน์แล้วว่า ยึดหลักการสำคัญประการแรกสุดคือเที่ยงตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ไม่บิดเบือนแต่งเติม รายงานหรือรายการที่ออกอากาศ ต้องมาจากแหล่งข่าวที่รู้เห็นเหตุการณ์จริงและอยู่ในฐานะที่พุดถึงเรื่องราวนั้นได้อย่างมีน้ำหนัก (Authority) โดยมีหลักฐานสนับสนุนจริง การเร่งรีบชิงตัดหน้าในการเสนอข่าวโดยปราศจากการตรวจสอบ มักจะสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียงในเวลาต่อมา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏออกมาภายหลัง อันเป็นการบ่อนทำลายความน่าเชื่อถือ

ความเที่ยงตรงในแหล่งข่าว

แนวทางปฏิบัติ

- ต้องรายงานเหตุการณ์จากที่เห็นกับตาตัวเอง และหาข้อมูลด้วยตนเอง หลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลจากบุคคลซึ่งรับข้อมูลมาอีกทอดหนึ่ง ควรพุดกับผู้เห็นเหตุการณ์จริง หรือแหล่งข่าวปฐมที่อยู่ในเหตุการณ์ และมีความเชื่อถือได้ด้วยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ หรือ ความเชี่ยวชาญ (Authority) ที่มีหลักฐานสนับสนุน พยายามหลีกเลี่ยงการใช้แหล่งข่าวเดียว
- ต้องเปิดเผยชื่อจริงและตำแหน่งหน้าที่การงานจริง ของแหล่งข่าว เพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังประเมินเองว่าจะเชื่อถือบุคคลเหล่านั้นเพียงใด และผู้พุดนั้นเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของกลุ่มใด
- หากแหล่งข่าวไม่ยอมให้เปิดเผยชื่อและสถานะในข่าวที่มีการกล่าวหากันในเรื่องร้ายแรงการปกปิดและปกป้องแหล่งข่าว จะกระทำเมื่อ แหล่งข่าวมีข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่หากไม่เผยแพร่ประชาชนจะไม่รู้ข้อเท็จจริง และ/หรือ เป็นแหล่งข่าวที่ ถูกต้อง โดยต้องมีการตรวจสอบหลักฐานข้อกล่าวอ้างต่างๆ จนเป็นที่พอใจ และต้องแจ้งแหล่งข่าวว่า จำเป็นต้องเปิดเผยชื่อแหล่งข่าวกับ บรรณาธิการ และ ฝ่ายกฎหมาย ก่อนนำออกอากาศ และเมื่อตัดสินใจออกอากาศแล้ว ต้องปิดบังแหล่งข่าว รวมทั้งชื่อและที่อยู่ เพื่อความปลอดภัยของแหล่งข่าวและครอบครัว อาจด้วยวิธีการเปลี่ยนเสียงหรือปิดบังภาพเพื่อไม่ให้เห็นแหล่งข่าว แต่ผู้รับผิดชอบต้องพร้อมขึ้นศาลเพื่อสู้คดี หากมีการฟ้องร้อง ซึ่งถ้าแพ้คดี ก็ต้องพร้อมที่จะรับโทษตาม

กฎหมายดังนั้นถ้าไม่พร้อมจะสู้คดีก็ไม่ควรรับปากกับแหล่งข่าวว่าจะปิดบังชื่อและสถานะของเขา

- **ต้องจับบันทึกข้อมูล จากแหล่งข่าว และ จากการค้นคว้า ทุกครั้ง** ทุกขั้นตอนเพื่อการตรวจสอบในภายหลัง หากเกิดข้อโต้เถียงตามมา โดยเฉพาะการออกอากาศข้อกล่าวหาที่เป็นเรื่องร้ายแรงและทีมผู้รับผิดชอบตกลงที่จะปกปิดแหล่งข่าว การบันทึกข้อมูลการค้นคว้าหาข้อมูลหรือจากการสัมภาษณ์ในการทำรายงานชิ้นนั้นจะเป็นหลักฐานได้ดี
- **ต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล รวมทั้ง เอกสาร และ ข้อเท็จจริง (fact) กับแหล่งข่าวอื่นและ หน่วยงาน หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้อง** การเสนอข่าวของสำนักข่าวอื่น หรือ เสนอข้อมูลจากหน่วยงานสากลเช่นข้อมูลสำรวจวิจัยขององค์การระหว่างประเทศ หน่วยงานการกุศล หรือเอ็นจีโอ มารายงานหรือประกอบการรายงาน ต้อง **เลือกเฟ้นสำนักข่าวที่มีชื่อเสียงเชื่อถือได้ หน่วยงานภาคเอกชนที่สากลยอมรับ และต้องระบุอ้างอิงสำนักข่าว หรือ แหล่งข้อมูลนั้น ๆ**
- **ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการใช้ข้อมูลจากหน้าเว็บไซต์** เพราะแต่ละเว็บไซต์มีระดับความน่าเชื่อถือ แตกต่างกัน และ อาจขาดการตรวจสอบตามมาตรฐาน และ กรอบจรรยาบรรณที่เข้มงวด
- **แม้ต้องทำงานแข่งกับเวลา แต่ต้องระลึกเสมอว่า การเร่งรีบชิงตัดหน้าในการเสนอข่าวหากปราศจากการตรวจสอบ จะสร้างความเสียหายต่อชื่อเสียง และ ความน่าเชื่อถือขององค์กรฯ โดยเฉพาะเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงที่แตกต่างในภายหลัง**

ความเที่ยงตรงในการรายงาน / การนำเสนอรายการ

แนวทางปฏิบัติ

- การนำเสนอข่าวและรายงาน **ต้องเที่ยงตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น** ไม่บิดเบือนแต่งเติม
- การรายงาน**ต้องไม่มีลักษณะชี้นำผู้ชมผู้ฟังให้เข้าใจผิด** โดยต้องแยกแยะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง จาก เหตุการณ์ที่แต่งขึ้นมา
- การรายการข่าวหรือรายงานเหตุการณ์ปัจจุบัน (current affairs) ควร**หลีกเลี่ยงเทคนิคการเล่าเรื่อง**ที่มีการจัดฉากแสดงเลียนแบบของจริง (reconstruction) ที่สร้างตัวละครเพื่อเล่าเรื่อง แต่หากจำเป็นต้องใช้วิธีนี้ ก็ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษไม่ให้เกิดการจัดแสดงดังกล่าว เกินเลยความจริง ทั้งต้องเตือนผู้ฟังผู้ชมเป็นระยะ ๆ ว่าเป็นการจัดแสดงเลียนแบบมิใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
- การใช้เอกสาร ภาพถ่าย เสียง หรือวิดีโอ จากห้องสมุด หรือ คลังเก็บข้อมูลเก่า (Archives) ประกอบการรายงานหรือรายการชิ้นปัจจุบัน ต้อง **“ติดป้าย”** หรือ แจ้งให้ผู้ชม

ผู้ฟังตระหนักว่าเป็นเอกสาร ภาพถ่าย เสียง วีดีโอ **ของเก่า** ที่เคยออก อากาศไปแล้ว พร้อมระบุวันที่ออกอากาศครั้งแรกด้วย

- **การรายงานตัวเลข สถิติ** โดยเฉพาะในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เช่น ตัวเลข เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของเชื้อโรค หรือ อาชญากรรม ต้องทำโดยไม่สร้างความตื่นกลัวในหมู่ผู้ชมผู้ฟัง และในรายงานข่าวขึ้นเดียวกัน ต้องให้บริบท ภูมิหลัง และภาพรวมของสถานการณ์ด้วย ทางที่ควรปฏิบัติใน การรายงานข่าวลักษณะ คือ ระบุชื่อบุคคลที่ให้ข่าว และโอกาสของความคลาดเคลื่อน (Margin of errors) ไว้ด้วย
- ต้องระมัดระวังการออกอากาศ หรือ แพร่ภาพ หรือ คำพูดของผู้เคราะห์ร้าย หรือผู้ประสบเหตุการณ์เพียงบางคน ที่สร้างข่าวสารอย่างเกินเลยต่อระดับของความเสียหายที่**แท้จริง** อันอาจส่งผลกระทบต่อผู้ฟังผู้ชมส่วนใหญ่ ทางที่ควรปฏิบัติคือ สร้างความสมดุลของข่าวใน ลักษณะนี้ ด้วยการเสนอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ที่มีข้อมูลด้านวิชาการมาเสนอ เป็นการสร้าง ความสมดุล
- การเลือกเฟ้นผู้ให้สัมภาษณ์หรือร่วมถกเถียง แสดงความคิดเห็น ในรายการสัมภาษณ์ หรือ รายการถกเถียง ที่มีการนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็น โดยเฉพาะรายการที่**ออกอากาศสด** ต้องมั่นใจว่าบุคคลเหล่านั้น มีความเชื่อถือได้ด้วยอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ หรือ ความเชี่ยวชาญ (Authority) ในประเด็นที่ถกเถียง ที่สำคัญ ต้องไม่เลือกบุคคลที่มีแนวโน้ม จะพูดเกินเลยความเป็นจริงหรือ ชอบโอ้อวด หรือ ชอบบกล่าว่าอ้างอย่างลอยๆ รวมทั้งไม่เลือกบุคคลที่มีประวัติเป็น “นักปล่อยข่าวลวง” ทั้งต้องมีการตรวจสอบหลักฐานกับต้นสังกัดอย่างชัดเจน ก่อนให้เข้าร่วมรายการ ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ หรือ ผู้ร่วมรายการคนใดอ้างเป็นตัวแทน(Nominee / Representative) ขององค์กร หรือ สถาบันใด
- **ไม่ควร ออกอากาศสด การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อกล่าวหาร้ายแรง ที่มีผลกระทบต่อชื่อเสียงของ บุคคล หรือ มีผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อสังคม** หรือ อาจสร้างความตื่นตระหนก รวมทั้ง กรณีที่เป็น การกล่าวหาอย่างร้ายแรงและแหล่งข่าวขอปกปิดชื่อ โดยควรนำเสนอโดย เขียนบทรายงาน (สคริปต์) อย่างละเอียด นำเสนอเนื้อหาอย่างชัดเจน ตามลำดับ คือ อธิบาย เนื้อหาสาระของข้อกล่าวหา ทั้งแจ้งว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวมาจากแหล่งข่าว หรือ ไม่ใช่ข้อกล่าวหาของทีมงาน กับแจ้งว่ามีการตรวจสอบเนื้อหา กับแหล่งข่าวอื่นซึ่งเป็นแหล่งข่าวอิสระแล้ว เพราะ บ่อยครั้ง การออกอากาศสด ทำให้ไม่สามารถควบคุมคำพูด เพราะมีเวลาน้อยในการไตร่ตรอง ก่อนพูด
- **ต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง ในการออกอากาศข่าวหรือเนื้อหาที่มี ข้อกล่าวหาที่ร้ายแรง** โดยอ้างอิงแหล่งข่าวเพียงแหล่งเดียว รวมทั้ง การปกปิดแหล่งข่าว สิ่งที่ควรปฏิบัติ คือ ส่งเรื่องให้ บรรณาธิการอาวุโสและฝ่ายกฎหมายไตร่ตรองก่อน (Referrals)

2. หลักความไม่ลำเอียง

ภาระหน้าที่สำคัญประการหนึ่งในฐานะเป็นสื่อมวลชนคุณภาพ เราจำเป็นต้องเสนอรายงานข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน อย่างครอบคลุมรอบด้าน โดยไม่เข้าข้างฝ่ายใด ทั้งภายในและต่างประเทศทั่วโลก เพื่อเกื้อหนุนการอภิปรายโต้เถียงโดยรู้เท่าทันความจริง (informed debate) และยุติธรรมเสมอหน้ากัน นอกจากนี้เรายังต้องพยายามอย่างเต็มที่ในอธิบายประเด็นข่าวที่อื้อฉาว ซับซ้อน อย่างเที่ยงตรงต่อข้อเท็จจริง ไม่เลือกฝ่าย ไม่เกื้อกูลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ทั้งในการรายงานข่าวหรือการจัดทำรายการ ที่เกี่ยวข้อง ข้องกับนโยบายสาธารณะ นอกจากนี้ นักข่าวและทีมงานต้องจักต้องไม่แสดงความคิดเห็นของตนเองในการรายงานข่าวหรือรายงานเหตุการณ์ปัจจุบันหรือในประเด็นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ

การไม่ฝักใฝ่ หรือ เอนเอียงในฝ่ายใด

แนวทางปฏิบัติ

- ต้องเสนอรายงานข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบัน อย่าง**ครอบคลุมรอบด้าน** โดย**ไม่เข้าข้างฝ่ายใด** ทั้ง ภายในและต่างประเทศทั่วโลก เพื่อเกื้อหนุนการ **การอภิปรายโต้เถียงอย่างรู้เท่าทันความจริง** (informed debate) และ ยุติธรรมเสมอหน้ากัน
- ต้องระมัดระวังและถี่ถ้วนในการรายงานหรือเสนอรายการ เกี่ยวกับ**หัวข้อที่อื้อฉาว ซับซ้อนหรือ** **เนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่** โดยเฉพาะการแข่งขัน แย่งชิง เอาจัดเอาเปรียบทางการเมือง การแย่งคะแนเสียง ก่อนเลือกตั้ง การยื่นร่างกฎหมายใหม่ๆ เข้าสภา หรือความขัดแย้งพิพาททางแรงงาน ข้อพิพาททางการค้า เรื่องโต้เถียงในทางศีลธรรม วัฒนธรรม โดยในการรายงานหรือเสนอรายการ ต้องสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจว่า ได้รวบรวมความเห็น ทศนะ ที่สำคัญจากทุกหมู่เหล่า อย่างกว้างขวาง หลากหลายและครอบคลุม ทั้งได้ซึ่งน้ำหนักความเห็นและทศนะต่างๆ เหล่านั้นให้ออกมาในลักษณะที่สมดุล ด้วยขนาดสัดส่วนที่เหมาะสม ไม่เลือกฝ่าย ไม่เกื้อกูลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่แสดงความคิดเห็นของผู้รายงานหรือผู้นำเสนอนำเสนอ
- ต้องรายงานหรือจัดทำรายการ ที่มี**เนื้อหาสาระรอบด้าน สะท้อนทศนะที่แตกต่าง ไนวงกว้าง** มีความหลากหลายของความคิดเห็น และ ช่องทางการออกอากาศ ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่ละเลยตกหล่นแนวคิดหรือทศนะที่สำคัญใดๆ อย่างจงใจ อันอาจสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบ
- ผู้รับผิดชอบงานด้านการสนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ การสร้างสรรค์ การผลิต รายการ ของผู้ผลิตรายการอิสระ รวมทั้ง ผู้รับผิดชอบด้านการร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ องค์กรภาคเอกชน ชุมชน หรือ หน่วยงานต่างประเทศ ต้องดำเนินการอย่างค้ำใจถึง ประโยชน์เสมอหน้า ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่มีผลประโยชน์ใดของตน ครอบครัว และ พวกพ้อง แอบแฝง ทั้งผลผลิตรายการต้องมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน คำนึงถึงประโยชน์

ต่อสาธารณะเป็นสำคัญ ด้วยการใช้จ่ายที่คุ้มค่า และตอบสนองบทบาทหน้าที่ขององค์กร

ความอิสระและเป็นธรรมเสมอกัน

แนวทางปฏิบัติ

- ต้องแสดงความเป็นอิสระของกองบรรณาธิการในการคัดเลือกประเด็นเนื้อหาที่จะนำมารายงานหรือทำรายการ โดยสามารถอธิบายหลักคิดและเหตุผลในการตัดสินใจได้
- ต้องมีเหตุผลทางวิชาชีพที่อธิบายได้ เมื่อมีการเลือกรายงาน หรือ ทำรายการในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ที่เปิดโอกาสให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งแสดงทัศนะ และเมื่อเปิดโอกาสดังกล่าวแล้ว ก็ต้อง**ไม่ปิดโอกาสให้มีการโต้ตอบ (right of reply) โดย ฝ่ายที่มีทัศนะตรงกันข้าม**
- ต้องแสดงให้เห็นตลอดเวลาว่า ทำงานข่าวและรายการ **อย่างไม่มีอคติ ไม่ลำเอียง ให้ความสมดุล เสมอหน้ากันในการแสดงความคิดเห็น**ในประเด็นขัดแย้งที่**อื้อฉาว**
- ผู้รายงาน หรือ เสนอรายการ ต้องระมัดระวังและเป็นตัวแทน เป็นหน้าตาขององค์กร ดังนั้น พฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่**อาจมีผลต่อภาพลักษณ์ ความเป็นกลาง ความไม่ลำเอียง**จึงต้องระมัดระวัง คำพูด การพูด น้ำเสียง และสีหน้า รวมทั้งวิธีการรายงานข่าวหรือเสนอรายการ ให้อยู่ในกรอบของ จรรยาบรรณและมีมาตรฐาน
- ผู้รายงาน และ ผู้เสนอรายการข่าว และ เหตุการณ์ปัจจุบัน ต้องทำหน้าที่ **อธิบายที่มาที่ไป ต้องตีความหมาย ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ชมผู้ฟังสามารถติดตามและเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น** แต่ไม่ควรแสดงความคิดเห็นส่วนตัว โดยเฉพาะในประเด็นถกเถียงเกี่ยวกับความขัดแย้งทางการเมืองหรือนโยบายสาธารณะ
- การรายงานหรือสัมภาษณ์บุคคลที่ทัศนะของเขาอาจจะกระทบความรู้สึกของผู้ชมผู้ฟังจำนวนมาก ก่อนทำรายการประเภทนี้ ผู้ผลิตรายการจะต้องหารือกับบรรณาธิการอาวุโส ตามลำดับชั้น (referrals) เพื่อประเมินให้ตกระเบื้องก่อนว่า ผลประโยชน์ต่อสาธารณะในการรับรู้เรื่องราวดังกล่าว มีน้ำหนักมากกว่า ผลกระทบต่อความรู้สึกของบุคคลบางกลุ่ม หรือไม่
- นักข่าวและผู้สัมภาษณ์**ต้องมีความรู้เท่าทัน สามารถซักค้ำผู้ที่มาให้สัมภาษณ์ ซึ่งแสดงความคิดเห็นที่อื้อฉาวชวนวิวาทได้อย่างสมน้ำสมเนื้อ** ไม่อ่อนข้อ ไม่ปล่อยให้ผู้ให้สัมภาษณ์ชี้นำความเห็นฝ่ายเดียว ต้องทำการบ้าน จนรู้จุดบกพร่อง

ความผิดพลาดในอดีตของผู้ให้สัมภาษณ์ที่สามารถนำมาซักค้านได้ ขณะเดียวกัน ต้องให้เวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เขาตอบคำถามที่ลึ่วงลึกของผู้สัมภาษณ์ได้

- ต้องไม่สรุปเองว่า นักวิชาการ หรือนักข่าวจากสำนักข่าวอื่น มีมาตรฐานการทำงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานขององค์กรฯ ดังนั้น เมื่อเชิญ บุคคลจากสถาบัน หรือสำนักข่าวอื่นมาสัมภาษณ์ หรือ ให้ข้อมูล ผู้รายงานหรือ เสนอรายการ **ต้องแจ้งต่อผู้ชมผู้ฟังว่าผู้รับเชิญพูดในนามของสถาบันใดเป็นตัวแทนประโยชน์ ของใคร**
- หากมีการติดต่อใดๆ ในลักษณะ *คุณขอมา* จากหน่วยงานหรือหน่วยงานราชการ ให้ออกอากาศเทปวิดีโอหรือข้อความที่จะมีผลในการโน้มน้าวความเห็นในประเด็นข่าวที่มีการโต้เถียงอย่างฉ้อฉล ต้องรายงานหัวหน้ากองบรรณาธิการ และผู้บริหารระดับสูง พิจารณาก่อนการดำเนินการใดๆ จะมีข้อครหา หรือ สร้างผลเสียต่อความน่าเชื่อถือของสถานี หรือไม่
- **กรณีที่ต้องคร่ำ และ/หรือ บุคลากร กลายเป็นข่าวเสียเอง** นักข่าวหรือผู้นำเสนอรายการต้องเอาตัวเองออกจากความเป็นลูกจ้างขององค์กรฯ และรายงานข่าวอย่างซื่อตรง ถูกต้อง ไม่ลำเอียง ไม่ถือพวกพ้อง และ ตระหนักว่า ในกรณีเช่นนี้ผู้ชมผู้ฟัง จะจับจ้องความเป็นมีอาชีพขององค์กรฯ และ/หรือ บุคลากร ขณะที่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรฯ ก็ตระหนักดีว่านักข่าวต้องทำหน้าที่ตามหลักวิชาชีพ

การจัดการ ข้อเท็จจริง - ความคิดเห็น และ ความสมดุล - ความหลากหลาย

แนวทางปฏิบัติ

- **ต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่าอะไรคือ ข้อเท็จจริง** อะไรคือ**ความเห็น** และไม่เอามาปะปะกัน ต้องแยกแยะ **เนื้อหาข่าว** กับ **การวิเคราะห์ตีความ** ยิ่งถ้าประเด็นโต้เถียงที่ฉ้อฉลนั้นกำลังจะถึงขั้นแตกหัก อาจมีความจำเป็นที่นักข่าวและผู้จัดรายการ จะ แยกประเด็นข่าวนั้นออกมาทำเป็นรายงานพิเศษแยกต่างหาก เพื่อให้โอกาสทุกฝ่ายได้แสดงทัศนะความเห็นอย่างเต็มที่
- สำหรับ**รายการสารคดี** รายการถกเถียงอภิปราย **ที่ออกอากาศเป็นตอนๆ** อาจเป็นรายการที่พูดถึง เรื่องราวเหตุการณ์ปัจจุบัน (Current affairs) หรือรายการที่ออกอากาศเป็นชุด (series) ผู้ผลิตรายการต้องรักษาความเป็นกลาง ไม่ลำเอียงในภาพรวมของรายการทั้งหมด แต่ไม่จำเป็นต้องพยายามสร้างความสมดุลในแต่ละตอน ทั้งนี้ผู้อำนวยการผลิตต้องกำหนดแนวทางการสร้างความสมดุลไม่ลำเอียงตั้งแต่ต้น เมื่อเริ่มวางโครงเรื่อง ที่อาจมีบางตอนที่แรงข้างหนึ่ง และบางตอนแรงอีกข้างหนึ่ง แต่เมื่อดูภาพรวมทั้งชุดแล้ว ผู้ผลิตสามารถประเมินได้ว่ามีความสมดุลไม่ฝักใฝ่ฝ่าย
- ในรายการประเภทละคร เพื่อสะท้อนเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือ เพื่อตีแผ่ปัญหาสังคม บางครั้งการสะท้อนภาพให้ตรงต่อความเป็นจริงอาจดูเหมือนว่ามีความ

ลำเอียง ดังนั้น ก่อนดำเนินการผลิต ผู้ร่วมรับผิดชอบต้องชี้แจงน้ำหนักและบททวน เนื้อหาให้ดีกว่า สมเหตุสมผลหรือไม่ และ ควรมีการชี้แจงให้ชัดเจนก่อนออกอากาศ แต่หากว่าละครเรื่องนั้นก่อให้เกิดการโต้เถียงที่ขยายวงกว้าง ทางสถานีต้องเปิดโอกาสให้ ฝ่ายคัดค้านนำเสนอข้อมูลโต้ตอบ ทางช่องหรือ สถานีที่ออกอากาศละครเรื่องนั้น ๆ

- **ต้องกำหนดแนวทางการแสดงทัศนะ หรือ การจัดรายการโดยบุคคลภายนอก หรือโดยตัวแทนกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ดังนี้**
  - เนื้อหารายการต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับความเป็นจริง
  - - ต้องแทรกเนื้อหา ทัศนะจากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยในรายการเดียวกัน ตามความเหมาะสม
  - - ต้องเปิดโอกาสให้ฝ่ายหรือกลุ่มที่ต้องการโต้แย้ง ได้แสดงทัศนะและข้อมูลคัดค้านได้ ในเวลาใกล้เคียงกัน เช่นอาจจะมีการเตรียมล่วงหน้าให้มีเวทีอภิปราย ต่อท้ายรายการนั้นๆ
- **ต้องพยายามให้มีการจัดรายการในทำนองเดียวกัน จากกลุ่มที่มีความเห็นแตกต่างกัน ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน**
- **สำหรับช่วงเวลาที่อนุญาตให้บุคคลภายนอกแสดงทัศนะหรือจัดรายการ เผยแพร่ผ่านช่องทาง ออกอากาศของสถานีรวมทั้งทางออนไลน์ การรณรงค์ หรือ การแสดงความคิดเห็นที่อาจเป็นการแสดงทัศนะแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่อาจจะมีส่วนช่วยให้ผู้ชมผู้ฟังมีความเข้าใจในเนื้อหาหรือประเด็นถกเถียงจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ผู้ดำเนินรายการต้องแจ้งให้ผู้ชมผู้ฟังรู้ล่วงหน้าว่า ผู้ที่ได้รับเชิญมาพูดหรือให้จัดรายการนั้น เป็นตัวแทนของสถาบันหรือกลุ่มกิจกรรมใด ความเห็นของเขาไม่ใช่ความเห็นของทางสถานี**
- **องค์การไม่อนุญาตให้นักข่าวหรือผู้เสนอรายการข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน แสดงทัศนะส่วนตัวเกี่ยวกับประเด็นโต้เถียงทางการเมืองที่ออกอากาศกล่าวข้างต้น การแสดงความคิดเห็นส่วนตัวทางการเมือง ของนักข่าวหรือทีมงานผู้จัดรายการ ต้องได้รับอนุมัติจากบรรณาธิการอาวุโสหรือผู้บริหารระดับสูงขององค์การก่อน**

3.หลักความเป็นธรรม อิสรภาพ และ เสรีภาพ

มีความมุ่งมั่นให้ความเป็นธรรมเสมอหน้ากันต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว ต่อผู้ที่เข้าร่วมในรายการ ต่อผู้ที่มาให้ความเห็นทัศนะ และต่อผู้ชมผู้ฟังที่บ้าน

ความเป็นธรรมต่อแหล่งข่าว / ผู้ให้สัมภาษณ์ / ผู้ร่วมรายการ

แนวทางปฏิบัติ

- **ต้องเปิดเผยตรงไปตรงมา** ชื่อตรงต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว ผู้ให้ข่าว ผู้เข้าร่วมรายการ ผู้มาให้ความเห็นที่ศนะ รวมทั้งผู้ชมผู้ฟัง ถ้าหากมีความจำเป็นต้องปิดบัง หรือ ต้องดำเนินการอย่างไม่เปิดเผยในการหาข่าวหรือข้อมูล ก็ต้องสามารถให้เหตุผลและพิสูจน์ได้ว่า ทำไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของมหาชนส่วนใหญ่โดยแท้จริง หรือสามารถพิสูจน์ได้ว่ามีความจำเป็นในทางกฎหมาย
- **แม้เป็นที่เข้าใจกันว่า** ถ้าบุคคลที่ตกเป็นข่าว รวมทั้ง บุคคลอื่นที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับข่าวยินยอมให้บันทึกเทปการสัมภาษณ์ หรือ ตอรับเข้าร่วมรายการ เป็นการยินยอมพร้อมใจโดยนัยยะ อย่างไรก็ตาม ผู้ปฏิบัติงาน **ต้องสื่อสารแจ้งผู้ที่ให้ข้อมูลความคิดเห็น หรือ ผู้ร่วมรายการ เข้าใจ ยินยอม และยอมรับว่าสิ่งที่พูดหรือให้ความเห็นใดๆ อาจถูกนำไปออกอากาศ และอาจส่งผลกระทบต่อตามมา** และสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานควรดำเนินการ คือ บันทึกภาพและเสียงที่กล่าวยินยอม/อนุญาต หรือในบางกรณีอาจต้องแสดงการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเก็บไว้ยืนยันภายหลัง
- **ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ** ถ้าผู้ร่วมรายการเป็น ผู้เยาว์ หรือ บุคคลที่กำลังอยู่ในความทุกข์ หรือ เป็นผู้มีความบกพร่องทางสมอง อันอาจทำให้ ไม่ตระหนักถึงผลกระทบของการเข้าร่วมรายการ นักข่าวกรณีเช่นนี้ ต้องสร้างความเข้าใจ และ ขอความยินยอมจาก ผู้ดูแลพวกเขาเหล่านั้น
- **ไม่ควรไปขอความเห็นหรือทัศนะจากบุคคลที่ไม่มีขีดความสามารถที่จะตอบปัญหาได้อย่างมีน้ำหนัก**
- **ในกรณีที่มีการกระทำผิดกฎหมายอย่างเฉพาะหน้า** ที่นักข่าวและทีมงานบันทึกเหตุการณ์ไว้ได้ไม่มีความจำเป็นต้องขออนุญาตล่วงหน้า
- **การเสนอรายงานข่าวที่เป็นข้อกล่าวหา** ผู้ที่ถูกกล่าวหาไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือนิติบุคคล มีสิทธิและโอกาสที่จะได้ตอบแก้ข้อกล่าวหา (right of reply) ในเวลาที่สมควร
- **ในกรณีที่นักข่าวและทีมงานได้ข่าวที่เป็นเรื่องการกล่าวหาที่ร้ายแรง และเชื่อสนิทใจว่าเป็นจริงโดยที่ฝ่ายที่ถูกกล่าวหา ยังไม่มีโอกาสที่จะได้ตอบ หรือ ให้โอกาสแล้วถูกกล่าวหาไม่ยอมได้ตอบ** ข่าวและรายการที่มีเงื่อนไขเช่นนี้ จะนำออกอากาศได้ เมื่อได้รับอนุมัติจาก บรรณาธิการอาวุโสระดับรองผู้อำนวยการด้านข่าวก่อน
- **ข้อมูลสำคัญที่ต้องแจ้งผู้ร่วมรายการ** คือ เหตุผลที่เชิญ เชิญในฐานะ/ตำแหน่ง/บทบาท อะไร ลักษณะ/รูปแบบรายการเป็นอย่างไร กระบวนการผลิตเป็นอย่างไร สดหรือบันทึกเทป จะมีการติดต่อหรือไม่ จะออกอากาศในรายการอะไร ในวัน เวลา ใด แต่**ไม่ควรรับปากกับผู้ร่วมรายการว่า จะมีการออก อากาศอย่างแน่นอน**

- ต้องให้บริบทของหัวข้อ/ประเด็น ในการซักถามแก่ผู้ร่วมรายการ แต่ไม่จำเป็นต้องให้คำถามล่วงหน้า
- ในกรณีที่เป็นประเด็นสำคัญและมีความซับซ้อน ต้องแจ้งให้ชัดเจนขึ้น ถึงความสั้นยาวของเวลาในส่วนของเขา รูปแบบรายการ คือ อะไร เช่น ข่าวหรือสารคดี รูปแบบการพูดคุยเป็นอย่างไร เช่น สัมภาษณ์เดี่ยว หรือมีการสัมภาษณ์บุคคลอื่น ซึ่งอาจเป็นตัวแทนกลุ่มความคิดเห็นหรือกลุ่มผลประโยชน์ที่แตกต่างต่างๆ เป็นรายการ อย่างไรก็ตามนักข่าวและทีมงาน บางครั้งผู้เข้าร่วมรายการอาจจะขอคำถามล่วงหน้าก่อนที่นักข่าวจะสัมภาษณ์ แต่ในธรรมเนียมปฏิบัติของเราจะไม่ให้รายละเอียดของคำถามล่วงหน้า เราจะให้หัวข้อและแนวคำถามกว้างๆ เท่านั้น
- แม้โดยธรรมเนียมปฏิบัติ สำหรับรายการที่ผลิตล่วงหน้า มักไม่นำเสนอรายการให้แหล่งข่าวหรือผู้ร่วมรายการได้ชมได้ฟังก่อนการออกอากาศ **แต่** ถ้ามีเหตุผลทางจริยธรรม มนุษยธรรม หรือ ด้วยอำนาจศาล อาจต้องจำยอมให้แหล่งข่าว หรือผู้ร่วมรายการ ได้ชมได้ฟังก่อนการออกอากาศ **แต่** ด้วยเงื่อนไขว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านสื่อ ยังมีความเป็นอิสระด้านบรรณาธิการ ในการกำหนดเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ โดยไม่ให้บุคคลภายนอกแทรกแซงกดดัน เว้นแต่ประเด็นการขอแก้ไขข้อเท็จจริง (fact) หรือ ในเนื้อหาเกี่ยวกับ สวัสดิภาพ อารมณ์ความรู้สึกของผู้เยาว์ หรือ เพื่อความปลอดภัยของผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้ร่วมรายการ หรือ พยาน
- ต้องระมัดระวังในเรื่องความเป็นธรรม และ สิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่ถูกกล่าวถึง ในกรณีที่ ผู้ที่เข้าร่วมรายการ กล่าวอ้างอิงถึงบุคคลที่สาม หรือ ต้องการนำภาพเอกสารของบุคคลที่สามมาเสนอในรายการ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากบุคคลที่สามนั้น

ความเป็นธรรมในการใช้สิทธิโต้ตอบ

แนวทางปฏิบัติ

- ก่อนออกอากาศ ข่าว หรือ รายการ ที่เสนอเนื้อหาในทางกล่าวหาบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล ว่ากระทำความผิดร้ายแรง มีพฤติกรรมชั่วร้ายไร้คุณธรรม ไร้สมรรถภาพทุจริต ข้อโกงหรือมีการตำหนิว่ากล่าวในลักษณะเสียหาย เป็นธรรมเนียมที่ทางสถานีต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ตอบข้อกล่าวหาอย่างเหมาะสมเป็นธรรม ก่อนนำข้อกล่าวหาดังกล่าวออกอากาศ
- ต้องเคารพในสิทธิการตอบโต้ อย่างตรงไปตรงมา โดยระบุชื่อบุคคลที่รายการต้องการให้ออกมาตอบโต้ พร้อมทั้งให้สาระสำคัญของข้อกล่าวหา หรือ ข้อตำหนิ โดยมีรายละเอียดมากพอที่ฝ่ายถูกกล่าวหาจะตอบโต้ได้ครบถ้วนเป็นธรรม แต่ต้องตีกรอบให้มีการตอบโต้ได้อย่างตรงประเด็นไม่เบี่ยงเบนเฉไฉ และเมื่อได้คำตอบแล้ว เป็นธรรมเนียม

ที่ต้องนำออกอากาศพร้อมในรายการเดียวกัน **แต่ถ้ามีการบ้ายเบี่ยง ถ่วงเวลาการโต้ตอบ** เป็นหน้าที่ของบรรณาธิการและทีมงาน ต้องพิจารณาให้ดีกว่าควรออกอากาศข้อกล่าวหาไปก่อน และให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาตอบโต้ภายหลังจะดีหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ควรปรึกษาหารือกับบรรณาธิการอาวุโส หรือ รองผู้อำนวยการฝ่ายข่าว ก่อนออกอากาศ กรณีที่รายการข่าวและเหตุการณ์ปัจจุบันผลิตในลักษณะสืบสวนสอบสวน (Investigative journalism) โดยรวบรวมข้อมูลหลักฐานครบถ้วน และ พิสูจน์ได้จริง ควรมีฝ่ายกฎหมายของทางสถานีเข้าร่วมพิจารณาด้วย และ **ถ้าพิจารณารอบคอบแล้วเห็นว่า การปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะชน** สถานีก็อาจออกอากาศโดยไม่ต้องรอให้มีการโต้ตอบ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากบรรณาธิการอาวุโสระดับรองผู้อำนวยการฝ่ายข่าวก่อน **ถ้า ฝ่ายถูกกล่าวหาและผู้ขอโต้ตอบก่อนออกอากาศ** โดย พยายามใช้อำนาจอิทธิพลแทรกแซงกองบรรณาธิการ หรือข่มขู่พยาน หรืออาจขออำนาจศาลเพื่อเตะถ่วงการออกอากาศ อย่างไม่ต้องการให้ข้อเท็จจริงปรากฏต่อสาธารณะชน กรณีเช่นนี้ ก่อนตัดสินใจออกอากาศ สถานีต้องพร้อมที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริงในศาลโดยฝ่ายกฎหมายต้องเตรียม คำแนะนำหรือคู่มือทางการสู้คดี

ความเป็นธรรม และเอกสิทธิ์ของบรรณาธิการ

แนวทางปฏิบัติ

- กองบรรณาธิการต้องรักษาเอกสิทธิ์ความเป็นอิสระในการดำเนินงานของกองบรรณาธิการ (Editorial Independence) โดยไม่ยินยอม ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ หรือ ผู้ร่วมรายการ ตั้งแง่หรือตั้งเงื่อนไขบางอย่างก่อนเข้าร่วมรายการ และต้องไม่ยอมจำนนต่อการตั้งแง่หรือเงื่อนไข เพื่อละเว้นการตั้งคำถามยากๆ การถามคำถามตรงๆ บางคำถามที่ผู้ฟังผู้ชมต้องการทราบ ถ้าผู้ร่วมรายการหรือผู้ให้สัมภาษณ์ ขอตีกรอบการตั้งคำถาม หรือ ต้องการหลีกเลี่ยงไม่ตอบคำถามบรรณาธิการที่ควบคุมรายการ ต้องตัดสินใจว่าจะเดินหน้าบันทึก หรือ ออกอากาศรายการ ต่อไปหรือไม่ โดยสิ่งสำคัญที่ต้องวิเคราะห์ คือ ผลกระทบต่อความรู้สึก ของผู้ชมผู้ฟัง และ ความเชื่อถือที่มีต่อรายการ/สถานี ถ้ายอมให้ผู้ร่วมรายการหรือผู้ให้สัมภาษณ์แทรกแซงเช่นนี้

ความเป็นธรรมในการปฏิเสธการร่วมรายการ

แนวทางปฏิบัติ

- ต้องยอมรับสิทธิของผู้ถูกเชิญ ในการปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ หรือเข้าร่วมรายการของทางสถานี และไม่จำเป็นต้องไปที่จะแจ้งในรายการว่าได้เชิญแล้วแต่บุคคลดังกล่าวปฏิเสธ อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธของบุคคลดังกล่าวมิได้ หมายความว่าเขามีสิทธิยับยั้งมิให้เราเชิญบุคคลอื่นๆ หรือคู่กรณีมาออกอากาศ หรือมาแสดง

ทักษะ แต่สิ่งที่ผู้ชมผู้ฟังคาดหวังจากนักข่าวและทีมงาน คือ ต้องตั้งคำถามแบบ ชัก
 ค้าน ได้เฉียดเฉกเช่นเดียวกับมีตัวแทนจากอีกฝ่ายหนึ่งหรือฝ่ายตรงข้ามมาร่วม
 รายการด้วย โดยอธิบายในรายการว่าถ้าอีกฝ่ายหนึ่งมาร่วมรายการเขาก็ได้ เฉียดใน
 ลักษณะนี้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่อีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่ยอมมาร่วมรายการ

- กรณีที่มีการยินยอมร่วมรายการและบันทึกเทปเรียบร้อยแล้ว แต่ต่อมาภายหลัง
เกิดเปลี่ยนใจ ขอมิให้ทางสถานีออกอากาศเทปดังกล่าว กรณีเช่นนี้ ไม่จำเป็นต้อง
 ต้องถอนรายการตามคำขอ แต่ให้อยู่ในดุลยพินิจของกองบรรณาธิการโดยหารือกับ
 ฝ่ายกฎหมายก่อน

ความเป็นธรรมในความปลอดภัยของผู้ร่วมรายการ

แนวทางปฏิบัติ

- **การเชิญบุคคลเข้าร่วมในรายการใดก็ตาม ต้องมีการประเมินความเสี่ยง**
 เพื่อมิให้ผู้ร่วมรายการต้องเสี่ยงต่อสุขภาพ หรือความปลอดภัยทางร่างกาย ทั้งต้อง
 แจ้งให้ผู้ร่วมรายการรับทราบถึงความเสี่ยงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเมื่อมาร่วมรายการ ถ้า
 จะให้ดี ควรให้เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามรับทราบเป็นหลักฐานไว้ด้วย
 เผื่อจะมีการฟ้องร้องกันภายหลัง ผู้จัดรายการและทีมงานต้องระมัดระวังการใช้
 เครื่องไม้เครื่องมือเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อตนเองและผู้ร่วมรายการ

2) แนวคิดเรื่องการรายงานข่าวในสถานการณ์ชุมนุม

ปีปีซี ได้วางเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณในการรายงานข่าวในสถานการณ์ต่างๆ ไว้มากมาย
 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางการเมือง คือการรายงานข่าวในสถานการณ์ชุมนุม มีข้อคิดพึง
 ปฏิบัติที่นักข่าวควรยึดถือ ดังนี้

รายงานข่าวการชุมนุม ประท้วง จลาจล

หลักสำคัญ ต้องรายงาน อย่างรอบด้าน ครบถ้วน เป็นกลาง สะท้อนภาพใหญ่ได้ทั้งหมด

แนวทางปฏิบัติ

- ต้องระมัดระวังการรายงานแบบคาดคะเนสถานการณ์ล่วงหน้าก่อนเหตุการณ์จะเกิดขึ้น
 เพราะอาจจะเป็นการหลุนส่งให้เกิดเหตุร้าย
- หากการทำข่าว หรือ รายงาน ในบริเวณที่มีการชุมนุม ไปมีส่วนทำให้ผู้ชุมนุมเกิดอาการ
 อีกริเริ่มต้องการแสดงออก ผู้ปฏิบัติงาน ต้องถอนตัวออกจากบริเวณนั้นทันที

- ต้องระมัดระวังการรายงานจำนวนหรือตัวเลขของผู้ร่วมชุมนุม เพราะยังไม่มีวิธีการใดที่สามารถคำนวณจำนวนผู้ชุมนุมได้อย่างแม่นยำ
- ต้องอ้างอิงชื่อของแหล่งข่าวที่ให้ตัวเลขหรือจำนวนผู้ชุมนุม และถ้ามีหลายแหล่งข่าว และให้ตัวเลขที่แตกต่างกัน ให้รายงานตัวเลขมากที่สุดและน้อยสุด พร้อมอ้างแหล่งข้อมูลของตัวเลขนั้นๆ
- ในการชุมนุมขนาดใหญ่ เป็นการยากที่ นักข่าวซึ่งอยู่มุมหนึ่งของการชุมนุมจะสามารถรายงานสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน จึงควรรหาข้อมูลอีกด้านหนึ่ง และพยายามให้ภาพกว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ ; ควรหานักวิชาการ หรือ นักวิเคราะห์อิสระ มาให้ภาพรวมและบริบทของเหตุการณ์ ประกอบการรายงาน

3) ทักษะของสังคมไทยต่อบทบาทของสื่อในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมือง

การรายงานข่าวของสื่อทีวี ประเด็นสาธารณะ นักนิเทศฯ วิจารณ์รายงานข่าวมีอบ"เที่ยงตรง"

<http://www.bangkokbiznews.com/2005/special/sonti/news.php?news=vs157.html>

ส.ส.ม.ท. ออกแถลงการณ์ เรียกร้อง สื่อ วิทยุ โทรทัศน์ เสนอข่าวเป็นธรรม ตามกรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชน หลังพบไม่ให้ความสำคัญเสนอข่าวชุมนุม 4 กุมภาพันธ์ ชัดกับหน้าที่สุนัขเฝ้ายามของสังคม สมาคมนักข่าวรับการเสนอข่าวอ่อนด้อย ถูกการเมือง กลุ่มทุนสื่อแทรกแซง ส่งผลทีวี วิทยุเซ็นเซอร์ตัวเอง ไอทีวี-ช่อง 9 ใต้ให้สำคัญ รายงานข่าวทุกชั่วโมง ยืนฟอร์แมตเดิมรายงานการชุมนุม 11 กุมภาพันธ์นี้

ดร.สุรัตน์ เมธิกุล ประธานสภาสถาบันนักวิชาการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (ส.ส.ม.ท.) ซึ่งมีสมาชิกประกอบด้วย นักนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชนทั่วประเทศ ได้ออกแถลงการณ์เรียกร้องให้ตระหนักและทบทวนการทำหน้าที่ของสื่อวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์

ส.ส.ม.ท. ได้ติดตามการทำหน้าที่ของสื่อวิทยุกระจายเสียง และโทรทัศน์ ในช่วงเหตุการณ์ชุมนุม เรียกร้อง เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 ตั้งแต่เริ่มมีการชุมนุมของกลุ่มต่างๆ และประชาชนจากหลายอาชีพที่มานับสนุน และร่วมชุมนุมภายใต้การนำของนายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า จนกระทั่งได้สลายการชุมนุมลงในวันที่ 5 กุมภาพันธ์นี้

ส.ส.ม.ท. เห็นว่าการทำหน้าที่ของสื่อทั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีโทรทัศน์ต่างก็นำเสนอข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวค่อนข้างน้อยมาก จนดูเหมือนเป็นการละเว้น หลีกเลี่ยง และไม่ให้ความสำคัญต่อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องสำคัญของบ้านเมือง ซึ่งสื่อควรจะเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของสังคม และสะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน ส.ส.ม.ท.จึงขอเรียกร้องต่อสื่อวิทยุและสื่อโทรทัศน์ ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง คือ

1. ได้ตระหนักถึงการทำหน้าที่นำเสนอข่าวอย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ รอบด้าน และเป็นธรรม สำหรับทุกฝ่ายตามกรอบจรรยาบรรณของสื่อมวลชน และ
2. ทำหน้าที่เป็นสุนัขเฝ้ายาม ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างเข้มแข็ง เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชน

นายสมชาย แสวงการ นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวว่า การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนในกลุ่มทีวี และวิทยุ ในเหตุการณ์เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ มีข้อสังเกตว่าเหตุการณ์ดังกล่าวถือว่าอยู่ในความสนใจของประชาชน แต่พบว่าสื่อกลับนำเสนอข่าวน้อยกว่าปกติ น่าจะมีสาเหตุมาจาก 3 ประการ คือ 1. สื่ออาจถูกแทรกแซงจากการเมือง 2. ถูกแทรกแซงจากนายทุนเจ้าของสื่อ และ 3. สื่อปิดกั้นหรือเซ็นเซอร์ตัวเองในการนำเสนอข่าว

"จากประสบการณ์การนำเสนอข่าวของสื่อในยุคที่การเมืองมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นสมัยนายกชชวลิต ยงใจยุทธ นายบรรหาร ศิลปอาชา นายชวน หลีกภัย เมื่ออุดมหมุมิการเมืองร้อนแรง ก็จะมีปรากฏการณ์การแทรกแซงสื่ออยู่ตลอดเวลา ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ" นายสมชาย กล่าวและว่า ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์นั้น ตามหลักแล้ว สื่อไม่ควรปิดบัง หรือรายงานตัวเลขผู้ชุมนุมที่บิดเบือนความจริง โดยถือว่าการรายงานข่าวมีอบของทีวียังอ่อนด้อยมาก นอกจากนี้ ยังพบว่าการนำเสนอข่าวของทีวีบางช่องให้ความสำคัญกับภาครัฐ มากกว่าฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย

นายสมชาย กล่าวว่า สำหรับการรายงานข่าวชุมนุมของสื่อวิทยุ เป็นไปในลักษณะเดียวกับสื่อทีวี คือมีปริมาณน้อยมาก เนื่องจากสื่อวิทยุทั่วประเทศกว่า 500 คลื่น อยู่ในการควบคุมของรัฐบาล คลื่นวิทยุ 90% จะนำเสนอรายการเพลง และบันเทิง วิทยุที่เป็นคลื่นข่าวถือว่ามีความน้อยมาก

ไอทีวี-ช่อง 9 ได้เสนอข่าวทุกชั่วโมง

นายทรงศักดิ์ เปรมสุข กรรมการผู้จัดการ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี กล่าวว่า การรายงานข่าวการชุมนุม 4 กุมภาพันธ์ ไอทีวีได้นำเสนอข่าวในทุกช่วงเวลาข่าวตั้งแต่ 07.00 น. ถึงช่วงดึก ในทุกช่วงเวลาข่าวที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นข่าวเช้า ข่าวเที่ยง ข่าวภาคค่ำ ฮอตนิวส์ และข่าวภาคค่ำ ซึ่งทุกช่วงมีเวลากว่า 1 ชั่วโมง โดยการนำเสนอข่าวการชุมนุม และข่าวที่เกี่ยวข้องทุกจุด รวมทั้งข่าวจากภาครัฐ ไอทีวีจะนำเสนอ 2 ด้าน

นอกจากนี้ ไอทีวีจะให้ผู้สื่อข่าวรายงานสดเหตุการณ์จากสถานที่จริงในทุกช่วงข่าว เพื่อรับทราบข้อมูลจริง ซึ่งการรายงานการชุมนุมครั้งต่อไปในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ไอทีวีจะใช้รูปแบบการรายงานเหมือนเดิม

แหล่งข่าวจากฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ (ช่อง 9) กล่าวว่า การรายงานข่าวมีอบ 4 กุมภาพันธ์ ช่อง 9 มีการรายงานผ่านข่าวต้นชั่วโมงทุกชั่วโมง รวมทั้งรายงานผ่านช่วงเวลาสำคัญทุกช่วง ทั้งที่ช่อง 9 ถูกมองว่าเป็นสาเหตุทำให้รายการเมืองไทยรายสัปดาห์หลุดออกจากผัง แต่ก็มีคนนำเสนอข่าวการชุมนุมอย่างรอบด้าน และน่าจะมากกว่าฝ่ายรัฐบาล

ทั้งนี้ การที่ช่อง 9 ไม่ถ่ายทอดสดการปราศรัยช่วงที่นายสนธิขึ้นเวที เพราะการชุมนุมในลักษณะไฮด์ปาร์ก เป็นการกระทำของกลุ่มผู้เรียกร้องกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง ซึ่งไม่มีหน่วยงานคู่กรณีมาชี้แจง จึงไม่ทำการถ่ายทอดสดยาว

นายสำราญ ฉัตรโท รองผู้จัดการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 กล่าวว่า ช่อง 3 ได้นำเสนอข่าวการชุมนุมอย่างเป็นทางการเป็นกลางที่สุดแล้ว โดยมีการติดตามนำเสนอเหตุการณ์ดังกล่าวในช่วงข่าวต้นชั่วโมง และเหตุการณ์ชุมนุมในวันที่ 11 กุมภาพันธ์นี้ ช่อง 3 ยืนยันในหลักการนำเสนอข่าวเหมือนครั้งที่ผ่านมา

องค์กรสื่อทวงเสนอโมเดลทวงคืนไอทีวี

นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์ เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.) กล่าวว่า กรณีไอทีวี ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นของกลุ่มเทมาเส็ก จากสิงคโปร์นั้น ต้องการให้รัฐบาลโดยนายกษ ทวงคืนไอทีวีกลับมาเป็นของคนไทย และทำให้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง โดยโมเดลที่จะเสนอ คือการนำไอทีวีกลับมาเป็นของสาธารณชน ด้วยการกระจายหุ้นให้ประชาชนร่วมถือหุ้น

"เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการศึกษาร่วมกับนักวิชาการ นักการเงินว่าจะมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ในรูปแบบดังกล่าวได้ อยากเรียกร้องให้ไอทีวีกลับไปสู่เจตนารมณ์เดิม คือให้มีเอกชน 10 ราย ร่วมถือหุ้นไม่เกินรายละเอียด 10% เพื่อป้องกันไม่ให้ไอทีวีตกอยู่ในกลุ่มทุนใด กลุ่มทุนหนึ่ง" นางสาวสุภิญญา กล่าว

ในวันนี้ (7 ก.พ.) เวลา 13.00-17.00 น. สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ,สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ,สภาสถาบันนักวิชาการสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย (ส.ส.ม.ท.) จะจัดเสวนาเรื่อง "ขายหุ้นชินคอร์ป ฟวงไอทีวี และไทยคม ทุนข้ามชาติครอบงำ?" ที่ห้องประชุม ชั้น 2 อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ถ.สามเสน (ตรงข้ามรพ.วชิระ)

copyright © 2000 Nation Group / Produced & Designed by : KT Internet Dept.

All Right Reserved, Contact us : internet@nationgroup.com

สื่อรัฐปิดหู-ตาชาวบ้าน ถ่ายทอดเฉพาะนายกฯ

<http://www.bangkokbiznews.com/2005/special/sonti/news.php?news=vs149.html>

(4 ก.พ.) สื่อวิทยุโทรทัศน์ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ รายงานข่าว รายการ นายกฯทักษิณคุยกับประชาชน กว่า 20 คลื่น พร้อม รีรัน ในบางคลื่น ขณะที่การรายงานข่าวมีขอบ เป็นไปอย่างธรรมดา ไม่มีความพิเศษใดๆ ส่วนการทำข่าวในเวทีภารกิจกู้ชาติ ทุกช่องทีวีให้ความสนใจ แต่นำเสนอแค่ข่าวต้นชั่วโมง พร้อมไฟกัส ภารกิจ นายกฯที่เสียงใหม่มากกว่า ด้านเวบข่าว สดสุด คนแห่เข้าเพิ่มสองเท่า

ความสนใจในการรายงานข่าวของสื่อมวลชน ประเภท วิทยุ โทรทัศน์ ใน เวที "ภารกิจกู้ชาติ " ซึ่งนำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล เมื่อวานนี้ (4 ก.พ.) มีสื่อมวลชนไทยและต่างประเทศทุกแขนงร่วมรายงานข่าว โดยเฉพาะทีวี มีการขนทีมงานมาปักหลักรายงานข่าวครบทุกสถานี

รูปแบบการนำเสนอข่าวแต่ละสถานี ไม่ต่างกันมากนัก โดยแต่ละช่อง ใช้กล้องบันทึกภาพ 3-5 ตัว กระจายกันไปเป็นจุดๆ เพื่อคอยเก็บภาพบุคคลสำคัญ และคนดังที่มาร่วมงาน รวมทั้งบรรยากาศในงานที่ทางฝ่ายผู้จัดนั้น ได้เตรียมกิจกรรมให้ผู้มาร่วมชุมนุมได้ร่วมสนุกมากมาย อาทิ การปาเป้ารูปคณะรัฐมนตรี การให้พื้นที่ในการแสดงความคิดเห็นบนป้ายผ้า และการฟังการละเล่นดนตรี และการแสดงบนเวที เป็นต้น ทั้งนี้ ค่าทีวีรายใหญ่ทุกช่องได้เตรียมรถโอบี สำหรับพร้อมเตรียมถ่ายทอดสดในเหตุการณ์นี้ด้วย และได้ขนทีมงานมากันมากมาย เพื่อปักหลักรายงานข่าวจนถึงเช้าของวันนี้ (5 ก.พ.) มีการเตรียมเต็นท์มากางนอนกันบริเวณที่ฝ่ายจัดงานจัดไว้สำหรับจอร์จสื่อมวลชนโดยเฉพาะ โดยที่ทุกค่ายมีการแบ่งงานกันทำเป็น 2 กะ เหมือนกันหมด

นับตั้งแต่เข้าถึงเย็นของการชุมนุม แต่ละสถานียังไม่มีการตัดภาพข่าวเข้าสถานีในลักษณะสดทันเหตุการณ์ มีแต่การนำเสนอในลักษณะข่าวต้นชั่วโมง ตามปกติ เนื่องจากยังไม่เห็นเหตุการณ์น่าสนใจและนำตื่นตื่นให้ติดตาม จนผู้มาร่วมชุมนุมหลายคนมาร่วมสอบถามผู้สื่อข่าวทีวีว่า เหตุใดยังไม่มีการรายงานข่าว เนื่องจากมีญาติมิตรรอชมอยู่ที่บ้าน

ทั้งนี้ มีเพียงค่ายเนชั่น แชลแนล ที่ให้น้ำหนักกับการนำเสนอข่าวสารอยู่ต่อเนื่อง อีกทั้งเนชั่น แชลแนล ยังได้ใช้พิธีกรชื่อดัง อย่าง ธีระ ธิญญไพบุลย์ ในการนำเสนอข่าวแบบรายงานสดจากสนาม ส่วน ASTV ซึ่งเป็นเคเบิลทีวี ของเครือข่ายผู้จัดการถ่ายทอดสดตลอดเวลา

นายศราวุฒิ หวังสมุทร หัวหน้ากองบรรณาธิการ สำนักข่าวไทย ช่อง โมเดิร์นไนน์ ทีวี กล่าวว่ วันนี้นี้ข่าวมีอบกู่ชาติของนายสนธิ ถือว่สำคัญที่สุด แต่การรายงานข่าวก็ไม่ได้ปักหลักที่ลานพระบรมรูปทรงม้าเพียงที่เดียว ก็ยังมีกระจายอยู่สถานที่สำคัญๆ ต่างที่เกี่ยวข้งกัน เช่น ทำเนียบรัฐบาล เพราะทั้งหมดเป็นข่าวเดียวกัน การรายงานก็เป็นไปในลักษณะรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ในรูปแบบของข่าวต้นขั้วโมง แต่ก็ทุกสถานีข่าวก็พร้อมที่จะถ่ายทอดสดหากมีเหตุการณ์ฉับพลันเกิดขึ้น รูปแบบการชุมนุมถือว่าใหญ่พอสมควร แต่ก็ยังเทียบกับการณ์สำคัญๆ ในอดีตไม่ได้ เช่น พฤษภาทมิฬ ที่ใหญ่ครั้งนี่มาก ทำให้การรายงานข่าวไม่จำเป็นต้องใช้พิธีกรชื่อดัง จะใช้เพียงนักข่าวที่รายงานข่าวตามปกติก็สามารถรายงานได้

ไอทีวีเสนอข่าวเชียร์นายกฯ-มีอบสนธิทุกขั้วโมง

ขณะที่ การนำเสนอความเคลื่อนไหวผ่าน จอโทรทัศน์ นั้น เป็นการนำเสนอปกติ ไม่มีอะไรพิเศษโดย ไอทีวี ซึ่งเป็นสถานีข่าว มีการรายงานข่าวต้นขั้วโมง แต่ไม่มีการถ่ายทอดสด โดยเริ่มตั้งแต่ 10.00 น. นอกจากนี้มีการรายงานในช่วงข่าวสุดสัปดาห์เวลา 11.00 น. โดยไอทีวีให้ความสำคัญกับการรายงานชุมนุมเป็นเวลา 30 นาที เน้นหาเน้นการชุมนุม และการเปิดใจของนายกฯ ในรายการนายกฯทักซิณคุษกับประชาชน โดยถ่ายทอดเสียงนายกฯ เป็นเวลา 5 นาที เฉพาะช่วงที่นายกฯพูดถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับนายสนธิ โดยในช่วงบ่ายเป็นการรายงานข่าวมีอบนายสนธิ และความเคลื่อนไหวของนายกฯ ในข่าวต้นขั้วโมง

หลังจากนั้นไอทีวี ได้รายงานข่าวนี้อีกครั้งในช่วงภาคค่ำ 18.00 น. โดยรายงานเป็นเวลา 30 นาที เริ่มจากการให้สัมภาษณ์ของนายสนธิ จากนั้นเป็นการรายงานสืบสานการชุมนุม เช่น การแสดงลำตัดการเมือง การรายงานถึงผู้เข้าร่วมชุมนุม คนหนึ่งที่นำรถยนต์มาประท้วง ต่อจากนั้นนำเสนอ คำพูดจากรายการ นายกฯทักซิณคุษกับประชาชนอีกครั้ง โดยเฉพาะกรณีไม่ยึดติดตำแหน่งนายกฯ และกรณีความสัมพันธ์กับนายสนธิ หลังจากนั้นเป็นข่าวจากทำเนียบรัฐบาล ที่เตรียมพร้อมรับสถานการณ์ และนำเสนอข่าวของฝ่ายที่เข้ามาสนับสนุนให้กำลังใจนายกฯ เช่น กลุ่มญาติวีรชน

โดยไอทีวีจะขึ้นหัวขั้วข่าวแต่ละช่วง เช่น ประชาชนให้กำลังใจนายกฯ ประชาชนไม่ยอมเห็นความรุนแรง โดยมีการนำเสนอข่าวจากศูนย์ข่าวต่างๆ ซึ่งเนื้อหาจะไม่เห็นด้วยกับนายสนธิ มีการเสนอภาพเผาลองศพนายสนธิ เสนอป้ายผ้าโจมตีนายสนธิลวงโลก หลังจากนั้นเป็นการนำเสนอข่าวนายกฯ ที่เดินทางไปเชียงใหม่ เพื่อประชุม ครม.สัญจร ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พร้อมนำเสนอภาพชาวเชียงใหม่ที่มาให้กำลังใจสำหรับประเด็นหวัดข่าวภาคค่ำไอทีวี ใช้หัวขั้วข่าวว่า "จะสร้างความปรองดองในชาติได้อย่างไร"

เนชั่นแซนแนล เกาะติดสถานการณ์ นำเสนอข่าวเป็นช่วงๆ กระทั่ง บ่ายสองโมงผู้สื่อข่าวที่อยู่ในพื้นที่ได้มีการสัมภาษณ์ แกนนำหลายคน รวมทั้งนายสำราญ รอดเพชร บรรณาธิการอาวุโสหนังสือพิมพ์ผู้

จัดการ ในหลายๆ ประเด็น โดยนายสำราญ กล่าวว่า การมาชุมนุมกันในครั้งนี้เกิดจากจิตสำนึกรักชาติ เน้นขันนัยน์ เคาะติดสถานการณื นำเสนอข่าวเป็นช่วงๆ กระทั่ง บ่ายสองโมงผู้สื่อข่าวที่อยู่ในพื้นที่ได้มีการ สัมภาษณ์ นายสำราญ รอดเพชร บรรณาธิการอาวุโสหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในหลายๆ ประเด็น โดยนาย สำราญ กล่าวว่า การมาชุมนุมกันในครั้งนี้เกิดจากจิตสำนึกรักชาติร่วมกัน โดยมีคุณสนธิ ลิ้มทองกุล เป็น แกนนำ ซึ่งทุกคนที่มาชุมนุมด้วยสันติวิธี และเชื่อว่าจะไม่เกิดความรุนแรงถ้ารัฐบาลไม่ส่งมือบมาชน มีอบ

ช่อง 11 เน้นรายงานภารกิจนายกฯ

เริ่มตั้งแต่ ข่าว 6.00 น. ช่อง 11 ได้หยิบ บทความ เดลินิวส์ ที่มาที่ไปของลานพระบรมรูป เป็นที่ยึด เนี่ยวจิตใจ สถานที่สำคัญ ไม่ใช่ใครจะทำอะไรก็ได้ ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม โดยตั้งแต่ช่วง 8.00 น. ช่อง 11 ถ่ายทอดสด รายการนายกฯทักษิณคุยกับประชาชน จากนั้นเป็นรายการปกติ ไม่เน้นรายงานข่าว มีอบ โดย ช่วง 12.00 น. นำพระราชดำรัสของในหลวงฯ มาออกอากาศ ขณะที่สถานีโทรทัศน์ทีวีสีช่อง 3 5 7 9 รายงานข่าวมีอบค่อนข้างน้อย โดยเริ่มรายงานช่วงบ่าย

ยึดคลื่นถ่านนายกฯทักษิณ คุยกับประชาชน กว่า 20 คลื่น

สำหรับสถานีวิทยุ 92.5 ซึ่งเป็นสถานีของกรมประชาสัมพันธ์ พบว่า มีการถ่ายทอดรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน ตามปกติต่อนั้นก็จะเป็นการเปิดรายการเพลง ซึ่งจะเป็นเพลงในแนวรักชาติ สลับด้วยรายการข่าวต้นชั่วโมง ซึ่งการรายงานข่าวช่วงต้นชั่วโมง จะมีการรายงานบรรยากาศการประชุมที่ พระบรมรูปทรงม้า ว่ามีประชาชนกำลังทยอยเข้ามาร่วม ต่อนั้นก็จะมีการนำเสนอรายการตามผังปกติ ขณะเดียวกันในบางช่วงก็มีการสัมภาษณ์นักวิชาการ โดยแนวการสัมภาษณ์นั้นจะออกมามุ่งเน้นอย่า สร้างความรุนแรง ควรยึดยึดความปองดองของคนในชาติ

อย่างไรเป็นที่น่าสังเกตว่า เนื้อหาของรายการ "นายกฯทักษิณคุยกับประชาชน" ในเวลา 8.00-9.00 น. โดยปกติการถ่ายทอดสดรายการดังกล่าวจะทำผ่านคลื่นวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ และช่อง 11 เท่านั้น แต่วานนี้พบว่ามีสถานีวิทยุคลื่นปกติ ในเครือข่ายกรมประชาสัมพันธ์ วิทยุกองทัพ ต่างร่วมกัน ถ่ายทอดสดกว่า 20 คลื่น นอกจากนี้ในคลื่น 92.5 ได้นำรายการดังกล่าวมาออกอากาศซ้ำอีกครั้งในเวลา 13.00-14.00 น. ซึ่งเป็นเวลานัดชุมนุมที่ลานพระบรมรูปฯ ของนายสนธิ ลิ้มทองกุล และมีรายงานความ เคลื่อนไหวในพื้นที่รอบนอกต่างจังหวัด ซึ่งก็มีทั้งการรายงานกลุ่มคนที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจนายก รัฐมนตรี และกลุ่มคนที่ร่วมกระบวนการคัดค้าน

ประชันคลื่นวิทยุวิทยุพากษ์ สนธิ-ทักษิณ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า คลื่นสามัญประจำบ้าน วิทยุชุมชนเครือข่ายผู้จัดการ ที่ออกอากาศทางคลื่น 97.75 ถูกระงับการออกอากาศแล้ว คลื่นวิทยุดังกล่าวได้ย้ายมาออกอากาศทางคลื่นวิทยุชุมชน 92.25 แทน สำหรับการจัดการตั้งแต่ช่วงเช้าถึงเที่ยง ของคลื่นวิทยุชุมชนคนรักประชาธิปไตย 92.25 ซึ่งผู้ดำเนิน

รายการมาจากคลื่น 97.75 ของเครื่องผู้จัดการจำนวนหนึ่ง เนื้อหาของรายการพบว่าผู้ฟังส่วนใหญ่ ให้การสนับสนุนการชุมนุมที่ลานพระบรมรูปฯ และไม่เห็นด้วยกับการบริหารประเทศของนายกฯ ด้านคลื่นกรมประชาสัมพันธ์ คลื่น 105 คลื่นแห่งภูมิปัญญา (wisdom radio) ช่วงเช้าเป็นการจัดรายการของบางกอกทูเดย์เรดิโอ ในรายการ "เปิดประเด็นกรุง" ดำเนินการโดย นายปภุมิ เดชดีหนูแก้ว ได้เปิดให้ผู้ฟังมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการชุมนุม โดยมุ่งเน้นไปในเรื่องของการทำงานของนายกฯ เปรียบเทียบกับการเรียกร้องให้นายกฯลาออกของนายสนธิ ส่วนช่วงบ่ายเป็นการจัดรายการตามปกติ

คนแห่เข้าเวบข่าว เพิ่มสองเท่า

สำหรับการสำรวจความสนใจของประชาชนผ่านข่าวออนไลน์ ซึ่งเป็นเว็บไซต์หนังสือพิมพ์หลายฉบับปรากฏว่าในช่วงที่ผ่านมา มีประชาชนเข้าชมเพิ่มขึ้นจากช่วงปกติ โดยเฉพาะเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ www.manager.co.th มียอดผู้เข้าชมเพิ่มขึ้นจากเดิมในระดับแสนกว่าคนต่อวัน เพิ่มเป็นกว่า 2 แสนคน และมีจำนวนหน้าข่าวที่คนเข้าชมกว่า 2 ล้านหน้าหรือเพจวิว ทำให้ในช่วงนี้อันดับความนิยมของผู้จัดการผ่านการจัดอันดับของทรูฮิตตอเน็ต (www.truehits.net) ปรากฏว่าอันดับได้ขยับขึ้นเป็นอันดับสองรองจาก www.sanook.com

จากกระแสความสนใจข่าวสารของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นจากสถานการณ์บ้านเมือง ทำให้มีคนเข้าชมเข้าเว็บไซต์สื่อต่างๆ เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ทั้งเว็บไซต์ของเครือมติชน เดลินิวส์ ที่มีผู้เข้าชมเกือบแสนรายต่อวัน รวมทั้งเว็บไซต์ทั้งหมดของเครือเนชั่นด้วย

สื่อกับการเมือง และการเมืองในสื่อคิด-เป็น-เห็น-ต่าง โดยเอก ตั้งทรัพย์วัฒนา

http://www.bangkokbiznews.com/jud/sat/20060202/news.php?news=column_19871710.html

ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อกับการเมืองเป็นเรื่องที่ยิ่งนับวันจะแยกออกจากกันได้ลำบากมากขึ้น ความสำคัญของสื่อในฐานะที่เป็นตัวกลางในการสร้างทัศนคติทางการเมืองทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น เมื่อสังคมเราได้พัฒนาเข้ามาสู่ยุคของข่าวสารข้อมูลที่ไร้พรมแดน เนื่องจากคนในสังคมมีอุปกรณ์ทันสมัยรูปแบบต่างๆ ที่จะเข้าถึงสื่ออันหลากหลาย

เมื่อคนเราเข้าถึงข่าวสารข้อมูลได้ง่ายขึ้น การสร้างทัศนคติทางการเมืองผ่านสื่อก็จะมีความสัมพันธ์กับการได้มาและรักษาอำนาจทางการเมืองมากขึ้นเป็นเงาตามตัว เพราะสื่อจะเข้าถึงตัวเราได้ง่ายขึ้นด้วย

จะเห็นว่าการเลือกตั้งในครั้งหลังๆ ที่ผ่านมานี้ ไม่ว่าจะเป็นในระดับประเทศหรือในการเลือกตั้งผู้ว่ากรุงเทพมหานคร จะมีการให้ความสำคัญกับสื่อต่างๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดตราสินค้า (brand) หรือภาพลักษณ์

(image) ทางการเมืองในกลยุทธ์การตลาดทางการเมือง (political marketing) ของตนสำเร็จตามเป้าหมาย จนคนในพรรคของตนได้รับการเลือกตั้งเข้ามา

เมื่อสังคมสมัยใหม่เป็นสังคมแห่งข่าวสารข้อมูล ถ้าใครควบคุมข้อมูลก็จะมีอำนาจ แต่ควบคุมข้อมูลเฉยๆ ยังไม่พอใจพอ ต้องมีการปั่นข้อมูลเพื่อสร้างทัศนคติร่วมให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ปั่นข้อมูลด้วย คงต้องขออภัยท่านผู้อ่านที่ต้องมองโลกในแง่ร้ายและเสนอว่า เราต้องไม่ย่อมนใจและคิดว่าโลกยุคข่าวสารข้อมูล ทำให้เรารู้มากขึ้นและรู้จริงมากขึ้น เพราะในขณะที่เดียวกันเราก็จะเสพข้อมูลข่าวสารที่เป็นตราสินค้าหรือภาพลักษณ์ที่ไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงไปในตัว ซึ่งคิดๆ แล้วก็น่าถอนหายใจ เพราะยิ่งเทคโนโลยียิ่งเล็กล้ำใจของคนเรากลับยิ่งคลุมเครือในการมองเห็นสิ่งที่เป็นอย่างจริง

ดังนั้น จะเห็นว่าการได้มาซึ่งอำนาจโดยผ่านการเลือกตั้งนั้น สื่อจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งยวดในการนำเสนอภาพลักษณ์ทางการเมืองให้เกิดเป็นกระแสทางการเมือง และจะสำคัญไม่น้อยไปกว่าการหาเสียงในแบบเดิม เช่น การไปงานต่างๆ ในเขตเลือกตั้งของตน หรือการหาเสียงแบบเคาะประตูบ้าน แต่นี่คงไม่รวมไปถึงการซื้อเสียงนะครับ ผมไม่อยากพูดถึง เพราะเป็นการไร้จริยธรรมทางการเมืองซึ่งในทางรัฐศาสตร์รับไม่ได้

ความสำคัญของการเมืองอีกเรื่องหนึ่งก็คือ สื่อจะเป็นน้ำมันหล่อลื่นให้แก่การปกครองระบอบประชาธิปไตย จนมักจะมีการกล่าวกันว่า ระบอบประชาธิปไตยนั้นขาดสื่อไม่ได้ ในทางตรงกันข้ามระบอบเผด็จการกลับทนสื่อไม่ได้

ทั้งนี้เพราะสื่อจะต้องทำหน้าที่ในการวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของผู้ปกครองและทำให้คนในสังคมเห็นว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกที่ควร ซึ่งถือได้ว่าเป็นเรื่องที่ปกติในสังคมประชาธิปไตยที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยการใช้เหตุผลนั้นเป็นแก่นของระบบ แต่ในทางตรงกันข้าม มันก็จะเป็นอะไรที่ตรงกันข้าม นั่นแหละครับ

ซึ่งเราก็จะเห็นได้อีกเช่นกันว่า จรรยาบรรณของสื่อซึ่งแสดงความคิดเห็นแบบมีหลักการ มีเหตุมีผล และไม่เข้าใครออกใครจะเป็นสิ่งที่สำคัญมากในระบอบประชาธิปไตย แต่ถ้าในระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตยก็ไม่ต้องพูดถึงเรื่องจรรยาบรรณมากนัก เพราะสื่อจะเป็นเครื่องมือของผู้ปกครองตั้งแต่เริ่มแรกอยู่แล้ว

ในส่วนนี้จะนำไปสู่เหรียญอีกด้านของสื่อ เพราะนอกจากสื่อจะเป็นเครื่องมือสำคัญในสะท้อนให้เห็นถึงการวิพากษ์วิจารณ์ผู้ปกครองแล้ว ในด้านหนึ่ง สื่อก็อาจถูกใช้โดยผู้ปกครองในการรักษาอำนาจของตนได้ เพราะถ้าใครควบคุมสื่อได้จะหมายถึงการควบคุมการสร้างทัศนคติทางการเมืองให้เกิดผลบวกต่อตนและเป็นผลลบต่อผู้อื่นได้

แผนการเมืองไทยรุ่นก่อนคงทราบกันดีอยู่แล้วว่า ถ้ามีการรัฐประหารเกิดขึ้นในสมัยก่อน สถานที่ที่จะโดนรถถังเข้าไปยึดเป็นที่แรกคือกรมประชาสัมพันธ์ (ซึ่งสื่อต่างๆ ตั้งชื่อเล่นให้อย่างเก๋ไก๋โดยเรียกว่ากรมกร๊วกกันอยู่ในขณะนี้) ซึ่งคุมทั้งวิทยุและโทรทัศน์ เพราะทุกฝ่ายต้องการจะคุมการสื่อสารระหว่างตนกับประชาชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการระดมประชาชนให้สนับสนุนฝ่ายตน

แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ สื่อที่ทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารได้มีการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ มากมาย แม้สื่อในรูปแบบเดิม เช่น ทีวี และวิทยุ ยังคงมีความสำคัญและบทบาทสูงมากอยู่ แต่สื่อรูปแบบอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น ซีดี ดีวีดี เคเบิลทีวี โทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ต (ทั้งสองอย่างนี้ก็มีการเชื่อมต่อกันอยู่มาก) ซึ่งเราก็อทราบดีอยู่แล้วว่ามีสื่อในปัจจุบันนั้นซูเปอร์ไฮเทคขนาดไหน นอกจากจะใช้ในการพูดคุยได้แล้ว ยังส่งภาพนิ่งได้ และยิ่งไปกว่านั้นยังส่งภาพเคลื่อนไหวซึ่งมีเสียงประกอบได้ด้วย

ท่านผู้อ่านคงจำได้กับมือบมือถือในพฤษภาคมปี และในความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงนี้ก็มีความใหม่ขึ้นมา เช่น **มือบมือถือ** ซึ่งใช้สื่อดิจิทัลใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต ซีดี SMS หรือ MMS ในการสื่อสารกับประชาชนเพื่อระดมให้เกิดทัศนคติร่วมกับฝ่ายตน ในยุคดิจิทัลนี้ อย่าว่าแต่ข้างตายเลยครับ แม้แต่ลูกหนูตัวน้อยๆ ตายยังเอาไปบวมมาปิดไม่มิด

ท้ายสุดก็มาสู่เรื่องการเมืองในสื่อ เพราะถ้าสื่อมีความสัมพันธ์กับการเมืองสูงก็จะทำให้การเมืองในสื่อสูงขึ้นไปด้วย การที่ทีวีบางช่องหรือหนังสือพิมพ์บางฉบับเลือกเสนอข่าวบางข่าวโดยให้น้ำหนักในการนำเสนอต่างกันไปนั้น เราคงถามได้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองที่ทำให้เกิดการเมืองในสื่อหรือเปล่า? เพราะการเลือกข่าวนำเสนอ (ซึ่งเท่ากับเป็นการเลือกที่จะไม่นำเสนอข่าวอื่น) หรือแม้แต่เสนอโดยให้น้ำหนักต่างกัน จะมีผลต่อการสร้างทัศนคติของคนในสังคมที่ต่างกัน

ผมสังเกตว่าสื่อในปัจจุบันทั้งทีวีและหนังสือพิมพ์ และทั้งที่เป็นของรัฐและไม่เป็นของรัฐ และทั้งที่เป็นพวกรัฐบาลและไม่ใช่ว่าพวกรัฐบาล จะเสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอย่างชัดเจน เลยทำให้ผมอดคิดไม่ได้ว่าการเมืองในสื่อยุคนี้เป็นยุคที่ชัดเจนที่สุดที่เคยมีมา ไม่ทราบว่าคุณสังเกตนี้เป็นคำตอบสุดท้ายที่ "ถูกต้องแล้วครับ" หรือไม่ครับ

ถ้าใช้สื่อต่างๆ (คงต้องถามตัวเอง) และประชาชนทุกคน (คงต้องถามสื่อ) ว่าแล้วอะไรคือจุดยืนของแต่ละฝ่ายครับ

4) ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง 11 กุมภาพันธ์ 49

- 12.00 น. - ตามเวลานัดหมาย ประชาชนเริ่มทยอยมารวมตัวกันบริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์
- 12.35 น. - เครือข่ายปกป้องไฟฟ้า-ประปา และกลุ่มองค์กรพันธมิตร รวมตัวชุมนุมกันอยู่หน้าบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ ประมาณ 300 คน โดยมีนายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ อดีตหัวหน้าพรรคพลังธรรม ขึ้นปราศรัยเมื่อเวลา 12.35 น. ในประเด็นเรื่องการแปรรูปไฟฟ้า และประปา โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยเฝ้าดูสถานการณ์และจัดการจราจรอยู่ฝั่งตรงข้ามสะพานมัฆวานฯ อย่างใกล้ชิด
- 13.00 น. - ทีมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ยังคงเปิดให้ประชาชนลงรายชื่อถอดถอน พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง
- 14.00 น. - กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นำโดยนายสุวิทย์ วัฒน และนายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ พร้อมประชาชนผู้รักชาติ ประมาณ 1,500 คน ได้จัดตั้งขบวนเพื่อเดินทางมุ่งหน้าสู่ลานพระบรมรูปทรงม้า

- 14.20 น. - กลุ่มผู้ชุมนุมได้เคลื่อนขบวนถึงบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า โดยจุดที่เข้าไปอยู่ห่างจากพระที่นั่งอนันตสมาคม ประมาณ 40 เมตร ซึ่งเมื่อไปถึงตอนแรก เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ยอมให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าไปในพื้นที่บริเวณลานพระบรมรูปฯ จากนั้นนายสุริยะใส และนายศิริชัย ได้ทำการเจรจากับ พล.ต.ต.ปราโมช ปทุมวงศ์ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล 1 ซึ่งยืนตรงกำลังอยู่ จนเจ้าหน้าที่ตำรวจยอมให้เข้าไป และ พล.ต.ต.ปราโมช ได้ขอร้องให้ชุมนุมโดยสงบ รวมทั้งขอให้ปฏิบัติตามคำขอร้องของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย
- 15.00 น. - พล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือเครือข่าย พล.ต.ท.วิโรจน์ จันทร์เกษี ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ถึงมาตการควบคุมการชุมนุมของพันธมิตรฯ ที่ลานพระบรมรูปทรงม้า โดยยังยืนไม่ให้นำรถเข้าบริเวณดังกล่าวแน่นอน
- 16.10 น. - ประชาชนได้ทยอยเดินทางมาอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะมีประมาณแล้วไม่ต่ำกว่า 3,000 คน โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยตรวจตราผู้ที่เข้าไปร่วมชุมนุมอย่างเข้มงวด ขณะที่สถานการณ์โดยรวม เป็นไปอย่างปกติ ขณะเดียวกันที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มนักศึกษาพร้อมตัวที่อาคารราชนครินทร์ เพื่อร่วมลงมติในข้อตกลงที่จะขับเคลื่อนเพื่อแสดงเจตจำนงที่จะให้นายกฯ ลาออก โดยตั้งโต๊ะลงชื่อถอดถอน พ.ต.ท.ทักษิณ
- 16.30 น. - พล.ต.อ.โกวิท วัฒนะ ผบ.ตร. เดินทางไปยังลานพระบรมรูปทรงม้า เพื่อตรวจตราความสงบเรียบร้อย รวมทั้งได้ตรวจตราบริเวณเวทีปราศรัยด้วยตนเอง ซึ่งได้รับความร่วมมือจากกลุ่มพันธมิตรด้วยดี
- 16.40 น. - นายสำราญ รอดเพชร โฆษกกรayerการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร และนายสุวิทย์ วัฒนภู เริ่มเปิดเวทีปราศรัย โดยนายสำราญ กล่าวยืนยันว่า นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ไม่ได้ถูกจับหรือหนีออกนอกประเทศ ตามที่มีการข่าวลือออกมา นายสุวิทย์ ได้กล่าวขอโทษ พล.ต.อ.โกวิท แทนกลุ่มผู้ชุมนุม
- 17.20 น.- นายสนธิ พร้อมคณะ เดินทางถึงบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า
- 18.15 น.- นายสำราญ ได้เชิญกลุ่มพันธมิตรฯ ขึ้นเปิดตัวบนเวที
- 18.20 น.- นายสนธิ ลิ้มทองกุล ผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ และผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ ขึ้นกล่าวบนเวที
- 18.30 น.- ขณะที่นายสนธิ ลิ้มทองกุล กล่าวปราศรัยอยู่บนเวทีบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า ได้มีชายหนุ่มลุกขึ้นเดินแจกใบปลิวข้อความสนับสนุน พ.ต.ท.ทักษิณ มาแจกผู้ชุมนุมที่ฟังปราศรัยหน้าเวที ทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความไม่พอใจและได้พากันโห่ไล่ นายสนธิจึงประกาศห้าม และขอให้ตำรวจควบคุมสถานการณ์ โดยให้นำตัวนายบุญเกิดออกไป
- 18.40 น.- นายพิภพ ธงไชย ขึ้นกล่าวปราศรัยบนเวที
- 19.00 น.- นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ สว.จังหวัดนครราชสีมา ได้ขึ้นกล่าวโจมตีนโยบายของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยเฉพาะนโยบายปราบปรามยาเสพติดที่รุนแรงเกินเหตุจนบางครั้งเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการเจรจาเอฟทีเอที่ประเทศต้องเสียผลประโยชน์
- 19.45 น.-ตัวแทนนักศึกษาได้ขึ้นเวทีปราศรัย ระบุนายกรัฐมนตรีหมดเวลาแล้ว จะไม่มีการเจรจาใดๆ ทั้งสิ้น โดยความผิดของนายกฯ เกิดจากการที่สวมหมวก 2 ใบ ทั้งนักธุรกิจ และในฐานะนายก

รัฐมนตรี แต่ในกรณีการขายหุ้นชินคอร์ปกลับทำตัวเป็นนักธุรกิจยึดประโยชน์ส่วนตนมากกว่าของประชาชน จึงถือว่าเป็นการขาดจริยธรรมทางการเมือง และถือเป็นความผิดที่ไม่มีการตอรอง พร้อมเรียกร้องให้ลาออกจากตำแหน่งต่อไป

- 20.00 น.- สนธิ ลิ้มทองกุล และสโรชา พรอุดมศักดิ์ ขึ้นเวทีเปิด "รายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร ภาคพิเศษ ตอน "เช็คบิลทักษิณ"
- 23.55 น. - กลุ่มเครือข่ายพันธมิตรฯ ทั้งหมดขึ้นเวทีอีกครั้ง ตัวแทนของกลุ่มประกาศเจตนารมณ์ชุมนุมใหญ่ 26 ก.พ. เวลา 16.00 น. เป็นต้นไป ยืนหยัด "ไม่ชนะ ไม่เลิก"

2.4 หน่วยการศึกษา

รายการข่าวทุกช่วงข่าว ในทุกช่องฟรีทีวี คือ ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ itv ในช่วงเวลา 05.30-00.30 น. ของวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 โดยเลือกจาก รายการข่าวภาคเช้า, ข่าวภาคเที่ยง, ข่าวภาคค่ำ, ข่าวต้นชั่วโมง, ข่าวด่วน และรายการวิเคราะห์ข่าว รายการถ่ายทอดสด รายการแม็กกาซีนข่าว วาไรตี้ข่าว โดยคัดเลือกเฉพาะประเด็นเนื้อหาทั้งหมดที่รายงานเกี่ยวกับ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี และการชุมนุมของประชาชนกลุ่มผู้ไม่เห็นด้วย ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า

2.5 ขั้นตอนการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์การนำเสนอข่าวการชุมนุมของประชาชน ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า โดยกลุ่มประชาชนและเครือข่ายองค์กรพันธมิตรต่างๆ เพื่อให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เปรียบเทียบกับการรายงานข่าวของฝ่ายกลุ่มผู้สนับสนุนให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งการรายงานข่าวทั้ง 2 มิติข้างต้นนั้น ถือว่าเป็นวาทกรรมตรงข้ามในช่วงเวลาเดียวกัน

ประเด็นศึกษา

ศึกษาจากเนื้อข่าวที่เกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรี ทั้งฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายไม่สนับสนุน รวมทั้งฝ่ายไม่สนับสนุนฝ่ายใด ที่นำเสนอทางฟรีทีวีทุกช่องในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

2.6 หน่วยการวัดและนิยามการวัด

หน่วยการวัดมีดังนี้

1. **สัดส่วนการนำเสนอ (Time duration)** คือ สัดส่วนเวลา, ปริมาณเนื้อหาการรายงานข่าวเรื่องนั้นๆ โดยไม่ได้แบ่งฝ่ายว่าแต่ละฝ่ายมีสัดส่วนเวลาเท่าใด
2. **ความสมดุล (Balance)** คือ การรายงานข่าวอย่างรอบด้านจากแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ โดยพิจารณาจากการปรากฏภาพ เสียง และเนื้อหาของผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วพิจารณาจัดคู่ความขัดแย้ง หรือคู่ความสัมพันธ์ เป็นคู่กรณีฝ่ายที่ 1 คู่กรณีฝ่ายที่ 2 และ ฝ่ายที่ 3 ซึ่งไม่ใช่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์หรือข่าวนั้น
3. **ความเป็นกลาง (Objectivity)** คือ ปราศจากการแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศ/ผู้รายงานข่าว โดยพิจารณาจาก **วจนภาษา และ อวจนภาษา**
4. **ความเป็นธรรม (Fairness)** คือการให้พื้นที่ในข่าวแก่แหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหา โดยดูว่าแหล่งข่าวแต่ละฝ่าย มีสัดส่วนพื้นที่ในข่าว (ไม่ได้วัดการนำเสนอข่าวของฝ่ายต่างๆ เป็นนาฬิกา แต่เป็นการวัดเชิงคุณภาพ) เช่นไร

การจัดกลุ่มประเด็นข่าว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สนับสนุน, กลุ่มผู้ไม่สนับสนุน, และกลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด ดังนี้

1. **กลุ่มผู้สนับสนุนนายกทักษิณ** คือ เนื้อหาข่าวของกลุ่มผู้สนับสนุนให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งมีประเด็นข่าว ต่อไปนี้
  - 1) ประเด็นนายกทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้
  - 2) ประเด็นกลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจนายกทักษิณและรัฐบาล
  - 3) ประเด็นความคิดเห็นนายกทักษิณจากรายการวิทยุ “นายกทักษิณคุยกับประชาชน”
  - 4) ประเด็นการขายหุ้นชินให้เทมาเส็ก
  - 5) ประเด็นห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม
  - 6) ประเด็นอื่นๆ เช่น การแก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านการเลือกตั้ง ส.ว.,
2. **กลุ่มไม่สนับสนุนนายกทักษิณ** เนื้อหาข่าวของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีอีกต่อไป ซึ่งมีประเด็นข่าว ต่อไปนี้
  - 1) ประเด็นเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ณ พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าฯ
  - 2) ประเด็นการลงชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรี
  - 3) ประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน
  - 4) ประเด็นเรื่องความไม่ชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
  - 5) ประเด็นอื่นๆ

3. กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด เนื้อหาข่าวของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนฝ่ายใด เกี่ยวกับการให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีเนื้อหาประเด็นข่าว ต่อไปนี้
- 1) ประเด็นเรื่องความสามัคคีในหมู่ประชาชน
  - 2) ประเด็นอื่นๆ

2.7 กรอบการศึกษา

เทปรายการข่าว 11 กุมภาพันธ์ 2549

(ดลอด 24 ชั่วโมง ช่อง 3-5-7-9-11-itv)

บันทึกข้อมูลรายการลงตารางลงรหัสตามหน่วยการวัด

สัดส่วนการนำเสนอ (Time duration) คือ สัดส่วนเวลา, ปริมาณเนื้อหาการรายงานข่าวเรื่องนั้นๆ โดยไม่ได้แบ่งฝ่ายว่าแต่ละฝ่ายมีสัดส่วนเวลาเท่าใด

ความสมดุล (Balance) คือ การรายงานข่าวอย่างรอบด้านจากแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ โดยพิจารณาจากการปรากฏภาพ เสียง และเนื้อหาของผู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วพิจารณาจัดคู่ความขัดแย้งหรือคู่ความสัมพันธ์ เป็นคู่กรณีฝ่ายที่ 1 คู่กรณีฝ่ายที่ 2 และ ฝ่ายที่ 3 ซึ่งไม่ใช่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์หรือข่าวนั้น

ความเป็นกลาง (Objectivity) คือ ปราศจากการแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศ/ผู้รายงานข่าว โดยพิจารณาจาก

วัจนภาษา และ อวัจนภาษา

ความเป็นธรรม (Fairness) คือการให้พื้นที่ในข่าวแก่แหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน โดยพิจารณาจากภาพ เสียง และเนื้อหา โดยดูว่าแหล่งข่าวแต่ละฝ่าย มีสัดส่วนพื้นที่ในข่าว (ไม่ได้วัดการนำเสนอข่าวของฝ่ายต่างๆ เป็นนати แต่เป็นการวัดเชิงคุณภาพ) เช่นไร

การจัดกลุ่มประเด็นข่าว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สนับสนุน, กลุ่มผู้ไม่สนับสนุน, และกลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด ดังนี้

กลุ่มผู้สนับสนุนนายกทักษิณ คือ เนื้อหาข่าวของ กลุ่มผู้สนับสนุน ให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งมีประเด็นข่าว ต่อไปนี้

ประเด็นนายกทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้

ประเด็นกลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจนายกทักษิณและรัฐบาล

ประเด็นความคิดเห็นนายกทักษิณจากรายการวิทยุ "นายกทักษิณคุยกับประชาชน"

ประเด็นการขายหุ้นชินให้เทมาเส็ก

ประเด็นห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม

ประเด็นอื่นๆ เช่น การแก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านการเลือกตั้ง ส.ว.,

กลุ่มผู้ไม่สนับสนุนนายกทักษิณ เนื้อหาข่าวของ กลุ่มผู้ไม่สนับสนุน ให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีอีกต่อไป ซึ่งมีประเด็นข่าว ต่อไปนี้

ประเด็นเหตุการณ์เกี่ยวกับการชุมนุม ณ พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า

ประเด็นการลงชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรี

ประเด็นเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชน

ประเด็นเรื่องความไม่ชอบธรรมในการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ประเด็นอื่นๆ

กลุ่มผู้ไม่สนับสนุนฝ่ายใด เนื้อหาข่าวของ กลุ่มผู้ไม่สนับสนุนฝ่ายใด เกี่ยวกับการให้ พ.ต.ท.

ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่ง ซึ่งมีเนื้อหาประเด็นข่าว ต่อไปนี้

ประเด็นเรื่องความสามัคคีในหมู่ประชาชน

ประเด็นอื่นๆ

สรุปวิเคราะห์ผลการศึกษา

ส่วนที่ 3

ผลการศึกษา

จากการศึกษา รายการข่าวเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 จากสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี ทั้ง 6 ช่องเปรียบเทียบกัน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นดังนี้

- 1) ความยาวของเนื้อหาข่าวชุมนุม ในช่วงรายการข่าวต่างๆ
2. ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลาง” การรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว

1) ความยาวของเนื้อหาข่าวชุมนุม ในช่วงรายการข่าวต่างๆ

ด้วยการนับเชิงปริมาณ จับเวลาความยาวของเนื้อหาข่าวเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง ที่รายงานตลอดทั้งวัน 24 ชั่วโมง ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณเวลาของเนื้อหา การรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าวความขัดแย้งทางการเมืองของสถานีโทรทัศน์แต่ละช่อง								
ช่อง	ข่าวภาคเช้า (นาที)	ข่าวภาคเที่ยง (นาที)	ข่าวภาคค่ำ (นาที)	ข่าวภาคดึก (นาที)	ข่าวต้นชั่วโมง (นาที)	วิเคราะห์ข่าว* (นาที)	ถ่ายทอดสด (นาที)	รวม (นาที)
	12	0	17:40	0	5:07	0	0	34:47
	0:58	2:55	9:34	1:21	10:49	25:49	0	51:26
	0	0	17:45	0	14	0	0	31:45
	0	0	14:16	0	10:34	30:41	0	56:31
	38:32	12:18	19:11	3:14	17:10	0	160:54**	251:19
	3:50	16:16	31:00	24:15	20:38	0	0	95:59
รวม	55:20	31:29	109:26	28:50	78:18	56:30	160:54	521:47

หมายเหตุ: *รวมรายการวิเคราะห์ข่าว, แม็กกาซีน, วาไรตี้ **รายการนายกบพบประชาชน และถ่ายทอดสดภารกิจภาคใต้

จากตารางที่ 1 พบว่า

- สถานีโทรทัศน์ที่มีปริมาณเวลาของเนื้อหาการรายงานข่าว/การวิเคราะห์ข่าว มากที่สุดคือ “itv” (95:59 นาที)

- ช่อง 11 แม้จะมีปริมาณรวมสูงสุด (251:19 นาที) แต่กว่าครึ่งนั้น เน้นการถ่ายทอดสดรายการนายกพบประชาชน และถ่ายทอดสดภารกิจภาคใต้ (รวมกันมากถึง 160:54 นาที)
- ขณะที่ช่องที่มีปริมาณเวลาของเนื้อหาการรายงานข่าว/การวิเคราะห์ข่าว **น้อยที่สุดคือช่อง 7 และช่อง 3 (ที่ 31:45 และ 34:47 นาทีเท่านั้น)**

นอกจากนี้พบว่า ช่วงเวลาที่มักเสนอข่าวการชุมนุมมักใช้ช่วงข่าวภาคค่ำ โดยช่อง itv ให้พื้นที่เวลาข่าวมากที่สุด (31:00 นาที แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาจากฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรี) ขณะที่ช่องที่รายงานข่าวนั้นน้อยที่สุดในช่วงข่าวภาคค่ำคือช่อง 5 (เพียง 9:34 นาที)

ตารางที่ 2			
แสดงสัดส่วนปริมาณเวลาการรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว ต่อเวลา			
รายการข่าว/วิเคราะห์ทั้งหมดของแต่ละช่อง ระหว่างเวลา 5:30-0:30*			
ช่อง	ปริมาณเวลาข่าว ที่นำเสนอ (นาที)	จากช่วงเวลาข่าว ทั้งหมด (นาที)	คิดเป็น สัดส่วน (%)
	34:47	109	31.62 %
	51:26	170	30.25 %
	31:45	160	19.65%
	56:31	170	30.54 %
	90:41	355	25.47 %
	95:59	270	35.40 %
หมายเหตุ * คิดจากรายการข่าว, วิเคราะห์ข่าวเท่านั้น			

จากตารางที่ 2 พบว่าสัดส่วนปริมาณเวลาการรายงานข่าว/การวิเคราะห์ข่าว ต่อเวลาการรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าวทั้งหมดของช่องนั้นๆ (ระหว่างเวลา 5:30-0:30 วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549) **สัดส่วนมากที่สุดคือช่อง itv (35.40 %) ตามด้วยช่อง 3 (31.62%) ช่อง 9 (30.54%) และช่อง 5 (30.25%)** ขณะที่ช่องที่มีสัดส่วน **น้อยที่สุดคือช่อง 7 (เพียง 19.65%)**

2. ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลาง” การรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว

สรุปผลการศึกษาเชิงคุณภาพ ในประเด็น ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลางของการรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว ของแต่ละช่อง ดังนี้

ตารางที่ 3 คุณภาพเนื้อหาข่าว ประเด็น ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลางของการรายงานข่าวนั้นๆ ในแต่ละช่อง			
ช่อง	ความสมดุล	ความเป็นธรรม	ความเป็นกลาง
	การรายงานข่าว มีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ “ภาพ” และ “เสียง” ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพ และเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น “เนื้อหา” พบว่าไม่เป็นธรรม และขาดรายละเอียดการนำเสนอ “เนื้อหาสาระ” ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งยังมีอีกหลายแง่มุมที่ไม่ได้นำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เช่น ความคิดเห็นของบรรดาแกนนำ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการชุมนุม ความเป็นมาของการคัดค้าน	พบว่าในการรายงานข่าว ยังมีความเป็นกลาง รายงานข่าวตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
	การรายงานข่าว มีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ “ภาพ” และ “เสียง” ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพ และเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น “เนื้อหา” พบว่าไม่เป็นธรรม และขาดรายละเอียดการนำเสนอ “เนื้อหาสาระ” ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานความคืบหน้าการชุมนุม ขณะที่เนื้อหาสาระฝ่ายสนับสนุนกลับมีประเด็นมากกว่า โดยเฉพาะในประเด็นภารกิจของ นายกรัฐมนตรีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	พบว่าในการรายงานข่าว ยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีใช้ภาษาที่มีความหมายในทางลบ (มีอบ) เรียกแทนกลุ่มผู้ชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้า
	การรายงานข่าว มีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ “ภาพ” และ “เสียง” ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพ และเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น “เนื้อหา” พบว่าไม่เป็นธรรม และขาดรายละเอียดการนำเสนอ “เนื้อหาสาระ” ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งยังมีอีกหลายแง่มุมที่ไม่ได้นำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เช่น ความคิดเห็นของบรรดาแกนนำ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการชุมนุม มีปัญหาในการเลือกแหล่งข่าวเพื่อนำมาเสนอในภาวะที่ควรนำเสนอข้อมูลในเชิงลึก เช่น ข้อมูลจากแกนนำการชุมนุม แต่กลับเลือกสัมภาษณ์เรื่อง	พบว่าในการรายงานข่าว ยังมีความเป็นกลางอยู่ แต่บางส่วนพบว่าผู้ประกาศข่าวเรียกผู้ชุมนุมว่า “กลุ่มผู้คัดค้านที่นำ โดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล”, ใช้คำว่า “บุก” “ยึด” ลานพระบรมรูปทรงแทน คำว่าใช้พื้นที่, เรียก นต.ประสงค์ สุ่นศิริ ว่า “หนึ่งในแกนนำ การคัดค้าน” และให้เสียงสัมภาษณ์ของ นพ.สุรพงษ์ โดยเรียกผู้ชุมนุมว่า “กลุ่มต่อต้านรัฐบาล”

ช่อง	ความสมดุล	รายได้ของพ่อค้า-แม่ค้า	
ช่อง	ความสมดุล	ความเป็นธรรม	ความเป็นกลาง
	การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "เสียง" ของแหล่งข่าวโดยให้เสียงแก่กลุ่มสนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าค่อนข้างเป็นธรรม มีประเด็นในการนำเสนอในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่ให้น้ำหนักในการนำเสนอในแต่ละประเด็นแตกต่างกัน เช่น ในส่วนกลุ่มสนับสนุน เน้นน้ำหนักที่ประเด็นการห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม และในส่วนกลุ่มไม่สนับสนุน เน้นน้ำหนักประเด็นที่สถานการณ์ความคืบหน้า การชุมนุม/การโต้แย้งอย่างขึงการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตรอย่างต่อเนื่อง และการตั้งโต๊ะลารายชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์	พบว่าการรายงานข่าวค่อนข้างมีความเป็นกลาง ไม่มีการแทรกข้อคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวแต่อย่างใด
	การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย เพียงบางช่วงของข่าวส่วนใหญ่มีน้ำหนักไปทางภารกิจการจับกุมตัวรัฐมนตรี	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมอยู่ เพราะมักให้พื้นที่ "ภาพ" ของแหล่งข่าวแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ไม่มีพื้นที่ "เสียง" ของกลุ่มไม่สนับสนุนเลย ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" ของการรายงานข่าวพบว่า ขาดความเป็นธรรมมาก เพราะพบว่าจำนวนประเด็นสาระของกลุ่มสนับสนุนนายกรัฐมนตรีนั้น มีมากกว่าถึง 8 ประเด็น แต่ประเด็นของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับมีเพียงประเด็นเดียว คือเพียงแค่อายงานสถานการณ์ความคืบหน้าของการชุมนุม และการโต้แย้งเพื่อชิงพื้นที่ลานพระบรมรูปฯ เท่านั้น	พบว่าการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวลงไปเช่นในรายการข่าวตอนเช้า ใช้คำว่า "มีอบผู้ชุมนุม" และ "กลุ่มต้านนายกฯ" แทนผู้ไม่สนับสนุน รวมถึงใช้คำว่า "มีอบสนับสนุนนายกฯ" และ "กลุ่มหนุนนายกฯ" แทนผู้สนับสนุน
	การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย	พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "ภาพ" และ "เสียง" ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพและเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าไม่เป็นธรรมและขาดรายละเอียดการนำเสนอ "เนื้อหาสาระ" ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ขณะที่เนื้อหาสาระฝ่ายสนับสนุนกลับมีประเด็นที่หลากหลาย มีสาระข้อมูลเชิงลึกมากกว่า	พบว่าการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวลงไปเช่นในรายการข่าวตอนเช้า เช่น มีการกล่าวถึงนายกอย่างเห็นอกเห็นใจ (คนที่โชคร้าย, ถูกกดดัน)

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยรวมการรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์ มีความสมดุลในการนำเสนอทั้ง 2 ฝ่าย คือ กลุ่มที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี และกลุ่มที่ไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี แต่ขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "ภาพของแหล่งข่าว" และ "เสียงของแหล่งข่าว" ซึ่งมีการให้พื้นที่กับกลุ่มที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีมากกว่า ส่วนประเด็น "เนื้อหา" พบว่าเกือบทุกช่องไม่มีความเป็นธรรม เพราะไม่ให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาสาระโดยเฉพาะเหตุผล

และเป้าหมายของการชุมนุม แต่กลับนำเสนอเรื่องความพยายามเข้าใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม ความคิดเห็นของผู้คนทั่วไปที่ไม่ใช่แกนนำ สีสันการชุมนุม ขณะการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มผู้สนับสนุนมีหลากหลายประเด็น และมีสาระข้อมูลในเชิงลึกมากกว่า ส่วนความเป็นกลางของผู้ประกาศข่าว / ผู้วิเคราะห์ข่าวมีความเหมาะสม แต่มีการใช้คำแทนกลุ่มที่ผู้ไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีอย่างไม่เหมาะสม คือ “มือบ” “มือบชุมนุม” “กลุ่มต้านนายก” “กลุ่มกอดตัน” “กลุ่มผู้คัดค้าน เป็นต้น

1. ตารางแสดงผลการศึกษาการรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว: กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์ ของแต่ละช่องสถานี

ช่อง 3						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำเสนอ	ข้อสังเกต
07:00	เรื่องเล่า เสาร์ - อาทิตย์	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ ในจังหวัดยะลา - ผู้ให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การชุมนุมที่ลานพระบรมรูปฯ เพื่อเรียกร้องให้นายกลาออก - นักศึกษา รวบรวมรายชื่อเพื่อถอดถอนนายกฯ, - นายชวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ร่วมกับ นศ.รวบรวมรายชื่อ - รายงานเรื่อง พลังนักศึกษากับการเคลื่อนไหวทางสังคม <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีนายสมัคร สุนทรเวช ไร้ค่าพูดที่ไม่เหมาะสมต่อองคมนตรี - พิธีกรในรายการ(กฤษณะ) กล่าวว่า ขอให้ชุมนุมกันโดยปรองดอง 	<p>นายกฯ, ผู้ที่เข้ามาให้กำลังใจ, ตำรวจ</p> <p>ชวิทย์, นักศึกษา</p> <p>พล.อ.เปรม</p>	<p>-</p> <p>ชวิทย์, นักศึกษา</p> <p>-</p>	12:00	-
11:30	180 วินาทีข่าว	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่ภาคใต้และเยี่ยมข้าราชการที่ปฏิบัติงานใน กอ.สสส.จชด. <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	<p>นายกฯ</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>-</p>	41:30	-
13:30	180 วินาทีข่าว	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นายกฯกล่าวในรายการนายกทักษิณฯ ว่า การแก้รัฐธรรมนูญต้องมาจากเสียงส่วนใหญ่ ไม่ใช่จากคนกลุ่มใด 	นายกฯ	นายกฯ	2:20	-

		<p>กลุ่มหนึ่ง และ ปฏิเสธว่า กรณีแอมเฟลริช ไม่มีมูลความจริง</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- ผู้ชุมนุมเริ่มเคลื่อนตัวเข้าสู่ลานพระบรมรูป</p>	ผู้ชุมนุม	-		
15:30	180 วินาทีข่าว	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- นายกเข้ารับฟังปัญหาครุภาคใต้เรื่องความปลอดภัย</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- เครือข่ายพันธมิตร พยายามฝ่าด่านตำรวจเพื่อเข้าลานฯ ด้านเจ้าหน้าที่ปิด ทางเข้าทำเนียบรัฐบาลทุกด้านและเตรียมตอบโต้ผู้ชุมนุมทุกประเด็น</p>	<p>นายกฯ, ตำรวจ</p> <p>ผู้ชุมนุม</p>	-	2:06	
17:00	เรื่องเด่นเย็นนี้	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- นายกกล่าวในรายการนายกทักษิณฯ ว่า การแก้รถชน.ต้องมาจากเสียงส่วนใหญ่ ไม่ใช่จากคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และ ปฏิเสธว่า กรณีแอมเฟลริช ไม่มีมูลความจริง โดยบริษัทแอมเฟลริช อาจมีข้อขัด</p> <p>- จะทำการเปรียบเทียบปรับแก่นำผู้ชุมนุมที่ทำผิด การกีดขวางการจราจร/การใช้เครื่องขยายเสียง</p> <p>- มีผู้ให้กำลังใจนายกรัฐมนตรีนอกจากหลายพื้นที่ ยะลา ภูเก็ต เชียงใหม่ สุโขทัย ลำปาง ขอนแก่น นครสวรรค์ อุบลราชธานี</p> <p>- นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า หุตุมาให้กำลังใจได้แล้ว เพราะนายกจะได้มีเวลาไปทำงาน</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- ผบ.ตร. พยายามที่จะเข้าไปในพื้นที่ลานพระบรมรูปแต่ถูกขับไล่จากผู้ที่มาขอการปราศรัยของ นายสนธิ ลิ้มทองกุล</p> <p>- นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมตัวกันล่ารายชื่อ เพื่อถอดถอนนายกฯ</p> <p>- นายชวน หลีกภัย อดีต นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า จันท.จะต้องดูแลความเรียบร้อยให้กับผู้ชุมนุม และให้ สส.ฝ่ายรัฐบาลร่วมลงชื่อเพื่ออภิปรายถอดถอน</p>	<p>นายกฯ, นพ.สุรพงษ์, ผู้สนับสนุนให้กำลังใจ, ผบ.ตร.</p> <p>กลุ่มผู้ชุมนุม, นักศึกษาที่ลานโพธิ์, ชวน หลีกภัย, สมศักดิ์ ปรีศนันท์ทุก</p>	<p>นายกฯ, นพ.สุรพงษ์, ผบ.ตร.</p> <p>กลุ่มผู้ชุมนุม</p>	17:40	-

		- นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์ทกุล รอง หน.ชาติไทย กล่าวว่ากรณีที่ นศ.ออกมาเคลื่อนไหวถือว่าเป็นสิ่งที่ดี				
รวม 34:47 นาที						

ช่อง 5						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำเสนอ	ข้อสังเกต
05.30	เคาะข่าวเช้า	กลุ่มสนับสนุน - รัฐบาลไม่หวั่นการชุมนุมวันนี้เพราะมีประสบการณ์จากการชุมนุมครั้งก่อน - กระทรวงมหาดไทยปฏิเสธจัดกลุ่มสนับสนุนนายกฯ กลุ่มไม่สนับสนุน -	รองนายกฯ ด้านความมั่นคงรมว.มท. -	- -	0:58	-
08.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน -	- -	- -	-	-
08.30	เจาะลึกประเทศไทย	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด - อธิบายความหมาย ความเป็นมาของคำว่า "มีอบ" ในประเทศไทยในอดีตถึงปัจจุบัน รูปแบบและการเตรียมความพร้อมของการชุมนุม ย้ำว่าการชุมนุมเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์	- - ตำรวจ, กลุ่มผู้ชุมนุม, รองอธิการบดีคณะนิติศาสตร์ มธ.	- - รองอธิการบดีคณะนิติศาสตร์ มธ.	25:49	-
12.00	ข่าวเที่ยงวัน	กลุ่มสนับสนุน - นายฯ ปฏิบัติภารกิจในจังหวัดยะลา - ประชาชนออกมาให้กำลังใจนายฯ	นายฯ, ประชาชน, รมว. กลาโหม	-	2:55	-

		กลุ่มไม่สนับสนุน -	-	-		
14.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - การแก้ไขรัฐธรรมนูญจากรายการนายกฯ ที่เกิดขึ้น คุยกับประชาชน กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ	นายกฯ	1:30	-
15.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน -	-	-	-	-
16.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - นายกฯ ปฏิบัติภารกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มไม่สนับสนุน - การชุมนุม ณ ลานพระบรมรูปทรงม้ามีผู้ชุมนุม ประมาณ 1 พันคน	นายกฯ, ข้าราชการครู	-	4:29	-
17.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน -	-	-	-	-
18.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน - การชุมนุมเป็นไปอย่างสงบเรียบร้อย - ตำรวจตั้งกำลังโดยรอบเพื่อดูแลความปลอดภัย - ตำรวจเขียนใบสั่งรถของกลุ่มผู้ชุมนุมที่จอดใน บริเวณห้ามจอด - กทม. อำนวยความสะดวกในการชุมนุม - การใช้เครื่องขยายเสียง	- ตำรวจ, ผู้ชุมนุม, ผู้ว่าฯ กทม.	-	1:15	ใช้คำว่า "มีอบ" เรียกแทนกลุ่มผู้ ชุมนุม
19.00	ข่าวภาคค่ำช่วงที่ 1	กลุ่มสนับสนุน - นายกฯ ปฏิบัติภารกิจในจังหวัด 3 จังหวัดชายแดน	นายกฯ ประธาน สมาพันธ์ครู 3	-	4:41	-

		ภาคใต้ กลุ่มไม่สนับสนุน - บรรยายภาคการชุมนุมดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อย	จังหวัดชายแดนใต้, รองนายกฯ ด้านความมั่นคง	-		
19.35	ข่าวภาคค่ำช่วงที่ 2	กลุ่มสนับสนุน - การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การดูแลการชุมนุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและกองทัพ ประชาชนในต่างจังหวัดชุมนุมให้กำลังใจนายกฯ กลุ่มไม่สนับสนุน - บรรยายภาคการชุมนุม การเคลื่อนตัวเข้าลานสุพระบรมรูปทรงม้า แคนนำผลัดกันขึ้นปราศรัย เปิดตัวกลุ่มพันธมิตร ยืนยันจะประชุมถึงเที่ยงคืน - การชุมนุมของประชาชนใน จ.นครราชสีมา เพื่อถอดถอนนายกฯ	กลุ่มผู้ชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้า, ผบ.ทบ., นายกฯ, กลุ่มผู้ชุมนุมในต่างจังหวัด -	นายกฯ -	4:53	ใช้คำว่า "มีอบ" เรียกแทนกลุ่มผู้ชุมนุม
22.00	ทันข่าว	กลุ่มสนับสนุน - ชาวบ้านชุมนุมให้กำลังใจนายกฯ กลุ่มไม่สนับสนุน - การชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้าดำเนินไปอย่างสงบเรียบร้อย	ชาวบ้าน, กลุ่มผู้ชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้า, สนธิ ลิ้มทองกุล	- -	3:35	-
24.00	ข่าวภาคดึก	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน - บรรยายภาคการชุมนุมเป็นไปอย่างสงบ แคนนำทยอยกันขึ้นปราศรัยโจมตีการทำงานของรัฐบาล ประชาชนบางส่วนเริ่มทยอยเดินทางกลับ	- ผู้ชุมนุม, นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	- -	1:21	-
รวม 51:26 นาที						

ช่อง 7						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำ	ข้อสังเกต

					เสนอ	
05:00	เช้าส่งข่าวถึงบ้าน	<u>กลุ่มสนับสนุน</u> - <u>กลุ่มไม่สนับสนุน</u>	-	-	-	-
09:00	ข่าวเด็ดเจ็ดสี	<u>กลุ่มสนับสนุน</u> - <u>กลุ่มไม่สนับสนุน</u> -	-	-	-	-
11:00	ข่าวเด็ดเจ็ดสี	<u>กลุ่มสนับสนุน</u> - นายกฯ ลงพื้นที่ภาคใต้ ที่ ร.ร.ตำรวจภูธรภาค 9 - ผู้ให้กำลังใจนายกในส่วนภูมิภาค <u>กลุ่มไม่สนับสนุน</u> - กำหนดการประชุมยังคงมีอยู่ ตำรวจยังคงอำนวยความสะดวกแต่ห้ามกีดขวางจราจร	นายกฯ, ตำรวจ, ประชาชน	ตำรวจ	4:08	ใช้คำว่า การชุมนุมคัดค้าน โดย นาย สนธิ ลิ้มทองกุล
13:00	ข่าวเด็ดเจ็ดสี	<u>กลุ่มสนับสนุน</u> - กลุ่มพลังมวลชนขอนแก่น สนับสนุนนายกฯ - ตำรวจเข้าไปตรวจสอบวัดถูระเบิด <u>กลุ่มไม่สนับสนุน</u> - ผู้ชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อให้เข้าใช้พื้นที่ลานพระรูป	กลุ่มสนับสนุน	กลุ่มสนับสนุน	2:22	ใช้คำว่า กลุ่มพลังมวลชน กับผู้สนับสนุนนายกฯ
15:00	ข่าวเด็ดเจ็ดสี	<u>กลุ่มสนับสนุน</u> - ดร.ดำเนินคดีกับแกนนำ <u>กลุ่มไม่สนับสนุน</u> - ผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนสู่ลานพระรูป - ดร.ปล่อยให้ผู้ชุมนุมใช้พื้นที่ลานพระรูป	ผบ.ตร.	ผบ.ตร.	3:07	-
17:30	ข่าวภาคค่ำ ช่วง 1	<u>กลุ่มสนับสนุน</u>	ผบ.ตร.,	นพ.สุ	8:45	-

		<ul style="list-style-type: none"> - ผบ.ตร. ประกาศดำเนินคดีกับแกนนำ - ทำเนียบตั้งกองบัญชาฯ ประเมินสถานการณ์ - ดำเนินคดีหากกีดขวางจราจรและเครื่องขยายเสียง - การชุมนุมให้กำลังในนายกฯที่จังหวัดขอนแก่น, แม่สอด, ลำปาง, นครสวรรค์ - รายการนายกทักษิณ พบปชช. เสนอให้ปชช. ลงชื่อแก้ไข รธน. - นายกฯกล่าวว่า กรณีชายหุ่นชินฯ เป็นการเบี่ยงเบนประเด็นและตนจะไม่ทำให้ ปชช. ผิดหวัง <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การชุมนุมที่ลานพระบรมรูป - บรรยายศาลลงชื่อถอดถอนนายกที่ลานโพธิ์ <p>กลุ่มผู้ไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทหารจะทำหน้าที่การข่าวเพื่อป้องกันผู้ไม่หวังดีแทรกซึม - ทราบข่าวมาเช่นกันว่าในกลุ่มทหารไม่พอใจการพูดของ นายสมิคร สุนทรเวช 	<p>นพ.สุรพงษ์, ชาวขอนแก่น, นายกรัฐมนตรี</p> <p>ไชยวัฒน์ สิ้นสุวงศ์, ผู้ชุมนุม, นักศึกษามต.กลาโหม</p>	<p>รพงษ์, นายกรัฐมนตรี</p> <p>-</p> <p>-</p>		
19:30	ข่าวภาคค่ำ ช่วง 2	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีชายคนหนึ่งแจกใบปลิวสนับสนุนนายกฯในระหว่างที่มีการชุมนุม ก่อนจะถูกนำตัวออกจากที่เกิดเหตุ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มเครือข่ายพันธมิตร อภิปรายการทำงานของรัฐบาล - ประสงค์ สุนศิริ หนึ่งในแกนนำผู้คัดค้านรัฐบาลคุยกับ สนธิ ลิ้มทองกุล หลังเวที - สนธิ ปราศรัยบนเวที - พอค้าในบริเวณดังกล่าวเห็นด้วยกับการชุมนุมแต่ควรจะมีแค่เดือนละครั้ง <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผบ.ทบ. ไม่เชื่อว่าเหตุการณ์จะบานปลาย 	<p>บุญเจิด ศรีสวัสดิ์</p> <p>กลุ่มพันธมิตร, พิภพ ธงชัย, ดนัย อนันตโย, ประสงค์ สุนศิริ, สนธิ, พอค้าชาชนม</p> <p>ผบ.ทบ.</p>	<p>-</p> <p>พิภพ ธงชัย, สนธิ, พอค้าชาชนม</p> <p>-</p>	9:00	ใช้คำว่า "บุก" – "ยึด" ลานพระบรมรูปฯ ได้สำเร็จ

22:00	ข่าวเด็ดเจ็ดสี	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - นพ.สุรพงษ์ จะดำเนินการกับการใช้คำพูดของผู้ชุมนุมหากเห็นว่าไม่เหมาะสม - ชาวเชียงใหม่ให้นำขบวนสนับสนุนนายกและเผาหุ่นรูปนายสนธิ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การชุมนุมจะปักหลักไปจนถึงเวลา 24.00 น. - นายสนธิ ปราศรัยว่า นายกฯ ไม่มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ - ประชาชนชาว โคราช/ภูเก็ต/หาดใหญ่ ชุมนุมเรียกร้องให้นายกลาออก 	<p>นพ.สุรพงษ์, ผู้ชุมนุมให้กำลังใจ</p> <p>ภาพผู้ชุมนุม, สนธิ</p>	-	4:23	ใช้คำว่า กลุ่มต่อต้านรัฐบาล
รวม 31:45 นาที						

ช่อง 9						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำเสนอ	ข้อสังเกต
6.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	-	-	-	-
7.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลพื้นที่โดยรอบลานพระบรมรูปทรงม้า และห้ามใช้ลานพระบรมรูปทรงม้า <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	ตำรวจ	-	1:00	-
8.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลพื้นที่โดยรอบลานพระบรมรูปทรงม้า และห้ามใช้ลานพระบรมรูปทรงม้า <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	ตำรวจ	-	1:17	-

		-				
10.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- ความคิดเห็นของนายกฯ จากรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน เรื่อง การขายหุ้นที่ไม่ต้องเสียภาษี และความพยายามใส่ร้ายป้ายสีตนและครอบครัว</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>-</p>	นายกฯ	นายกฯ	1:38	-
11.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- การกึ่งนายกฯ ใน 3 จังหวัดชายแดนใต้</p> <p>- ผบ.ตร. เข้าตรวจความพร้อมการทำงานของตำรวจในพื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>-</p>	นายกฯ, ผบ.ตร.	-	2:00	-
12.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- การทำงานของตำรวจในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า สภาพการจราจรโดยรอบ</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- บรรยากาศการลงชื่อถอดถอนนายกฯ ที่ลานโพธิ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p> <p>- การประชุมตัวแทนนิสิต นักศึกษาทั่วประเทศเพื่อกำหนดจุดยืนร่วมกัน</p>	ตำรวจ	-	3:10	
12.06	คุยคุ้ยข่าว	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- ห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าและเครื่องขยายเสียง</p> <p>- นายกฯ ปฏิบัติภารกิจใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>- ความเห็นจากรายการนายกฯ ทักซิณคุยกับประชาชน เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และชี้แจงเรื่องแอมเฟลริช ว่ามีแห่งเดียว และเป็นเรื่องของลูก มีความพยายามใส่ร้ายป้ายสีจากพรรคประชาธิปัตย์ และสื่อบางฉบับ</p>	นายกฯ, รองนายกฯ ด้านความมั่นคง, ตำรวจ,	นายกฯ	30:41	<p>นายสรยุทธ ตั้งคำถามว่าถ้าต่างฝ่ายต่างไม่ยอม จะทำยังไง</p> <p>นายกนก ตั้งข้อสังเกตต่อกรณีการวิจารณ์พอ.อ.เปรม ของนายสมัครว่า พอ. สถานีช่อง 5 ต้องแยกประเด็นให้ชัดเจนว่าการวิจารณ์พอ.อ. เปรม ไม่เกี่ยวกับแฟนรายการที่ขึ้นชอบนายสมัคร</p>

		<p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตยรวมตัวกันที่สะพานมอฆวานรังสรรค์ ยืนยันจะเข้าใช้พื้นที่ - ความเห็นของนายชวน หลีกภัยที่มีต่อการชุมนุมและท่าทีของรัฐบาล - บรรยากาศการลงชื่อถอดถอนนายกฯ ที่ลานโพธิ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิกริยาของพล.อ. เปรม ผ่านเลขานุการส่วนตัวต่อคำพูดของนายสมัคร ในรายการสมัคร-ดุสิต คิดตามวัน 	<p>นายสุริยะใส, นิสิตนักศึกษาอมธ., ประชาชนที่ลงชื่อที่ มธ.</p>	-		
		<p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิกริยาของพล.อ. เปรม ผ่านเลขานุการส่วนตัวต่อคำพูดของนายสมัคร ในรายการสมัคร-ดุสิต คิดตามวัน 	<p>พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์</p>	-		
13.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศที่บริเวณลานโพธิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ชุมนุม 	-	-	2:15	-
		<p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศที่บริเวณลานโพธิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ชุมนุม 	<p>กลุ่มผู้ชุมนุม, นายไชยวัฒน์ ศิลป์สูงศ์</p>	-		
14.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนชุมนุมให้กำลังใจนายกฯ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศที่ลานพระบรมรูปทรงม้า การดูแลพื้นที่ของตำรวจ - บรรยากาศการลงชื่อของประชาชนที่บริเวณลานโพธิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - นักศึกษาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่เรียกร้องให้นายกฯ ลาออก 	-	-	3:18	-
		<p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บรรยากาศที่ลานพระบรมรูปทรงม้า การดูแลพื้นที่ของตำรวจ - บรรยากาศการลงชื่อของประชาชนที่บริเวณลานโพธิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - นักศึกษาและคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่เรียกร้องให้นายกฯ ลาออก 	<p>กลุ่มผู้ชุมนุม, ประชาชนที่ลานโพธิ์</p>	-		
15.00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกิจของนายกฯ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 	<p>ผบ.ตร., นายกฯ</p>	-	3:44	-

		กลุ่มไม่สนับสนุน - การเผชิญหน้าระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่การเริ่มต้นปราศรัย กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าสู่พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ	นายไชยวัฒน์ ศิลป์สูงค์,	-		
16.00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - ตำรวจตรวจเข้มกลุ่มผู้ชุมนุม กลุ่มไม่สนับสนุน - บรรยากาศที่ลานพระบรมรูปทรงม้า	ผบ.ตร. , กลุ่มผู้ชุมนุม, ชาวบ้านให้กำลังใจนายฯ -	-	3:00	-
17.00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - รัฐบาลประเมินสถานการณ์การชุมนุมวันนี้ ตำรวจดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มผู้ชุมนุมด้วยการเขียนใบสั่ง เปรียบเทียบปรับ - การเผชิญหน้าระหว่างคณะผบ.ตร.กับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้า กลุ่มไม่สนับสนุน - แกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเดินทางมาถึงลานพระบรมรูปทรงม้า และเริ่มปราศรัย	โฆษกสำนักนายฯ -	โฆษกสำนักนายฯ -	5:01	-
18.00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า กลุ่มไม่สนับสนุน - แกนนำการชุมนุมเดินทางมาถึงลานพระบรมรูปทรงม้า	ผบ.ตร. -	ผบ.ตร. -	2:26	-
19.00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน - นักศึกษารวมศาสตร์ตั้งศูนย์ประสานงานด้านนายฯ - บรรยากาศการล่ารายชื่อถอดถอนนายฯ ที่ลาน	- อุปนายกฝ่ายกิจการภายนอกองค์การมหาวิทยาลัย	- -	3:07	-

		โพธิ์ - นายสนธิร่วมกับองค์กรพันธมิตรต่อสู้กับนายกฯ - เหตุการณ์ขลุ่ยมนชายสนับสนุนนายกถูกขับไล่ออกจากที่ชุมนุม	ธรรมศาสตร์			
19.30	ชาวสำนักข่าวไทย	กลุ่มสนับสนุน - การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุม - ความคิดเห็นจากรายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน เรื่อง การขายหุ้นที่ไม่ต้องเสียภาษี และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ, กลุ่มผู้สนับสนุนนายกฯ ออกมาให้กำลังใจนายกฯ และรัฐบาล - การกิจของนายกฯ ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มไม่สนับสนุน - ความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ชุมนุมตั้งแต่เริ่มต้นที่สะพานม้ชวานรังสรรค์ จนกระทั่งสามารถเข้าใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า - ความเคลื่อนไหวของนักศึกษาที่มาประชุมตั้งศูนย์ประสานงานด้านนายกฯ - การลารายชื่อถอดถอนนายกฯ ที่ลานโพธิ์	นายกฯ, ผบ.ตร. สนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตร	นายกฯ, ผบ.ตร. อุปนายกฝ่าย กิจการภายนอก องค์การ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	14:16	-
22.00	ชาวต้นข้าวโมง	กลุ่มสนับสนุน - โฆษกสำนักนายกฯ กล่าวตอบโต้สิ่งที่นายสนธิพูดว่าตลาดเคลื่อนไหวจากความเป็นจริง และจะไม่ทำตามที่นายสนธิเรียกร้องให้ถอนลาออกจากตำแหน่ง โฆษก กลุ่มไม่สนับสนุน - การปราศรัยโจมตีนายกหลายประเด็น เช่น การขายหุ้น ดาวเทียมโทรคมนาคม 19 ล้านเสียงที่ได้มาจากการทุจริต	โฆษกสำนักนายกฯ, รมว. สาธารณสุข, โฆษกรัฐบาล, รมต.สำนักนายกฯ สนธิ ลิ้มทองกุล, สโรชา พรอุดมศักดิ์,	- -	3:09	-
23.00	ชาวต้นข้าวโมง	กลุ่มสนับสนุน - ประชาชนชุมนุมสนับสนุนนายกฯ ให้บริหารบ้านเมืองต่อไป	-	-	1:28	-

		กลุ่มไม่สนับสนุน - การปราศรัยของนายเจิมศักดิ์ ส.ว. กทม. กล่าวว่า ทักษิณ เป็นนายกฯ คนแรกที่ถูกกล่าวหาว่าทุจริต หลายเรื่อง	ส.ว. เจิมศักดิ์, แกนนำพันธมิตร ที่ขึ้นปราศรัย	-		
00.00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - ท่าทีของ ผบ.ตร. ต่อการชุมนุม กลุ่มไม่สนับสนุน - บรรยากาศการประชุมในช่วงท้าย และการนัดหมาย ชุมนุมครั้งต่อไปวันที่ 26 ก.พ.	ผบ.ตร., แกนนำพันธมิตร	- -	2:01	-
รวม 56:31 นาที						

ช่อง 11						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำ เสนอ	ข้อสังเกต
6:00	ข่าวมือเช้า	กลุ่มสนับสนุน - ประธานและรองประธานสภาหอการค้าไทย สถานการณ์มือบอาจส่งผลกระทบต่อการลงทุน - นายกว่าชุมนุมได้แต่ต้องอยู่ในความสงบ - นายกฯให้ติดตามฟังการชี้แจงในรายการ นายก ทักษิณคุยกับประชาชน - ประชาชนและข้าราชการให้กำลังใจนายก - นายกฯมอบรางวัลให้พนักงาน ขสมก.ดีเด่น - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ กลุ่มไม่สนับสนุน - แกนนำกลุ่มไม่สนับสนุนไปยื่นขอใช้พื้นที่ และ ตำรวจยืนยันไม่ให้ใช้พื้นที่ - ชูวิทย์ไปลงชื่อถอดถอนที่ธรรมศาสตร์ - หลายฝ่ายเคลื่อนไหวให้นายกฯลาออก ศิษย์เก่า มหิดล รัฐศาสตร์จุฬาฯ นักศึกษารัฐศาสตร์ หลวง	ผบ.ชน., ประชาชน, ข้าราชการ, นายกฯ, ปลอดประสพ, รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง รพว. มท., รมช. สธ., ผบ.ทบ., พนักงานขสมก. สุริยะใส, ศิริชัย ไม้งาม	นายกฯ, รมช. สธ. -	38:32	มีการใช้คำว่า "มือบ" หรือ "กลุ่มด้านนา ยกฯ" แทนกลุ่มผู้ไม่สนับสนุน และใช้ "มือบสนับสนุนนายกฯ" หรือ "กลุ่มหนุน นายกฯ" แทนผู้สนับสนุนนายกฯ

		ตามหาบัว ฯลฯ				
		กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด - ให้ตรวจสอบรายการสมัคร ดลิต	รมต. สำนัก, นาย ยกฯ	-		
8:05	นายกฯทักษิณ คุย กับประชาชน	กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ - การปฏิบัติภารกิจที่เชียงใหม่ ดาก - นายกฯปาฐกถาที่สภาพัฒน์ฯ - นายกฯแจ้งให้มีการทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญ พร้อมเลือกตั้งสว. - นายกฯแจ้งการขายหุ้นชินฯอย่างถูกต้อง - การแสดงออกมีได้แต่ต้องมีมารยาท กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ, รมต. สำนักนา ยกฯ, วิษณุ, สมคิด, สุรพงษ์, ประชาชน	นายกฯ	56:56	-
9:00	ทันข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ (รายงานสด) กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ, ยงยุทธ อนุทิน	-	3:11	-
10:00	ทันข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ (รายงานสด) กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ, รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง	นายกฯ,	3:17	-
11:00	ทันข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ (รายงานสด) - ประชาชนให้กำลังใจ กลุ่มไม่สนับสนุน	นายกฯ, รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง รมว. มท., ประชาชน	-	3:04	-

12:00	เที่ยงวันทันข่าว	- กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ (รายงานสด) - ประชาชนให้กำลังใจ - นายกฯแจงการชายหั้นชินฯอย่างถูกต้อง - ตำรวจกระจายกำลังดูแลพระบรมรูปฯ - นายกฯแจงให้มีการทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญ พร้อมเลือกตั้งส.ว. กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ, รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง ประธานสหพันธ์ ครู, ประชาชน, ตำรวจนครบาล	ประธานสหพันธ์ ครู	12:18	-
13:20	รายการถ่ายทอดสด นายกฯพบองค์กร ครุภาคใต้	กลุ่มสนับสนุน - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ - ออกอากาศสรุปนายกฯทักษิณ คุยกับประชาชน ซ้ำอีกครั้ง กลุ่มไม่สนับสนุน -	นายกฯ ครู ยงยุทธ, อนุทิน รมว. มท., รอง นายกฯ ด้าน ความมั่นคง -	นายกฯ ครู	1:43:58	นำรายการนายกฯมานำเสนออีกครั้งทั้งๆ ที่มีการนำเสนอในข่าวต้นชั่วโมงแต่ละ ช่วงแล้ว
16:30	ทันข่าวต้นชั่วโมง รายงานสด	กลุ่มสนับสนุน - กลุ่มไม่สนับสนุน -กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าพื้นที่หลังจากตำรวจสกัดกัน บรรยากาศชุมนุม	- ผู้ชุมนุม	- -	3:26	มีการใช้คำว่า "ผู้ชุมนุม" แทนกลุ่มผู้ไม่ สนับสนุน
18:00	ข่าว 11	กลุ่มสนับสนุน - ตำรวจให้ใช้พื้นที่ใต้แต่ต้องระวังเครื่องขยายเสียง - นายกฯแจงให้มีการทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญ พร้อมเลือกตั้งส.ว. - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้ - ประชาชนให้กำลังใจ - นายกฯแจงการชายหั้นชินฯอย่างถูกต้อง	นายกฯ ยงยุทธ อนุทิน, รมว. มท., รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง ประชาชน ผบ.ตร.,	นายกฯ, รองนายกฯ ด้าน ความมั่นคง	19:11	มีการใช้คำว่า "ผู้ชุมนุม" แทนกลุ่มผู้ไม่ สนับสนุน

		<p>- นายกษปาลฐากถาที่สภาพัฒนาฯ ผลงานดี</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- กลุ่มผู้ชุมนุมเข้าพื้นที่ มีตำรวจดูแล มีน้ำมาบริการ และแจกข้อปฏิบัติในการชุมนุมไม่ผิดกฎหมาย</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <p>- ให้ตรวจสอบรายการสมัคร ดลสิต</p>	<p>สุวัจน์</p> <p>-</p> <p>รมต. สำนักนาย ยกฯ</p>	-		
23:25	ทันข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- ประชาชนให้กำลังใจ</p> <p>- ผู้สนับสนุนเข้าไปแจกใบปลิวในพื้นที่ สร้างความ วุ่นวาย</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- ผู้ชุมนุมประกาศแนวร่วมอย่างเป็นทางการ สน นท.ร่วมการชุมนุมด้วย</p> <p>- สนธิจัดเมืองไทยรายสัปดาห์</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด</p> <p>- ผบ.ทบ.สั่งสอบสวนผู้ดำเนินรายการสมัคร ดลสิต</p>	<p>ประชาชน, รมว. กลาโหม, ผู้ว่าฯ อุบลฯ</p> <p>สนธิ, สโรชา, ผู้ชุมนุม</p> <p>ผบ.ทบ.</p>	-	4:12	มีการใช้คำว่า "ผู้ชุมนุม" แทนกลุ่มผู้ไม่ สนับสนุน
23:30	ทิศทางข่าวรอบ สัปดาห์	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>- การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดน ใต้</p> <p>- ประชาชนให้กำลังใจ</p> <p>- นายกษปาลฐากถาที่สภาพัฒนาฯ ผลงานดี</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- ฝ่ายค้านยืนยันอธิปไตยไม่ไว้วางใจนายกฯ</p>	<p>นายกฯ, ประชาชน</p> <p>อภิสิทธิ์, บรรหาร</p>	-	3:14	-
รวม 90.41 นาที						

ช่อง itv						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาวที่นำ เสนอ	ข้อสังเกต

07:00	ข่าวเช้าสดสัปดาห์	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติภารกิจของนายกใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ - กลุ่มดารา แท็กซี่ให้กำลังใจนายก - นายกฯให้ติดตามฟังจากคำชี้แจงในรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน - ตำรวจยืนยันไม่ให้ใช้พื้นที่ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตั้งโต๊ะสำรายชื่อถอดถอนนายกที่ธรรมศาสตร์ - นศ. ยืนยันไม่ร่วมกลุ่มพันธมิตร - พันธมิตรยืนยันใช้พื้นที่ลานพระบรมรูป 	ไม่มีภาพ พิธีกรชาย 3 คน คุยกันสั้นๆ	(พิธีกรชาย)	3:50	มีการใช้คำว่า "คนที่โชคร้าย" คือนายก, คนที่ถูกกดดัน โดยกลุ่มที่ไม่เคยกดดัน (นักศึกษาระบบธรรมศาสตร์)
10:00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจห้ามใช้พื้นที่เพราะกีดขวางการจราจร <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แคนนำพันธมิตรยืนยันใช้ได้ - ธรรมศาสตร์ตั้งโต๊ะลงชื่อถอดถอน 	-	-	2:52	-
11:00	ข่าวสดสัปดาห์	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี - เนื้อหารายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน การขายหุ้นชินให้ต่างชาติถูกกฎหมาย - การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯในการชุมนุม - ปชช. ยื่นหนังสือฟ้องสนธิฐานดูหมิ่นให้นายกเสียดังค์ดีศรี - นายกปฏิบัติภารกิจในภาคใต้ - ปชช. ในจังหวัดใต้ให้กำลังใจ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การชุมนุม ณ พื้นที่ลานพระรูป - การลงรายชื่อถอดถอนนายกฯ ที่ธรรมศาสตร์ - สิทธิเสรีภาพของ ปชช. ในการชุมนุม - ความไม่ชอบธรรมของนายกในการดำรงตำแหน่ง 	นายกฯ	นายกรัฐมนตรีนิตริ (จากรายการวิทยุ)	16:16	-
13:00	ข่าวต้นชั่วโมง	กลุ่มสนับสนุน	ตำรวจ	-	2:40	-

		<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการรักษาความปลอดภัย - ตรวจหาระเบิด ยิงยืนยันไม่ให้ใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ - ชาวบ้านให้กำลังใจนายกรัฐมนตรีเพื่อดำรงตำแหน่งต่อไป <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>-</p>	กลุ่มพันธมิตร			
14:00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>-</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มเคลื่อนขบวน/ขอใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ - การลงชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์ 	กลุ่มผู้ชุมนุม	ประชาชน	3:30	-
15:00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจยินยอมให้ใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปได้ แต่ผู้ชุมนุมจะต้องทำผิด พรบ. การจราจร, พรบ. เครื่องขยายเสียง <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ชุมนุมยืนยันใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ 	-	-	3:36	-
16:00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจจะดำเนินคดีที่ใช้เครื่องเสียง เวที - รมต. กลาโหมมั่นใจการชุมนุมสงบ - ตำรวจระดมกำลังเฝ้ารักษาทำเนียบรัฐบาล และมีมาตรการความปลอดภัย <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มผู้ชุมนุมเข้ายึดพื้นที่ 	ตำรวจ ผบ.ตร.	ผบ.ตร.	5:40	-
17:00	ข่าวต้นชั่วโมง	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตำรวจยืนยันห้ามใช้พื้นที่ แต่สามารถอะลุ่ม อะหลว้ยได้ - ชาวการให้ใบสั่งรถยนต์ที่จอดกีดขวางเส้น 	-	-	2:30	-

		<p>ทางการจรรยา</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>- กลุ่มผู้ชุมนุมแสดงความไม่พอใจต่อ ผบ.ตร. และขับไล่ออกไป</p>	-	-		
18:00	ข่าวภาคค่ำ	<p>กลุ่มสนับสนุน</p> <p>เบรกที่ 1</p> <p>- ยืนยันใช้พื้นที่ได้/จับกุมผู้กระทำผิด (รถส่งข่าวห้อง)</p> <p>- รายงานมาตรการความปลอดภัย</p> <p>- มีอบปชช. สนับสนุนให้นายกอยู่ต่อ</p> <p>- นายกปฏิเสธรณีนีบริษัทแอมเฟลริช</p> <p>- ประเด็นเรื่องการใช้เครื่องขยายเสียง</p> <p>- การตั้งเวทีกีดขวางการจราจร</p> <p>- ดำเนินคดีทางกฎหมายกับกลุ่มแกนนำ</p> <p>- รายงานสดจากทำเนียบประชาชนสนับสนุนนายกรัฐมนตรี</p> <p>- พร้อมกับแจ้งความดำเนินคดีกับนายสนธิ ลิ้มทองกุลในข้อหาดูหมิ่นศักดิ์ศรีนายก</p> <p>เบรกที่ 2</p> <p>- นายกปฏิเสธเงื่อนงำแอมเฟลริช</p> <p>- เนื้อหารายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน</p> <p>- การแก้รัฐธรรมนูญผ่านการเลือกตั้ง ส.ว.</p> <p>- นายกชี้แจงในที่ประชุมสภาที่ปรึกษาฯ ว่าเศรษฐกิจดีขึ้น สังคมดีขึ้น การขายหุ้นชินถูกกฎหมาย</p> <p>- นายกลงแก้ปัญหาได้</p> <p>เบรกที่ 3</p> <p>- นายกรัฐมนตรีให้สัมภาษณ์ถึงข้อเสียตนเองว่าเป็นคนใจร้อน, มีอารมณ์, เป็นคนรักครอบครัว ในสัมภาษณ์พิเศษ</p> <p>กลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>เบรกที่ 1</p> <p>- สิ้นการชุมนุม</p>	นายกรัฐมนตรีน	นายกรัฐมนตรีน	31:00	-
			-	-		

		- รายงานพิเศษการประชุมที่ผ่านมา (4 กุมภาพันธ์) - ข่าวสงขลาสนับสนุนการประชุม				
21:10	ITV Hotnews	กลุ่มสนับสนุน - ศิลปินอาร์เอส, แท็กซีสนับสนุนให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี - เนื้อหาจากรายการนายกทักษิณคุยกับประชาชน, คัดค้านการประชุมของสนธิ - ชาวใต้ให้กำลังใจนายกฯ - ชี้แจงว่าไอทีวีไม่ได้ให้ชวนายสนธิหนีไปอังกฤษ - มีอบแท็กซีประท้วงสนธิหน้าสำนักพิมพ์ผู้จัดการ กลุ่มไม่สนับสนุน - สรุปเนื้อหารายการเมืองไทยรายสัปดาห์ - รายงานทั่วไป, ความวุ่นวายสั้นๆ	ผบ.ตร., ผบ.ทบ. สุริยะใส	ผบ.ตร., ผบ.ทบ. สุริยะใส	24:15	นำเสนอรายงานพิเศษการใช้เงินของหนุ่มที่ถูกหวย 19 ล้านก่อนเนื้อหาการประชุม นายกัย "กฎหมายอยู่เหนือกฎหมาย"
รวม 95:59 นาที						

2. ตารางแสดงสรุปผลการศึกษา การรายงานข่าว/วิเคราะห์ข่าว: กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์ ของแต่ละช่องสถานี

ช่อง 3						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 07.00-18.00 น.	รายงานในทุกช่วงข่าวที่ออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทักษิณปฏิบัติการกิจในจังหวัดชายแดนใต้ 2) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" 3) กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจทักษิณและรัฐบาล 4) สถานการณ์ความตึงเครียดหน้าการชุมนุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความตึงเครียดหน้าการชุมนุม/การโต้แย้งแย้งซึ่งการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตร 2) การตั้งโต๊ะล่ารายชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์ 3) การอภิปรายความไม่ชอบธรรมของนายกในการดำรงตำแหน่ง <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กรณีนายสมัคร สุนทรเวช ใช้คำพูดไม่เหมาะสมต่อองคมนตรี 	<p>มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี</p> <p>รองลงมาคือ น.พ.สุรพงษ์, ผบ.ตร., ผู้ชุมนุม, ผู้ให้กำลังใจนายกฯ, ชัยวัฒน์ สิณสว่างค์, นักศึกษา, วิทยุ</p>	<p>มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี</p> <p>รองลงมาคือ น.พ.สุรพงษ์, ผบ.ตร</p>	34:47 นาที จาก 109 นาที คิดเป็น 31.62 %	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่าการรายงานข่าวการชุมนุม ณ ลานพระรูปทั้งวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้พื้นที่ 31.62% จากรายการข่าวทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "ภาพ" และ "เสียง" ของแหล่งข่าว โดยให้ภาพและเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าไม่เป็นธรรมและขาดรายละเอียดการนำเสนอ "เนื้อหาสาระ" ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนการชุมนุมอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งยังมีอีกหลายแง่มุมที่ไม่ได้นำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เช่น ความคิดเห็นของบรรดาแกนนำ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการชุมนุม ความเป็นมาของการคัดค้าน</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าในการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางรายงานข่าวตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</p>

		2) พิธีกร กล่าวถึงว่า การชุมนุม เป็นเรื่องปกติแต่ให้ชุมนุมอย่างปรองดอง				
--	--	--	--	--	--	--

ช่อง 5						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 05.30-24.00 น.	รายงานเกือบทุกช่วงเช้า ยกเว้นในช่วงที่ไม่มีออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นายกฯ ปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้ 2) กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจทักษิณและรัฐบาล 3) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" เรื่อง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ 4) สถานการณ์ความคืบหน้าการชุมนุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการชุมนุม 2) ความหมายและความเป็นมาของ "มีอบ" ในประเทศไทยทั้งในอดีต สิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน 	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, กลุ่มผู้ชุมนุม	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, รองลงมาคือรองอธิการบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ดร.ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล)	51:26 จากรายการข่าว 170 นาที คิดเป็น 30.25 %	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่าการรายงานข่าวการชุมนุม ณ ลานพระรูปทั้งวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้พื้นที่ 30.25 % จากรายการข่าวและแม็กกาซีนทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "ภาพ" และ "เสียง" ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพและเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าไม่เป็นธรรมและขาดรายละเอียดการนำเสนอ "เนื้อหาสาระ" ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานความคืบหน้าการชุมนุม ขณะที่เนื้อหาสาระฝ่ายสนับสนุนกลับมีประเด็นมากกว่า โดยเฉพาะในประเด็นภารกิจของนายกรัฐมนตรีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าในการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีใช้ภาษาที่มีความหมายในทางลบ (มีอบ) เรียกแทนกลุ่มผู้ชุมนุมที่ลานพระบรมรูปทรงม้า</p>

ช่อง 7						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 11.00-22.00 น.	รายงานในทุกช่วงข่าวที่ออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม 2) กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจ ทักษิณและรัฐบาล 3) ทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้ 4) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การโต้แย้งขังการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตร 2) การตั้งโต๊ะล่ารายชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์ 3) ความไม่ชอบธรรมของนายกในการดำรงตำแหน่ง 4) สรุปเนื้อหารายการเมืองไทยรายสัปดาห์ 	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, นพ.สุรพงษ์, ผบ.ตร., แกนนำผู้ชุมนุม ชัยวัฒน์ สิณสูวงศ์, สนธิ, นักศึกษา, ชูวิทย์, ผู้มาให้กำลังใจนายกฯ, พิภพ ธงไชย, ดนัย อนันติโย, ประสงค์ สุนศิริ	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี รองลงมาคือ นพ.สุรพงษ์, ผบ.ตร. และ นักศึกษา	31:45 นาที จาก 160 นาที คิดเป็น 19.65%	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่ามีกรายงานข่าวการประชุม ณ ลานพระรูปทั้งวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้พื้นที่ 19.65% จากรายการข่าวทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "ภาพ" และ "เสียง" ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพและเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าไม่เป็นธรรมและขาดรายละเอียดการนำเสนอ "เนื้อหาสาระ" ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนการประชุมอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป ซึ่งยังมีอีกหลายแง่มุมที่ไม่ได้นำมาเผยแพร่ต่อสาธารณะ เช่น ความคิดเห็นของบรรดาแกนนำ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมการประชุม มีปัญหาในการเลือกแหล่งข่าวเพื่อนำมาเสนอในภาวะที่ต้องการข้อมูลในเชิงลึก เช่น แกนนำที่ชุมนุม แต่กลับเลือกสัมภาษณ์พ่อค้า-แม่ค้าแทน</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าในการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่ แต่บางส่วนพบว่าผู้ประกาศข่าวเรียกผู้ชุมนุมว่า "กลุ่มผู้คัดค้านที่นำโดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล", ใช้คำว่า "บุก" "ยึด" ลานพระบรมรูปทรงแทนคำว่าใช้พื้นที่, เรียก นต.ประสงค์ สุนศิริ ว่า "หนึ่งในแกนนำการคัดค้าน"</p>

						และให้เสียงสัมภาษณ์ของ นพ.สุรพงษ์ โดยเรียกผู้ชุมนุมว่า "กลุ่มต่อต้านรัฐบาล"
--	--	--	--	--	--	---

ช่อง 9						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 06.00-24.00 น.	รายงานทุกช่วงข่าว ยกเว้นในช่วง 6.00 น. ที่ไม่มีออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม 2) กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจ ทักษิณและรัฐบาล 3) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" 4) ทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้ <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การโต้แย้งขังการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตร 2) การชุมนุมของกลุ่มไม่สนับสนุน นายกฯ ในต่างจังหวัด 3) การตั้งโต๊ะล่ารายชื่อถอดถอน นายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์ <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด เน้นรายงานในประเด็นปฏิกริยาที่มีต่อกรณีนายสมัคร สุนทรเวช วิจารณ์ พล.</p>	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, ตำรวจ รองลงมาคือ กลุ่มผู้ชุมนุม, แกนนำกลุ่มผู้ชุมนุม	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, รองลงมาคือ ผบ.ตร., โฆษกสำนักนายก, อุปนายกฝ่ายกิจการภายนอกมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	56:31 จากรายการข่าว 170 นาที คิดเป็น 30.54 %	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่ามีกรายงานข่าวการประชุม ณ ลานพระรูปทั้งวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้พื้นที่ 30.54 % จากรายการข่าวทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ "เสียง" ของแหล่งข่าว โดยให้เสียงแก่กลุ่มสนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน</p> <p>ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" พบว่าค่อนข้างเป็นธรรม มีประเด็นในการนำเสนอในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่นำหนักในการนำเสนอในแต่ละประเด็นแตกต่างกัน เช่น ในส่วนกลุ่มสนับสนุน เน้นนำหนักที่ประเด็นการห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม และในส่วนกลุ่มไม่สนับสนุน เน้นนำหนักประเด็นที่สถานการณ์ความคืบหน้า การชุมนุม/การโต้แย้งขังการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตรอย่างต่อเนื่อง และการตั้งโต๊ะล่ารายชื่อถอดถอน นายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าการรายงานข่าวค่อนข้างมีความเป็นกลาง ไม่มีการแทรกข้อคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวแต่อย่างใด</p>

	อ. เปรมฯ ดิถสุลลานนท์				
--	-----------------------	--	--	--	--

ช่อง 11						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 6:00-24:00 น.	รายงานในทุกช่วงข่าวที่ออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" 2) ทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้ 3) กลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจทักษิณและรัฐบาล 4) แจงให้มีการทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญพร้อมเลือกตั้งส.ว. 5) แจงการขายหุ้นชินฯอย่างถูกต้อง 6) ปาฐกถาที่สภาพัฒนาฯ แจงผลงาน 5 ปี 7) สถานการณ์ความคืบหน้าการชุมนุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุม <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการชุมนุม/การโต้แย้งขังการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตร <p>กลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด เน้นรายงานในประเด็น ตรวจสอบรายการสมัคร-ดลิต</p>	<p>มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี,</p> <p>รองลงมาคือ ประชาชนผู้มาให้กำลังใจ,คณะรัฐมนตรี, ผู้ชุมนุม</p> <p>น้อยที่สุด คือ แกนนำ การชุมนุม</p>	<p>มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี,</p> <p>รองลงมาคือ รอมช.อนูทินและครู</p> <p>ไม่มีเสียงของกลุ่มผู้ชุมนุมเลย</p>	รวม 90:41 นาที จากรายการข่าว 355 นาที คิดเป็น 25.47 %	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่ามีการรายงานข่าวภารกิจของนายกรัฐมนตรี และผู้ให้กำลังใจ เป็นส่วนใหญ่ รวมถึงนำความคิดเห็นจากรายการวิทยุ "ทักษิณคุยกับประชาชน" มาเสนอในแต่ละช่วง โดยให้พื้นที่ 25.47 % จากรายการข่าวทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย เพียงบางช่วงของข่าว ส่วนใหญ่มีน้ำหนักไปทางภารกิจนายกรัฐมนตรีน</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมอยู่ เพราะมักให้พื้นที่ "ภาพ" ของแหล่งข่าวแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ไม่มีพื้นที่ "เสียง" ของกลุ่มไม่สนับสนุนเลย ขณะที่ประเด็น "เนื้อหา" ของการรายงานข่าว พบว่า ขาดความเป็นธรรมมาก เพราะพบว่าจำนวนประเด็นสาระของกลุ่มสนับสนุนนายกรัฐมนตรีนั้น มีมากกว่าถึง 8 ประเด็น แต่ประเด็นของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับมีเพียงประเด็นเดียว คือเพียงแค่อายงานสถานการณ์ความคืบหน้าของการชุมนุม และการโต้แย้งเพื่อขังพื้นที่ลานพระบรมรูปฯ เท่านั้น</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าในการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวลงไปเช่นในรายการข่าวตอนเช้า ใช้คำว่า "มีอบผู้ชุมนุม" และ "กลุ่มต้านนายฯ" แทนผู้ไม่</p>

						สนับสนุน รวมถึงใช้คำว่า “มอบสนับสนุนนายกฯ” และ “กลุ่มहनุนายกฯ” แทนผู้สนับสนุน
ช่อง itv						
เวลา	รายการ	ประเด็นเนื้อหา	ภาพ	เสียง	ความยาว (นาที)	สรุป
รายงานตลอดทั้งวัน ตั้งแต่ 07.00-21.10 น.	รายงานในทุกช่วงข่าวที่ออกอากาศ	<p>กลุ่มสนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้าในการชุมนุมกลุ่มผู้สนับสนุนและให้กำลังใจ ทักษิณและรัฐบาล 2) ความคิดเห็นของทักษิณจากรายการวิทยุ “ทักษิณคุยกับประชาชน” 3) ทักษิณปฏิบัติภารกิจในจังหวัดชายแดนใต้ 4) สกูปสัมภาษณ์พิเศษจุดตัดด้วยนายกรัฐมนตรี <p>กลุ่มไม่สนับสนุน เน้นรายงานในประเด็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สถานการณ์ความคืบหน้าการประชุม/การโต้แย้งขังการใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ของกลุ่มพันธมิตร 2) การตั้งโต๊ะสารายชื่อถอดถอนนายกรัฐมนตรีที่ธรรมศาสตร์ 3) ความไม่ชอบธรรมของนายกในการดำรงตำแหน่ง 4) สรุปเนื้อหารายการเมืองไทยรายสัปดาห์ 	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, ตำรวจ รองลงมาคือ กลุ่มผู้ชุมนุม, แกนนำ	มากที่สุดคือ นายกรัฐมนตรี, โฆษกรัฐบาล (นพ. สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) ผบ.ตร. รองลงมาคือ นักศึกษา, แกนนำปชช.สนธิ, สุริยะใส	95:59 จากรายการข่าว 270 นาที คิดเป็น 35.40 %	<p>ประเด็นสัดส่วนการนำเสนอ พบว่าการรายงานข่าวการประชุม ณ ลานพระรูปทั้งวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้พื้นที่ 35.40 % จากรายการข่าวทั้งหมด</p> <p>ประเด็นความสมดุล การรายงานข่าวมีความสมดุลทั้ง 2 ฝ่าย</p> <p>ประเด็นความเป็นธรรม พบว่ายังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของ “ภาพ” และ “เสียง” ของแหล่งข่าวโดยให้ภาพและเสียงแก่กลุ่มผู้สนับสนุนมากกว่ากลุ่มไม่สนับสนุน ขณะที่ประเด็น “เนื้อหา” พบว่าไม่เป็นธรรมและขาดรายละเอียดการนำเสนอ “เนื้อหาสาระ” ของกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนอยู่ เพราะมุ่งเน้นแต่การรายงานสถานการณ์ทั่วไป โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปฯ ขณะที่เนื้อหาสาระฝ่ายสนับสนุนกลับมีประเด็นที่หลากหลายมิติมากกว่า</p> <p>ประเด็นเรื่องความเป็นกลาง พบว่าในการรายงานข่าวยังมีความเป็นกลางอยู่บ้าง ยกเว้นบางช่วงข่าวที่มีการสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวลงไปเช่นในรายการข่าวตอนเช้า เช่น มีการกล่าวถึงนายกในทางที่สงสาร (คนที่โชคร้าย, ถูกกดดัน)</p>

ส่วนที่ 4

สรุปผลการศึกษา

โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อฯ รอบที่ 4 เรื่อง “รายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ ฟรีทีวี (3, 5, 7, 9 11 และ itv): กรณีการชุมนุมของประชาชน 11 กุมภาพันธ์ ‘49” เพื่อสำรวจสัดส่วนเวลา, ปริมาณเนื้อหาการรายงานข่าว “การชุมนุม 11 กุมภาพันธ์” ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า ทางสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีทั้ง 6 ช่องว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด และเพื่อศึกษาวิเคราะห์การรายงานข่าวในประเด็น ความสมดุล, ความเป็นธรรม, และความเป็นกลางของการรายงานข่าวนั้นๆ ในแต่ละช่องสถานี โดยศึกษาจาก “เนื้อหาข่าว” ที่เกี่ยวข้องกับนายกรัฐมนตรีและการชุมนุม ตลอดจนประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ ฝ่ายสนับสนุน, ฝ่ายไม่สนับสนุน และฝ่ายไม่สนับสนุนฝ่ายใด

ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า

สัดส่วนการนำเสนอ: การนำเสนอข่าวของบางช่องสถานีมีปริมาณน้อยมาก หากเปรียบเทียบกับช่องสถานีอื่น และเฉลี่ยรวมทุกช่องก็ไม่เกิน 1 ใน 3 ของเวลารายการข่าว/วิเคราะห์ข่าวทั้งหมด

ความเป็นกลาง เกือบทุกช่องสถานียังคงมีความเป็นกลาง อาจมีบ้างบางช่องที่มักจะสอดแทรกความคิดเห็นของผู้ประกาศข่าวเข้าไปในการรายงานข่าว โดยมากที่เหมือนกันคือการเรียกกลุ่มไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีว่า “มือบ” “กลุ่มต่อต้าน” “ผู้ประท้วง” และเรียกบุคคลที่ร่วมดำเนินการอภิปรายบนเวทีว่า “แกนนำการคัดค้าน”

ความสมดุล พบว่าทุกช่องมีความสมดุลในการนำเสนอเนื้อหาทั้ง 2 ด้าน และบางช่องก็นำเสนอฝ่ายที่ 3 คือ กลุ่มที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี, กลุ่มที่ไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี และกลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด อย่างไรก็ตาม แม้จะพบว่ามี การนำเสนอข่าวจากทั้ง 2 หรือ 3 ฝ่าย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าในแง่สัดส่วนพื้นที่ข่าวของแหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ จะเท่ากัน

ความเป็นธรรม ในมิติด้าน “ภาพและเสียง” ของแหล่งข่าวพบว่า โดยมากเน้นการรายงานข่าวโดยมี “ภาพและเสียง” ของแหล่งข่าวฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรี (โดยเฉพาะภาพและเสียงของนายกรัฐมนตรี) ขณะที่ “ภาพและเสียง” ของฝ่ายไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับปรากฏน้อยกว่ามาก หรือแทบไม่ปรากฏเลยในบางช่อง

ขณะที่ความเป็นธรรมในมิติด้าน “เนื้อหา” ของการรายงานข่าวกรณี 11 กุมภาพันธ์ พบว่า เกือบทุกช่องขาดความเป็นธรรมในการนำเสนอเนื้อหาข่าว โดยพบว่า เนื้อหาข่าวของฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรีมีมากกว่า ลึกกว่า และมีรายละเอียดมากกว่าในหลากหลายประเด็น เช่น การห้ามใช้พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า โดยตำรวจ, การกีดกันนายทศพรที่ภาคใต้, ประชาชนให้กำลังใจนายกรัฐมนตรี, เนื้อหาข่าวจากรายการ “นายกทักษิณคุยกับประชาชน” ประเด็นการขายหุ้นชินฯ โดยถูกกฎหมาย, ประเด็นการเตรียมทำประชามติ แก้อิทธิพลในวาระเลือกตั้งวุฒิสมาชิกซึ่งยึดพื้นที่ในรายการข่าวโดยรวมจากทุกช่องได้มากกว่า

ขณะที่เนื้อหาข่าวของฝ่ายไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีกลับมีประเด็นไม่มากนัก และมักมุ่งเน้นไปที่
 ประเด็นสถานการณ์การชุมนุม ณ พื้นที่ลานพระบรมรูปทรงม้า เพียงการนำเสนอ “ภาพและบรรยาย
 บรรยายภาพ” ของการชุมนุมสถานการณ์ทั่วไป การพูดถึงแกนนำว่ามีใครบ้างและประเด็นที่นำเสนอมากที่สุด
 คือ “การใช้อำนาจตามบทบาทหน้าที่ของตำรวจต่อกลุ่มผู้ชุมนุม” เช่น การเขียนใบสั่ง การห้ามใช้เครื่อง
 เสี่ยง การห้ามกีดขวางการจราจร โดยมากยังขาดการนำเสนอเนื้อหาสาระของการชุมนุมบนเวที ซึ่งเรียกร้อง
 ให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง หรือประเด็นความไม่ชอบธรรมของนายกรัฐมนตรีในแง่มุมต่างๆ อาจ
 สรุปได้ว่าการรายงานข่าวโดยมากทำได้เพียงให้ผู้ชมทราบบรรยากาศของการชุมนุม แต่จะไม่ทราบถึงสาระ
 สำคัญที่ถูกพูดถึงบนเวทีการชุมนุม

ข้อเสนอแนะจากโครงการฯ

1. การนำเสนอข่าวของบางช่องสถานีมีปริมาณน้อยมาก หากเปรียบเทียบกับช่องสถานีอื่น สถานี
 โทรทัศน์ฟรีทีวีจึงควรให้ความสำคัญกับเหตุการณ์การชุมนุมดังกล่าวให้มากขึ้นกว่าที่เป็น
2. ถึงแม้ว่า ทุกช่องสถานีจะนำเสนอประเด็นข่าวนี้ แต่การนำเสนอข่าวเป็นเพียงการนำเสนอภาพและ
 บรรยายบรรยายภาพก่อน ระหว่าง และหลังการชุมนุม รวมถึงการพูดถึงแกนนำว่ามีใครบ้าง แต่ยังไม่
 ขาดการนำเสนอประเด็นที่ถูกยกขึ้นมาพูดคุยบนเวทีการชุมนุมที่เป็นสาระสำคัญของการชุมนุม
 เรียกร้อง ให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง ทำให้ผู้ชมทราบเพียงบรรยากาศของการชุมนุม แต่
 จะไม่ทราบถึงสาระสำคัญที่ถูกพูดถึงบนเวทีการชุมนุมเลย
3. ความสมดุลของข่าว ทุกช่องสถานีนำเสนอทั้ง 3 ฝ่าย คือ กลุ่มที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี, กลุ่มที่ไม่
 สนับสนุนนายกรัฐมนตรี และกลุ่มไม่สนับสนุนฝ่ายใด แต่ไม่มีความเป็นธรรมโดยเฉพาะประเด็น
 การให้พื้นที่ในข่าว หากพูดถึงแกนนำเสนอ “ภาพ” และ “เสียง” ทุกช่องสถานีให้พื้นที่ของกลุ่มที่
 สนับสนุนนายกรัฐมนตรีมากกว่า สำหรับบางช่องสถานีไม่ให้พื้นที่ “เสียง” ของกลุ่มไม่สนับสนุน
 นายกรัฐมนตรีเลย รวมถึงความไม่เป็นธรรมในการนำเสนอ “เนื้อหา” เกือบทุกช่องสถานี ขาด
 ความเป็นธรรมในการนำเสนอเนื้อหาสาระสำคัญของการชุมนุม มุ่งนำเสนอเพียงสถานการณ์
 ทั่วไปเพียงประเด็นเดียว ในขณะที่ให้นำหนักการนำเสนอกลุ่มที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีในปริมาณ
 ที่มากกว่า ทั้งประเด็นภารกิจนายกฯที่ภาคใต้ ชาวที่ตัดบางส่วนมาจากรายการนายกฯพบ
 ประชาชนในประเด็น ชายหุ่นชินฯ เตรียมทำประชามติแก้รัฐธรรมนูญในวาระเลือกตั้งวุฒิสมาชิก
4. ความเป็นกลาง เกือบทุกช่องสถานีมีความเป็นกลาง แต่มักจะสอดแทรกความคิดเห็นของผู้
 ประชาชนเข้าไปในการเรียกกลุ่มไม่สนับสนุนว่า “มือบ” “กลุ่มต่อต้าน” หรือเรียกบุคคลที่ร่วม
 ดำเนินการอภิปรายบนเวทีว่า “แกนนำการคัดค้าน”

ส่วนที่ 5

ภาคผนวก

ข่าวที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ส.นักข่าวฯ ตั้งศูนย์เรื่องร้องเรียน “ข่าวที่ไม่ได้ออกอากาศ”

Source - ผู้จัดการออนไลน์ (Th)
Friday, February 10, 2006 17:02

กรุงเทพฯ--10 ก.พ.--ผู้จัดการออนไลน์

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ฯ เรียกร้องสื่อวิทยุโทรทัศน์เสนอข่าวรอบด้าน จับมือพันธมิตร ตั้งศูนย์เฝ้าติดตามการรายงานข่าวพร้อมรับเรื่องร้องเรียน “ข่าวที่ไม่ได้ออกอากาศ”

วันนี้ (10 ก.พ. 49) นายสมชาย แสวงการ นายกษมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวภายหลังจากการประชุมกรรมการบริหารสมาคมฯ เกี่ยวกับประเด็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่อประเด็นร้อนทางการเมือง ของสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ โดยเฉพาะกรณี การชุมนุมครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ 4 ก.พ.49 ที่ผ่านมาซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ปรากฏว่ามีข้อติติงการรายงานข่าวของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ช่องต่างๆว่าไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือให้พื้นที่สำหรับข่าวที่รอบด้านและหลากหลายมากเพียงพอ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย แสดงความห่วงใยต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เกรงว่า หากสื่อถูกปิดกั้นการทำงานตามวิชาชีพ ก็อาจกลายเป็นตัวเร่งให้เกิดความรุนแรงตามมา

“เราตั้งข้อสังเกตว่า มีนักข่าวในพื้นที่จำนวนมาก ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องแต่การให้เวลาออกอากาศกลับมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับรายการด้านบันเทิงต่างๆ และทราบว่า ข่าวหลายชิ้น ส่งไปแล้วไม่ได้ออกอากาศ สมาคมฯ เป็นห่วงเรื่องนี้อย่างมาก เพราะสื่อวิทยุและโทรทัศน์ มีอิทธิพลและเข้าถึงคนได้มาก รวดเร็ว ดังนั้นจึงอยากขอให้สถานีวิทยุโทรทัศน์ทุกแห่งรวมถึงเจ้าของกิจการ และบรรณาธิการข่าวเปิดพื้นที่เพื่อให้การรายงานข่าวมีความสมบูรณ์และรอบด้านโดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ”

นายกษมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวเพิ่มเติมว่า เข้าใจข้อจำกัดของการทำงานของสื่อ แต่เชื่อมั่นว่าเพื่อนนักข่าวทุกคน จะยึดมั่นในการทำงานด้วยความรับผิดชอบในวิชาชีพ อย่างเต็มที่ ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะกรณีนี้เท่านั้น แต่พูดในภาพรวมถึงการรายงานข่าวอื่นๆ ที่เป็นผลกระทบต่อสังคมด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สมาคมฯ ยินดีจะเป็นหน่วยงานกลางในการรับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งประเด็นร้องเรียน หากเพื่อนนักข่าวคนใด ได้รับผลกระทบจากการทำงานในหน้าที่โดยสุจริต หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำงาน ก็ให้ส่งข้อมูลมาที่สมาคมฯ ได้ เพื่อหารือดำเนินการแก้ไขต่อไป

“สมาคมฯ ได้ขอความร่วมมือไปยังโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม เพื่อทำหน้าที่ติดตามบันทึกการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ในเหตุการณ์สำคัญๆ และจะเสนอผลสรุปการรวบรวมข้อมูลต่อสาธารณะอีกครั้ง” นายกษมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ฯ กล่าวท้ายสุด--จบ--

สมาคมนักข่าวทีวีตั้งศูนย์ติดตามการนำเสนอข่าวของทีวี-วิทยุ

Source - ผู้จัดการออนไลน์ (Th)
Friday, February 10, 2006 18:41

กรุงเทพฯ--10 ก.พ.--ผู้จัดการออนไลน์

นายสมชาย แสวงการ นายกษมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ เกี่ยวกับประเด็นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่อประเด็นร้อนทางการเมืองของสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ โดยเฉพาะกรณีการชุมนุมครั้งใหญ่ เมื่อวันที่ 4 ก.พ.ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ปรากฏว่ามีข้อติติงการรายงานข่าวของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ว่า ไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือให้พื้นที่สำหรับข่าวที่รอบด้านและหลากหลายมากเพียงพอ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จึงแสดงความห่วงใยต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเกรงว่า หากสื่อถูกปิดกั้นการทำงานตามวิชาชีพ อาจกลายเป็นตัวเร่งให้เกิดความรุนแรงตามมา

“เราตั้งข้อสังเกตว่า มีนักข่าวในพื้นที่จำนวนมาก ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง แต่การให้เวลาออกอากาศกลับมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับรายการด้านบันเทิงต่าง ๆ และทราบว่า ข่าวหลายชิ้นส่งไปแล้วไม่ได้ออกอากาศ สมาคมฯ เป็นห่วงเรื่องนี้อย่างมาก เพราะสื่อวิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลและเข้าถึงคนได้มากรวดเร็ว ดังนั้น จึงอยากให้สถานีวิทยุ

โทรทัศน์ทุกแห่ง รวมถึงเจ้าของกิจการ และบรรณาธิการข่าวเปิดพื้นที่เพื่อให้การรายงานข่าวมีความสมบูรณ์และรอบด้าน โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ" นายสมชาย กล่าว

นายกสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย กล่าวว่า เข้าใจข้อจำกัดของการทำงานของสื่อ แต่เชื่อมั่นว่า นักข่าวทุกคนจะยึดมั่นการทำงานด้วยความรับผิดชอบในวิชาชีพอย่างเต็มที่ ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะกรณีนี้เท่านั้น แต่พูดในภาพรวม ถึงการรายงานข่าวอื่น ๆ ที่เป็นผลกระทบต่อสังคมด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ สมาคมฯ ยินดีจะเป็นหน่วยงานกลางในการรับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งประเด็นร้องเรียน หากนักข่าวคนใดได้รับผลกระทบจากการทำงานในหน้าที่โดยสุจริต หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำงาน ขอให้ส่งข้อมูลมาที่สมาคมฯ ได้ เพื่อหารือและดำเนินการแก้ไขต่อไป

นายสมชาย กล่าวด้วยว่า สมาคมฯ ได้ขอความร่วมมือไปยังโครงการศึกษาและเผยแพร่หนังสือ เพื่อสุขภาพของสังคม เพื่อทำหน้าที่ติดตาม บันทึกการเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ของต่าง ๆ ในเหตุการณ์สำคัญ ๆ โดยจะเสนอผลสรุปการรวบรวมข้อมูลต่อสาธารณะอีกครั้ง--จบ--

ตามหา...“ความเป็นธรรม” ในข่าวการชุมนุม

ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

คอลัมน์เสียงสตรี หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ ฉบับวันที่ xx

กลายเป็นว่า ประเด็นเรื่องความไม่เป็นธรรมของการรายงานข่าวการชุมนุม เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ อันเป็นข้อสรุปจากการเผยแพร่หนังสือ ของโครงการศึกษาและเผยแพร่หนังสือ (Media Monitor) ได้สร้างความไม่พอใจให้แก่สถานีโทรทัศน์บางช่อง ซึ่งยืนยันว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ และนักข่าวในสนามก็ทำงานใกล้ชิดกับผู้ชุมนุมอย่างมาก

ผู้เขียนก็มีความเชื่อว่านักข่าวในพื้นที่ ไม่ว่าสังกัดช่องใดหรือฉบับใด ต่างก็ตั้งใจทำงานและทำตัวเป็นมิตรกับผู้ชุมนุม การที่ผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ช่อง 7 และไอทีวี ถูกผู้ชุมนุมบางคนข่มขู่ทำร้ายเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง เพราะนักข่าวย่อมได้รับความคุ้มครองเมื่ออยู่ในสนามข่าว

แต่สิ่งที่เป็ปัญหาก็คือ รายงานข่าวที่ปรากฏทางหน้าจอซึ่งผ่านกระบวนการตรวจสอบของบรรณาธิการข่าวประจำสถานี ที่มีผลทำให้ข่าวของวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ถูกจับลงกรอบข่าว (news framing) ที่เอนเอียงไปทางรัฐบาลมากกว่าเสียงของประชาชน อันเป็นปรากฏการณ์ข่าวที่เราเห็นกันจนชิน ถูกผลิตซ้ำแล้วซ้ำอีก จนนักข่าวเองก็มักจะเริ่มมองไม่เห็นว่ กำลังทำข่าวภายใต้การถูกรอบงำทางความคิดจากกลุ่มใด

ผลการศึกษาของโครงการศึกษาและเผยแพร่หนังสือ โดยกรบันทึกรายงานข่าวของสถานีฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ตั้งแต่เวลา 05.00 – 00.30 น. พบว่าเฉลี่ยรวมทุกช่องแล้ว มีข่าวการชุมนุมไม่เกิน 1 ใน 3 ของเวลาข่าวทั้งหมด เมื่อมาพิจารณาด้วยเกณฑ์ชีวิตลักษณะข่าวสามประการ อันได้แก่ ความเป็นกลาง (objectivity) คือการนำเสนอข่าวโดยปราศจากการใส่ความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวลงไปปะปนในข่าวนั้น พบว่าทุกสถานีมีความเป็นกลาง เมื่อพิจารณาในแง่ของความสมดุล (balance) คือการนำเสนอเนื้อหาจากทั้ง 2 ด้าน คือกลุ่มสนับสนุนนายกรัฐมนตรี กับกลุ่มไม่สนับสนุนนั้น พบว่าทุกช่องมีความสมดุล คือเสนอข่าวจากทั้งสองฝ่าย

แต่เมื่อมาดูเรื่องของความเป็นธรรม (fairness) คือการให้พื้นที่ในข่าวแก่แหล่งข่าวฝ่ายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน พบว่ามีความไม่เป็นธรรมในมิติของภาพและเสียงของแหล่งข่าว คือพบว่าแหล่งข่าวฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรีมีโอกาสได้นำเสนอทั้งภาพและเสียงมากกว่า ข่าวบางเหตุการณ์นำมาเสนอซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น เสียงนายกฯ ในรายการวิทยุนายกฯพบประชาชน หรือการเยี่ยมชมเยื้องหน้าขบวนรถไฟ และกลุ่มคนที่มาให้กำลังใจนายกฯ ในขณะที่ทางซีกของผู้ไม่สนับสนุนนายกฯ นั้น มักปรากฏเฉพาะภาพข่าวและบรรยากาศที่เน้นจำนวนผู้ชุมนุมมากกว่าสาระของการชุมนุมที่ถูกพูดถึงบนเวที

ความเป็นธรรมถือว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมากในบรรดาสิ่งที่เรียกว่าอุดมการณ์ของวิชาชีพวารสารศาสตร์ เพราะไม่สามารถชี้วัดได้อย่างชัดเจน เหมือนกับเรื่องของความสมดุลและความเป็นกลาง และมีลักษณะของการตอรองเชิงอำนาจอยู่ด้วย แต่อันที่จริงแล้ว ความเป็นธรรมไม่ใช่เรื่องใหม่ มีที่มาจากพัฒนาการของอุดมการณ์แห่งความเป็นกลางนั่นเอง

อุดมการณ์เรื่องความเป็นกลางนี้พัฒนาขึ้นในตะวันตกในช่วงต้นศตวรรษที่ 19 เพื่อป้องกันปัญหาการแข่งขันแย่งกลุ่มผู้อ่านของหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้น จนนำไปสู่การข่าวหรือสร้างสีสันให้แก่ข่าว ใส่ความคิดเห็น และการสร้างพวกหรือถือฝักฝ่ายของหนังสือพิมพ์จนทำให้หนังสือพิมพ์ต้อยคุณภาพลงและขาดความน่าเชื่อถือ ยิ่งในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 หนังสือพิมพ์ได้กลายเป็นเป้าที่ผู้คนมองอย่างหวาดระแวงว่าเป็นเครื่องมือในการชวนเชื่อของรัฐบาลและระบบอุตสาหกรรม ทำให้แนวคิดความเป็นกลางมีความหมายถึง การพยายามค้นหาความจริงผ่านวิธีการที่ต้องมีหลักฐานข้อเท็จจริงและตรวจสอบได้ รวมไปถึงการแยกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น และการยืนยันยึดในหลักแห่งความยุติธรรมและสมดุล

ต่อมาหลักแห่งความเป็นกลางได้ถูกตั้งคำถามจากสื่อมวลชนด้วยกันเองอย่างมาก รวมทั้งในวงการสื่อของไทย ศ.สุภาศิริมานนท์ ปรมาจารย์แห่งวงการหนังสือพิมพ์ไทยจึงได้เสนอ “หลักแห่งความจริงที่แท้จริง” ขึ้น ซึ่งหมายถึง การไม่แบ่งฝักฝ่าย การไม่พัวพันกับกลุ่มผลประโยชน์ใดๆ และการรายงานข่าวโดยปราศจากความลำเอียง ซึ่งทั้งหมดนี้มีนัยของความเป็นอิสระจากอิทธิพลและความคิดใดๆ ที่จะทำให้การทำข่าวปราศจากความยุติธรรมด้วย

อุดมการณ์แห่งความเป็นธรรมจึงกลายเป็นเสาหลักอีกต้นหนึ่งของการทำข่าว ซึ่งเน้นที่การให้ความชอบธรรมและการเคารพความหลากหลายของแนวคิดต่างๆ ที่ปะปนอยู่ในสังคม ในขณะเดียวกัน ก็มุ่งเน้นที่จะให้โอกาสหรือเสียงแก่กลุ่มคนที่เป็เสียงส่วนน้อยหรือกลุ่มคนด้อยโอกาสในสังคม แนวคิดความเป็นธรรมเกิดขึ้นพร้อมๆ กับกระแสธรรมาภิบาล (good governance) หรือประชาสังคม (civil society) ซึ่งมีหลักการของการจัดการและขับเคลื่อนสังคมด้วยหลักแห่งศีลธรรม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการไม่แยกตัวออกจากพลเมืองและชีวิตสาธารณะ

ในแง่นี้ ความเป็นธรรมจึงถือเป็นอุดมการณ์ข่าวที่สนองตอบเจตนารมณ์ของการสื่อสารเพื่อประโยชน์สาธารณะมากที่สุด แต่ด้วยสภาพที่สื่อของไทยขาดความเป็นอิสระมานาน แม้จะดูว่ามีสิทธิเสรีภาพในสายตาของประชาชนทั่วไป สามารถเสนอเรื่องบันเทิงและเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นได้อย่างไร้ขีดจำกัด แต่นั่นก็คือผลพวงของการที่สื่อไทยถูกรอบงำเชิงความคิดผ่านการควบคุมโครงสร้างความเป็นเจ้าของและการผูกขาดของกลุ่มธุรกิจการเมืองมานาน จนทำให้สื่อส่วนมากหลีกเลี่ยงที่จะเสนอความเคลื่อนไหวของกลุ่มความคิดเห็นที่แตกต่าง หรือกลุ่มปฏิรูปสังคมในมิติต่างๆ แต่กลับไปเสนอสิ่งที่

เรียกว่าเป็นการย่ำเท้าอยู่กับเรื่องไร้สาระ เรื่องที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนดวาระขึ้นมาเพื่อกลบข่าวเชิงลบทั้งหลาย และเรื่องที่ทำให้สังคมเกิดความแปลกแยกและขัดแย้งกันเอง

การรายงานข่าวการชุมนุมในวันอาทิตย์นี้ จึงถือเป็นเวทีเรียนรู้ครั้งยิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่งของสื่อมวลชนว่าจะนำเอาหลักแห่งความเป็นธรรมมาใช้เป็นพื้นฐานของการรายงานข่าวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะได้อย่างไร การนำเสนอเสียงที่หลากหลายและความคิดเห็นที่แตกต่างอย่างรอบด้านและครบถ้วน จะทำให้ประชาชนเกิดการพิจารณาใคร่ครวญในสถานการณ์ต่างๆ ที่เรียกว่าเป็นปัญหาสาธารณะได้ดียิ่งขึ้น และก็จะทำให้รัฐบาลเริ่มฟังเสียงประชาชนมากขึ้นด้วย

ความเป็นธรรม ไม่ใช่สิ่งที่ตามหาได้ยากเย็นในวงการสื่อ ขอแต่เพียงให้สื่อมวลชนมีความกล้าหาญ และศรัทธาในอุดมการณ์ของวิชาชีพ.....เชื่อว่าหลังวันที่ 26 กุมภาพันธ์นี้ วงการสื่อน่าจะได้มีการปฏิรูปแนวทางการทำข่าวเพื่อสาธารณะกันอีกยกแน่นอน

โอกาสที่สื่อจะก่อกำเนิดภูมิกลับมา

ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

คอลัมน์เสียงสตรี หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ xx

ยังเหลือเวลาอีกหนึ่งสัปดาห์ที่สื่อมวลชน โดยเฉพาะโทรทัศน์และวิทยุจะพิสูจน์ให้ประชาชนได้เห็นว่ายี่สิบปีที่ผ่านมา หรือ ยี่สิบปีที่ผ่านมาเกี่ยวกับกลุ่มทุนการเมืองที่ใช้ทั้งอำนาจอุปถัมภ์และอำนาจกรรมสิทธิ์ในการครอบครองสื่อ

ก่อนวันที่ 26 กุมภาพันธ์นี้ สื่อวิทยุและโทรทัศน์ที่ยังมีอุดมการณ์เพื่อสาธารณะอยู่นั้น จึงน่าจะรีบไขว่โอกาสนี้ กู้ชื่อเสียงและความเชื่อมั่นแห่งการเป็นฐานันดรที่สืบทอดกันมา หลังจากที่ไม่เป็นกลางของสื่อจำนวนหนึ่งได้ส่งผลให้สื่อทั้งหมดถูกระบายสื่ออย่างประอะประอะไปทั่วกันหมด และถูกขานนามจากกลุ่มวิพากษ์สังคมว่า สื่อมวลชนเป็นได้แค่ "สุนัขขี้ตัง" มิใช่สุนัขเฝ้าบ้าน

ห้าปีที่ผ่านมาของรัฐบาลทักษิณ น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับการทำให้โครงสร้างของระบบสื่อสารมวลชนไทย ถูกสั่นคลอน และตกอยู่ในสภาพของ "วัฒนธรรมแห่งความเปราะบางและหวาดกลัว" จนผู้ที่เกี่ยวข้องกับสื่อในทุกระดับ เลือกว่าจะเซ็นเซอร์ตัวเองด้วยการไม่นำเสนอข่าวของฝ่ายคัดค้านรัฐบาล หรือบิดประเด้นข่าวบางแง่มุมเพื่อไม่ให้เกิดภาพลบกับรัฐบาล

สถานการณ์ที่จัดได้ว่าเป็นการสั่นคลอนระบบสื่อและสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนนั้น เริ่มมาตั้งแต่ที่รัฐบาลพรรคไทยรักไทยเข้ามาบริหารประเทศในต้นปี 2544 ซึ่งในช่วงต้นนั้นยังเป็นลักษณะของการสั่งระงับรายการบางตอน หรือ ทำให้เสียงสัมภาษณ์สดบุคคลทางการเมืองบางคนขาดหายไปโดยอ้างเหตุขัดข้องทางเทคนิค หรือ ให้ออกเลิกรายการบางรายการโดยอ้างเหตุผลว่าผู้ดำเนินรายการไม่มีใบอนุญาตผู้ประกาศข่าว

สถานการณ์การคุกคามสื่อในช่วงสองปีแรกของรัฐบาล ดูไม่อีกทีก็ครึกโครมหรือมีผลให้ประชาชนทั่วไปรู้สึกเดือดร้อนมากนัก จะมีก็แต่กลุ่มนักสิทธิมนุษยชน และนักเคลื่อนไหวเพื่อการปฏิรูปสื่อเท่านั้นที่เริ่มส่งสัญญาณบอกสังคมว่า กำลังเกิดอะไรขึ้นกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน

แต่พอกลางปี 2546 เป็นต้นมา สถานการณ์ต่างๆ เริ่มชัดเจนและรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ เพราะการที่รัฐบาลใช้ความได้เปรียบทางการเมืองและการบริหารเข้าไปจัดวางโครงสร้างสื่อที่เป็นของรัฐให้เชื่อมต่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ และการเมืองของกลุ่มตน ได้ส่งผลให้เกิดการกวาดต้อนสื่อเข้ามาเป็นพวกพ้องอย่างยกใหญ่ และในขณะเดียวกันก็เกิดยุทธการของการผลักดันสื่อที่ไม่ยอมเป็นพวกออกจากรายการ

การแทรกแซงในระดับโครงสร้างขององค์กรสื่อที่มีตั้งแต่การใช้กลยุทธ์ของการให้ทุนสนับสนุนในรูปแบบของโฆษณา การใช้หน่วยงานราชการในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์สถานีสมาส่งการยกเลิกสัญญาเกี่ยวกับรายการข่าวบางบริษัทโดยอ้างเพียงเหตุผลของการปรับผังรายการ การชิงต่อสัญญาสัมปทานระยะยาวให้กับสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 และช่อง 7 การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ อสมท. การแก้ไขสัญญาของไอทีวี จนทำให้ทีวีเสรีเพื่อประชาชน พลิกโฉมกลายเป็นทีวีเชิงพาณิชย์ และได้รับการปรับลดค่าสัมปทานที่ต้องจ่ายให้รัฐ ทำให้ประเทศชาติต้องสูญเสียผลประโยชน์อันควรจะเป็นของสาธารณะไปอย่างมหาศาล

ทั้งหมดนี้ยังไม่นับรวมอีกหลายสิบกมของการปลดนักข่าว การเปลี่ยนตัวผู้บริหารสถานีหรือบรรณาธิการข่าว การส่งคนเข้ามาแทรกซึมความเป็นอิสระของกองบรรณาธิการ การเข้าไปจัดการกับเนื้อหาและสัดส่วนรายการของสื่อต่างๆ

และล่าสุดคือ กรณีการปลดบัญญัติ สุขถิ่นไทย ผู้จัดการรายการ "ข่าววันใหม่" ทางช่อง 3 เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยไม่แจ้งล่วงหน้าและให้เหตุผลเพียงแค่ว่าต้องการปรับปรุงรูปแบบรายการใหม่ ง่ายๆ ที่เข้าใจกันได้ไม่ยากกว่า น่าจะมีเหตุผลอยู่เบื้องหลังการออกใบสั่งครั้งนี้

ยังมีการแทรกแซงในรูปแบบของการเพิกเฉยและเลกโลกของรัฐธรรมนูญ เช่น การปล่อยให้เกิดความล้มเหลวอย่างสิ้นเชิงของกระบวนการสรรหา กสช. การแปรสัญญาโทรคมนาคมที่ทำให้เกิดความได้เปรียบและผูกขาดของกลุ่มทุนในซีกรัฐบาล การกวาดต้อนหุ้นในกิจการสื่อสารมวลชนของกลุ่มธุรกิจการเมืองเครือญาติและเพื่อนฝูง การรุกรานวิทยุชุมชนด้วยการหนุนให้วิทยุชุมชนมีโฆษณาจนทำให้เกิดความขัดแย้งกันเองของวิทยุชุมชนแบบสองขั้ว และความพยายามที่จะแปรรูปกิจการสื่อสารสาธารณะอย่างช่อง 11 ให้เป็นเชิงพาณิชย์มากขึ้น

อีกทั้งมีการใช้เครื่องมือทางกฎหมายฟ้องหมิ่นประมาทสื่อและผู้พิพากษาวิจารณ์รัฐบาล เช่น กรณีการฟ้องคดีหมิ่นประมาทสิทธิสัญญา กลางณรงค์ และหนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ถึง 400 ล้านบาท การพิพากษาคดีอาญาแก่เสถียร จันทิมาธรหัวหน้าวิทยุชุมชนอ่างทอง ซึ่งทั้งสองกรณีนี้เป็นที่เข้าใจกันดีว่า เป็นการฟ้องร้องเพื่อปรามรายอื่นๆ แม้ทางฝ่ายทนายของบริษัทชินคอร์ปฯ จะยื่นข้อเสนอมือกลางสัปดาห์นี้เพื่อขอถอนฟ้องคดีของสิทธิสัญญา แต่ก็เป็นที่น่าเคลือบแคลงใจว่าทำไมมาขอถอนความในช่วงที่นายฯ กำลังอยู่ในภาวะขาลงเช่นนี้

กรณีการแทรกแซงสื่อดังที่กล่าวมานี้ ได้ส่งผลให้เกิดการผูกขาดทางความคิด ควบคุมเนื้อหา และกำหนดวาระข่าวสารที่สังคมควรรับรู้ ดังจะเห็นได้จากการครอบงำที่สื่อทางวิทยุทุกเช้าวันเสาร์ของนายฯ ที่เป็นการสื่อสารแบบทางเดียวมาโดยตลอด การจัดการเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจของสาธารณะ เช่น เรย์ลิตีโชว์ที่อาจสามารถ หรือการปิดกั้น

โอกาสสืบรู้ข้อมูลข่าวสารของสาธารณะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสียงและชีวิตของประชาชน เช่น การผูกขาดข่าวสารกรณีใช้หวัดนกเมื่อต้นปี 2547

ห้าปีแห่งแรงกดดันที่รัฐบาลกระทำกับสื่อ ทำให้สื่อมวลชนกลายเป็นสถาบันที่ได้รับความน่าเชื่อถือเกือบต่ำสุดจากประชาชน และทำให้สื่อถูกตั้งคำถามเรื่องความเป็นกลาง ความเป็นอิสระอย่างมากมาย จนกล่าวได้ว่าไม่มียุคสมัยใดที่เรื่องของจริยธรรมและความรับผิดชอบของสื่อจะถูกทำทลายและวิพากษ์วิจารณ์หนักเท่ากับยุคสมัยนี้

การร้องเรียนของผู้สื่อข่าวที่วิพากษ์ว่าถูกปฏิบัติจากกลุ่มผู้ชุมนุมเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์อย่างไม่เป็นธรรมนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่ไม่พึงพอใจที่ประชาชนมีต่อสื่อ แม้การใช้ความรุนแรงของคนเหล่านั้นเป็นสิ่งไม่พึงกระทำ และนักข่าวเหล่านี้เป็นเพียงพลายเหตุของปัญหาก็ตาม แต่สื่อต้องไขโอกาสนี้ใคร่ครวญว่ากระแสดังกล่าวเหล่านี้สืบเนื่องมาจากสาเหตุใด

การติดตามตรวจสอบการรายงานข่าววันที่ 11 กุมภาพันธ์ของสถานีโทรทัศน์แบบฟรีทีวีทั้ง 6 ช่อง โดยโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) ยืนยันให้เห็นว่าสื่อขาดความเป็นธรรมทั้งในมิติของการให้พื้นที่ การเสนอภาพและเสียงของแหล่งข่าว คือให้น้ำหนักไปที่การถ่ายทอดสดภารกิจของนายกษัตริย์ภาคใต้ และกลุ่มของผู้สนับสนุนนายกษัตริย์ มากกว่าการถ่ายทอดเหตุการณ์และสาระจากการชุมนุม ผลการศึกษาที่ทำอย่างเป็นระบบเช่นนี้น่าจะกระตุ้นให้สื่อได้พิจารณาตัวเอง และร่วมกันวางแนวทางที่จะเสนอข่าวของทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายไม่สนับสนุนรัฐบาล

อย่างเป็นธรรมและเป็นกลาง ระมัดระวังการชี้นำและการใช้ภาษาที่ตอกย้ำอคติหรือสร้างความเกลียดชังระหว่างกัน สื่อต้องหาทางที่จะฝ่าฟันวิกฤติแห่งศรัทธาที่ส่งสมมากกว่าห้าปีออกไปให้ได้ ด้วยการแสดงให้เห็นว่าการทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ของสาธารณะยังเป็นเจตนารมณ์อันยิ่งใหญ่ของสื่อ

ถ้าไม่เช่นนั้น เกียรติภูมิของสถาบันแห่งนี้ก็คงไม่หลงเหลืออีกต่อไป

ติง “สื่อทีวี” เอียงเล่นข่าวเข้าข้าง “แม่่ว” มากกว่ามีอบกู่ชาติ

Source - ผู้จัดการออนไลน์ (Th)
Friday, February 17, 2006 15:34

กรุงเทพฯ--17 ก.พ.--ผู้จัดการออนไลน์

ส.นักข่าววิทยุและโทรทัศน์ฯ ติแสบหน้าฟรีทีวี กรณีการนำเสนอข่าวมีอบกู่ชาติที่กษัตริย์ ขาดความเป็นธรรม มุ่งเน้นเสนอกิจกรรมของนายกษัตริย์แต่ละเลยเหตุผลและเป้าหมายของการชุมนุมของมีอบกู่ชาตินำเสนอเพียงความคืบหน้าของสถานการณ์เท่านั้น

วันนี้ (17 ก.พ.) สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้ร่วมกับโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม (media monitor) รายงานผลการศึกษาเรื่อง “รายการข่าว วิเคราะห์ข่าว โทรทัศน์ ฟรีทีวี (3, 5, 7, 9, 11 และ ไอทีวี) กรณีการชุมนุมของประชาชนเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2549 ณ สมาคมนักข่าวและนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

จากผลการศึกษา ระบุว่า การนำเสนอข่าวผ่านการรายงานข่าว และวิเคราะห์ข่าวโดยภาพรวม กรณีการชุมนุม ยังขาดความเป็นธรรม ในมิติพื้นที่ของภาพของแหล่งข่าว และเสียงของแหล่งข่าว ซึ่งมีการให้พื้นที่ที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีน้อยกว่า ส่วนประเด็นเนื้อหา พบว่า เกือบทุกช่องไม่มีความเป็นธรรม เพราะไม่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระ โดยเฉพาะเหตุผลและเป้าหมายของการชุมนุม

พบว่า กลับนำเสนอเรื่องความพยายามเข้าใช้ลานพระบรมรูปในการชุมนุม เป็นความคิดเห็นของผู้คนโดยทั่วไปที่ไม่ใช่แกนนำ สิ้นการชุมนุม ขณะที่การนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มผู้สนับสนุน มีความหลากหลายประเด็น และมีเนื้อสาระเชิงลึกลับมากกว่า

ส่วนความเป็นกลางของผู้ประกาศข่าว และผู้วิเคราะห์ข่าว มีความเหมาะสม แต่มีการใช้คำแทนกลุ่มผู้ไม่สนับสนุนนายกษัตริย์อย่างไม่เหมาะสม คือ ใช้คำว่า มีอบกู่ชาติ กลุ่มด้านนายกษัตริย์ กลุ่มกดดัน และกลุ่มคัดค้าน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พบว่า สถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ มีความสมดุลในการนำเสนอของทั้งสองฝ่าย คือ กลุ่มที่สนับสนุน และไม่สนับสนุนนายกรัฐมนตรี้--จบ--

กาแพด้า : คารวะจากจริงใจ...แต่คนข่าว ผู้กล้าในชอกหลิบฟรีทีวีทุกช่อง

Source - เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ (Th) Tuesday, February 21, 2006 02:27

ผมแอบชื่นชมคนข่าวของสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวีบางแห่งที่กำลังแสดงความกล้าในฐานะมีอาชีพอย่างไม่โล่งฉ่างอยู่ขณะนี้ กล้ารายงานและวิเคราะห์ข่าวรอบด้านมากขึ้นโดยเฉพาะกรณีเกี่ยวกับหัวหน้ารัฐบาล และความเป็นไปทางการเมืองในขณะนี้

จะไม่เอ่ยถึงช่องไหนหรือว่าใคร เพราะหวั่นว่าพวกเขาและเธอจะเข้าข่าย "บุคคลอันตรายที่ต้องกาชื่อในตารางสีดำ" (black list) แต่ขอได้รับทราบ ว่าผมได้ติดตามทุกรายงานทุกช่องอย่างละเอียด

ด้วยความเป็นห่วงหาอาทร, ด้วยความเคารพในความมุ่งมั่นทำหน้าที่โดยไม่ส่งเสียงเรียกร้องสิทธิในที่สาธารณะ, และด้วยความมุ่งมั่นที่จะรายงานและเสนอความเป็นจริงอย่างตรงไปตรงมาที่สุดเท่าที่จะทำได้

แต่ที่สำคัญคือ คนข่าวรุ่นใหม่ในช่องต่างๆ เหล่านี้ไม่ยอมกลายเป็นเพียงเครื่องมือของอำนาจรัฐที่ต้องการจะบังคับให้สื่อของรัฐกลายเป็นทาสรับใช้ข่าวเพียงด้านเดียวของพวกเขา

แน่นอนว่า ทุกสื่อวิทยุและโทรทัศน์ของรัฐยังมีคนที่เรียกตัวเองว่า คนข่าวแต่ความจริงเป็นเพียงทาสผู้รับใช้, ยอมสวามิภักดิ์นักการเมืองอย่างไรจริยธรรม จะด้วยเพราะผลประโยชน์หรือความกลัวหรือความไร้ความสำนึกในวิชาชีพก็ตามที

แต่ที่น่ายินดีอย่างยิ่งคือ ปราบกฏการณ์เล็กๆ เจ็บๆ ที่ผมสังเกตเห็นในวิทยุและโทรทัศน์ (ขออย่าว่าในฟรีทีวีที่มีภาพว่าเป็นเพียงแคกระบอกเสียงของรัฐบาล) ในช่วงนี้ที่เริ่มจะเห็นความพยายามที่จะ "รักษาระยะห่าง" ระหว่างพวกเขากับอำนาจของนักการเมือง

แน่นอนว่าความอึดอัดของคนข่าวในแวดวงเหล่านี้ได้มีมานานแล้ว พวกเขาอยู่ในฐานะที่มีอาจต่อรอง, มีอาจส่งเสียงร้อง, มีอาจรำให้ให้ใครไต่ยีน

รุ่นเก่าอาจหวาดหวั่น, ไร้ความมั่นใจ, และขาดแรงสนับสนุนจากสังคมภาคประชาชนเพียงพอ แต่เมื่อคนทำสื่อเหล่านี้ได้กำลังใจจากภาคส่วนต่างๆ ของสังคมการเมืองชาวบ้าน, เมื่อเริ่มมีความภาคภูมิใจในการทำหน้าที่อย่างสัตย์ซื่อของตนเองในฐานะสื่อมวลชน มิใช่สื่อของนักการเมืองบางกลุ่มบางพวก, เราก็เริ่มเห็น และได้ยินรายงานข่าวที่มีคุณภาพ, ที่มีแสดงถึงความมองอาจและรับผิดชอบอย่างน่าชื่นชม

แม้ว่าสมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยกับโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อ (Media Monitor) จะออกรายงานผลการศึกษาเรื่อง "รายงานข่าว, วิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์ฟรีทีวี กรณีการประชุมของประชาชนเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ว่า "ยังขาดความเป็นธรรมในมิติพื้นที่ของภาพของแหล่งข่าวและเสียงของแหล่งข่าว..." แต่ต้องยอมรับว่า การรายงานเหตุการณ์การประชุมวันที่ 11 กุมภาพันธ์ ได้ยกระดับสูงขึ้นกว่าของวันที่ 4 กุมภาพันธ์ อย่างเห็นได้ชัดเช่นกัน

ปฏิเสธไม่ได้ว่าในบรรดาคนข่าวทีวี และวิทยุที่เราได้เห็นความพยายามที่จะยกระดับการทำหน้าที่ของตนเองเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในยามที่สังคมได้เกิดความตื่นตัวต่อการรับรู้ข่าวสาร

ปฏิเสธไม่ได้เช่นกันว่า คนข่าวทีวี และวิทยุวันนี้กำลังดิ้นรน, แสวงหาและมุ่งมั่นที่จะแหวกบรยากาศมืดมนในอดีต และแสวงหาหนทางที่จะปลดตัวเองออกจากโชครวนทางการเมืองด้วยวิธีของตนเอง, ที่ละก้าว, ที่ละข่าว, ที่ละจังหวะโดยไม่ให้เกิดอาการกระโดดกระดากเพื่อไม่ให้เกิดปฏิกิริยาโต้ตอบจากผู้มีอำนาจ

คนข่าวที่ว่านี้อาจจะกำลังต่างคนต่างทำ, แต่ผมสังเกตเห็นความเคลื่อนไหวอันมีนัยสำคัญนี้ด้วยความบีบิต

เป็นหน้าที่ของพวกเราในสังคมที่จะต้องให้กำลังใจ, ที่จะพยักหน้าให้เห็นการตระหนักรับรู้ความเปลี่ยนแปลงและให้การสนับสนุนทุกวิถีทางเพื่อความกล้า และความคิดอิสระของคนข่าวที่ตกอยู่ในที่นั่งลำบาก, ที่ต้องเผชิญกับแรงกดดันและเสียงเสียดทานอย่างหนักหน่วงนั้นได้ดำเนินต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และได้ผลดังที่คนทั้งประเทศเรียกร้องต้องการ

ไม่ว่าคนข่าวเหล่านี้จะอยู่ในซอกหลืบของความถี่สาธารณะคลื่นใด, ไม่ว่าจะเป็นคนรายงานข่าว, วิเคราะห์ข่าว, รวบรวมข่าว, ผู้ติดต่อข่าวและเสียง, ไม่ว่าจะ เป็นบรรณาธิการข่าว, หัวหน้าข่าว, นักข่าว, ช่างภาพ, ingsหน้าจอ และหลังจอ

ขอให้รับรู้ที่เราตระหนักในความเป็นมืออาชีพของท่าน, ชื่นชม, สนับสนุนและพร้อมที่จะรวมพลังเพื่อขับเคลื่อนสร้างฐานแห่งเสรีภาพของข่าวสารเพื่อปวงชนร่วมกัน

แม้ว่าแต่ละก้าวจะสั้น, ลำบากและเสียงภัย, ขอให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างมุ่งมั่น และเปี่ยมได้ด้วยความมั่นใจเกิดเพราะประชาชนอยู่ข้างหลังและข้างๆ ท่านอย่างแน่นอน--จบ--

ที่มา: <http://www.bangkokbiznews.com>